

శ్రీరస్తు.

శ్రీ మే ధా ద ష్టి ణా మూ ర్త యే నమః.

పుష్పచలఖండము.

ఈపురాణరత్నము

శ్రీమేధా దష్టిణామూర్తి వర ప్రసాదలబ్ధకవితా నైపథ్య
వేమనారాధ్యముగ్ధసంగేశ్వర పుత్రకాండిన్య సగోత్రపవిత్ర

శివానుగ్రహస్సుపంగ

శ్రీకాళహ స్తిలింగకవిశిఖామణిచే విరచింపబడి,
శ్రీమద్రమారమణచరణ సరసీరుహనిస్సర న్నధురమకరంద
లహరీ నిరంతరపరిపూరితనిస్తరంగ నిజహృదయమహా

హృదవిమలీకృత స్వభావుడగు

కోవూరు పట్టాభిరామరావుచే బరిష్కరింపబడి,

కడపపురవరముననుండు

క్రీష్ణంసూరయ్యశెట్టిగారి

కల్యాణ కుమార విలాస ముద్రాక్షరశాలయందు

ముద్రింపబడియె.

వికృతినవత్సర చైత్రబహుళ ౧౪ లు.

మొదటికూర్పు ౧౨౦౦.

విషయ సూచిక.

- ౯ క్రీవిద్యాస్పనీహ భారతీస్వామిగురుపరంపర.
- ౨౩ షష్ఠ్యంతములు.
- ౨౩ కథాప్రారంభము.
- ౨౭ వైశ్వానరచరిత్రము.
- ౩౫ దుర్జ్ఞానోపాఖ్యానము.
- ౪౩ ఇంద్రనాథోపాఖ్యానము.
- ౫౦ సుహస్తుండు పరశురామునితో నమృతకాసారమాజాత్మ్యము జెప్పుట.
- ౫౨ సంకర్షణోపాఖ్యానము.
- ౫౩ పుండరీక మహారాజ మృతకాసారము జూడజూపుట.
- ౫౪ నారదుండు తీర్థయాత్రకై భూలోకమునకు వచ్చుట.
- ౬౩ ఉమామహేశ్వర చరిత్రము.
- ౬౫ సంతాన మల్లికార్జున చరిత్రము.
- ౭౦ పాపవినాశేశ్వర చరిత్రము.
- ౭౧ భాస్కరేశ్వరోపాఖ్యానము.
- ౭౩ ప్రయాగమాధవ చరిత్రము.
- ౭౪ పినాకినీ మాహాత్మ్యము.
- ౭౫ పుష్పగిరి వరప్రభావము.
- ౭౬ పరశురాముండు పరమమునుల సందర్శించుట.
- ౭౭ పరశురాముండు జన్మంబొనర్చుట.

పుట.	సంఖ్య.	తపస్య.	విష్వ.
౧	౪	వహించె ...	నుదెలిపె.
	౮	వేడియని ...	వేడివని.
	౧౩	ధర్మనిలిపె ...	ధర్మమూనె.
౨	౧	గేల్గ్రాలమర్దించి ..	గేలన్నిదారించి.
	౫	జీవనామృతంబు ...	జీవనాశయంబు.
	౭	లజ్ఞాన ...	మజ్ఞాన.
	౭	రోచు ల ...	రోచి య.
	౮	దుదృటూ ..	దుదృటూ.
	౧౧	ద్వాణియు ...	ద్వాణిని.
	౧౧	వేడకడ ...	వేడకడ .
	౧౭	నేతృనై ...	నేత్రుతై.
	౨౧	తిలకంబనంగ ...	తిలకంబనదగు.
	౨౨	కాణాచిగాగను ...	కాణాచిగల్లంగ.
౩	౮	దాంపత్యమ ...	దంపతుల.
	౧౦	మతుల ...	మతిని.
	౧౯	నేరికిక ...	యేరికిక .
	౨౪	యవని ...	అవని.
	౨౫	బాంధవుడొ ...	బాంధవుడొ.
	౨౬	స్వప్రభు ...	సత్ప్రవి.
౪	౨	దాల్పడే ...	తాల్పడే.
	౫	తృప్తి ...	తుప్తి;
	౫	ప్రాద్దు ...	ప్రాద్దు.
	౧౨	ఘృలననూన ...	ఘృతేయనూన.
	౧౩	కెద్దినిరర్థకంబను ...	కెద్దియువ్యర్థమానను.
	౧౮	యొప్పగు ...	ఒప్పగు.
	౧౯	త్రెడ్డిన ...	త్రెడ్డన.
	౨౦	నేవధుల ...	శేవధుల.
	౨	గాబరి ...	గాదిలి.

పుట.	శ్లో.	తప్ప.	బిప్ప.
	౭	గోపురవరమున్ ...	గోపురమవనిన్
	౭	కార్కంబు ...	కార్కంబు.
	౧౨	ప్రకామ ...	ప్రకాండ.
	౧౩	మనస్కుల ...	మనస్కుల.
	౧౭	విర్రవీగక ...	విర్రవీగక.
౫	౨౧	బెడ్డియాడె ...	బెండ్లియాడె.
౫	౨౨	చుంకరమనుర క్రిమెలగుసుజ నులు	బంకజబాణుని హసించుపగిది భరి
		మెచ్చన్	త్రిన్
౫	౨౪	కులదీపము ...	కులరత్నము.
౫	౨౬	శతారధార ...	శతారమూర్తి.
౬	౧	యతని ...	అతని.
	౧	మేధా మతి ...	నిధిస న్మతి.
	౮	కామదుబ్బను ...	కామదుక్కను.
	౮	యల్లరుల ...	యెల్లరుల.
	౧౨	మందీకృత్వ రిపంధిదీపని	మందీభూతరిపు ప్రకాశుడు.
	౧౪	సంపేద్య ...	సారజ్ఞ.
	౨౪	యాహ్వనమణుల ...	యాహ్వయ సుగుణుల.
౭	౬	కామాక్షమానాగ ...	కామాక్షమయనంగ.
	౧౭	హించిదె ...	హించదే.
	౧౭	బక్తి ...	భక్తి.
౮	౧౪	నింకనుమదీశు ...	నీమనుడేశ్రీశు!
	౧౫	నేర్పడు ...	నేర్పడు.
	౧౫	భిన్నంబుజూచి ...	భిన్నత్వమరసి.
	౧౭	యోయివైశ్యాగ్రణీ ...	ఓయివైశ్యాగ్రణీ.
	౨౦	దేవతులు ...	దేవతలు.
౯	౮	యమ్యసీంధ్రుడు ...	అమ్యసీంధ్రుడు.
	౧౬	శిత ...	నీత.
	౧౯	బొకర్తుయ ...	బువేగ న.

అం.	సం.	త.ప.	బ.ప.
౧౦	౩	ద్వైదుకు ...	ద్వైదిక
	౭	సృశింహ ...	సృశింహ
	౧౦	వేద్యుండైత్రతి ...	వేద్యుండైత్రగ
	౧౧	సత్కృతి ...	సత్కృతికి
	౨౧	యభవ ...	అభవ
		యమలడు ...	అమలడు
	౨౭	యమి ...	యమి.
౧౧	౧	శిష్యమణీంద్రుడు ...	శిష్యమణియుమది.
౧౧	౬	జని ...	చని.
౧౧	౧౧	పాద్యులు ...	హృద్యులు.
	౨౬	నమ్మహా ...	అమ్మహా.
౧౨	౪	సంస్థాపించి ...	సంస్థాపించి.
	౪	దుఖి ...	దుఃఖి.
	౧౧	సునచినర్యశింహ ...	సునిచిరిసృశింహ.
	౧౪	జనిజని ...	చనిచని.
	౧౪	గనిరి ...	కరిని.
	౧౫	వేశి ...	వేసి.
౧౩	౧౦	యాత్నధర్మ । ...	యాత్నపీఠి।
	౧౧	తృణీకరు ...	తృణీకృతు.
	౧౬	వాడిక ...	వాడుక.
౧౪	౨	సౌజ్ఞ ...	సంజ్ఞ.
౧౫	౧	యోమాణవ ...	యోమాణవ.
	౩	కనిష్ఠ ...	కనిష్ఠ.
	౪	దలచి ...	తలచి.
	౬	నని ...	అని.
	౧౨	మొంది ...	నొంది.
	౧౨	త । మ్ముంబరి ...	త । మ్ముంబరి.
	౧౫	స్వాయా ...	స్వయా.

పుట.	సంఖ్య.	తప్పు.	ఒప్పు.
౧౬	౧౭	యాత్య ...	ఆత్య.
	౨౧	కొదవా ...	కొదవే.
	౨౩	జని ...	చని.
	౬	శంఢ ...	చంఢ.
	౭	జంఝా ...	జంఝా.
	౧౧	గావున ...	కావున.
	౧౧	మహస్త ...	మహస్త్.
	౧౭	రోడ్డుమార్గము...దనుక	కమలాపురంబు మార్గము పనిడంబు మీఱ.
౧౭	౨౧	గావున ...	కావున.
	౪	వారలనగ ...	వారుగలరు.
	౨౦	శ్రీశ్రుష ...	శ్రుశ్రుష.
౧౮	౧౫	భూమిరుహముగ్గో రర్థముల్లూర్చటల్	భూరుహము వేగూర్చుకొనితార్థం బనక.
౧౯	౮	గాలిగోపురవరమును	గాలిగోపురమునుభక్తి.
	౧౩	ములంకరమను ...	మ ! లంకృతినను.
	౧౫	మసామాన్యము... సుమ్మి	మసామాన్య! మ్మోపిక జేయింపసుకృత మొందుదురవనిక
	౧౬	యని ...	అని.
౨౦	౩	యొత్తురె ఆరమ్యా...	యందురె ఆరమ్యా.
	౮	సుగుణనయనిధి ...	సుగుణనివయన యనిధినిదగ్గక.
	౧౦	వదాన్యమ ...	వితరణంబు.
	౧౬	కాంతల ల్లా ...	కాంతల ల్లా.
	౧౭	నిష్ఠుడయ్య ...	ధీనిధాను.
	౧౯	మిరువు ...	మిరవు.
	౨౨	ఈయడ ...	ఈయెడ.
	౨౨	పుష్పాద్రి ...	పుష్పాద్రి.
	౨౪	దీప్సితంబు ...	దీప్సితంబు.

క్ర.సం.	సం.	త.క్ర.	జ.క్ర.
	౧౫	సూరడింపుచుక్ ...	సూరడింపుచుక్.
౧౧	౧౧	దెలిపెద ...	తెలిపెద.
౧౨	౧	జెప్పిరి ...	చెప్పిరి.
	౨	కృతిపతి ...	కృతిపతి.
		జవ్వపన్నెల ..	జవవన్నియల.
౧౩		కథా ..	కథా ।
౧౪		వేద్యుడైన ...	వేదియైన.
		అనఘడు ...	అనఘడు.
		నెవ్వియె । త తీర్థ ...	నెవియెత తీర్థ.
౧౭	౧౪	వైశ్వానరచరిత్రము ...	వైశ్వానరచరిత్రము.
౧౮	౩	సంకర్షణోపాఖ్యానము	సంకర్షణోపాఖ్యానము.
౧౯	౧౫	మహాజమ్యత ...	మహారాజమ్యత.

అరస్తు.

శ్రీమేధాదక్షిణామూర్తయేనమః.

పుష్పాచలఖండము.

శ్రీలావణ్యగుణానుకూలవిలసచ్ఛిత్రంబుగాన్వింపన । ర్మలాపంబులప్రాధిమ్యంచెలి
పిని । త్యానందముగూర్చుది । క్షాలౌఘామరసేవ్యమానసుమనశ్చైత్రాగ్రసంస్థాయయై ।
పాలించున్నముచెన్నకేశవసమాహ్వస్వామికారుణ్యతః॥ సీ॥ ఏమాతవదనాభిరామలావణ్యం
బుహిమధామసోదరిత్వముపహించె । నేతల్లినిజకటాక్షేత్రణులబులుకమలావాగయగుటతథ్యంబు
జేసె । నేజనయిత్రిమాధ్వీజయాలాపంబులమృతాభిసంభవయగుటచెలిపె । నేజనసీతవకేష్టద
కరములుకల్పలతానుగక్రమతజూపె । నట్టిసాధ్వీలలామకల్యాణధామ । విసుతసురభామినిస్తోమ
ఽష్టభామ । యిందిరారామమామకాశీష్టసీమ । సిరులుదయచేపిమమ్మరక్షించుగాత ॥ మ॥
తనమోమబ్జముచంద్రధారణమసందర్శంబువేరర్థసం । ధినియోచించినకంటిపేడియనిసందేహింప
తాశంకరా । ఖగ్నజైవాత్మకసౌజ్ఞసోమనకునిక్రంచిచ్చికాత్యాయనీ । మనమానందతగూర్చు
వైద్యవతికస్తద్భక్తితోమొక్కెదఁక ॥ సీ॥ ఏదేవినిజరజఃప్రాదుర్భవమువిధిగర్గమేత్వాదిమసర
ణిగాంచె । నేమాతసాస్త్వీకవృత్తిచరాచరసంరక్షణాబ్జలోచనతదనర । నేజనసీతమోవృత్తాంత
మఖిలసంహరణదుద్రాకారమహిమజెంచె । నేతల్లికారణంబెల్లజగత్తిరోధానకేశ్వరభావదశ
నుదాల్చె । నేదయాత్మమహాకారణేచ్ఛపరస । దాశివాకృత్యనుగ్రహధర్మనిలిపె । నట్టికామే
శ్వరీసతినయమేను । దలచినతిజేతువాక్సిద్ధిదయనాంగం ॥ ఉ॥ ధాతకుసేవకప్రమదదాతకుస
ర్వజగద్విలాసని । ర్మాతకువాగ్దూహృదయరంజననేతకుదేవమానిసం । త్రాతకులోకసంచయ
దురంతమహాకలుషాఘజేతకుఁ । చేతులుమోడ్చివందనముజేసెదనస్తదభిష్టసీధితై ॥ ఉ॥ శారదసీ
రదాబ్జఘనసారపటీరమరాళసీరమం । దారదరోక్షనారదశతారసుధారసచంద్రచంద్రికా । పా
రదసారవాజితరపాండుశరీరవిభాగుణోల్లస । చ్చార్దమత్కృతిన్రసశబ్దపటిష్టతజూపిబ్రో
వుతఁక ॥ మ॥ మునిశార్దులతతుల్భజింపబహుపాన్ముల్ధలసీనుడై । తనసర్వాత్మకవృత్తివారల
కుచేతఃప్రీతిగాయోగసా । ధనలకజూపినిజైకమన్గరపుమేధాదక్షిణామూర్తిపద్యనజాతంబుల
నాశ్రయింతునుకవిత్వప్రాధవాక్సిద్ధితై ॥ మ॥ తనతుండంబునవార్ధిసీరుచదలందఁకజమ్మియాలో

నదా | గినరక్షోధమరాజీటములకెంకేల్గ్రాలమద్దించిపా | వనగీర్వాణులబ్రావకల్పతరువైభాసి
 ల్లుకారుణ్యత | స్థానాగ్గండుమదీయకావ్యమునపేడ్కన్నాపుప్రత్యూహముల్ || ఉ || శంకరదేవ
 తాంశమునసంభవమైపరవాదముల్నిరా | తంకమునకజయించినిజధర్మమునిల్పివసంధరాధ్ధిల్క |
 సంకరజాతులకదరిమిపల్లితముల్పొకటించినట్టియా | శంకరదేశికేంద్రపదసారసముల్నిస
 లంటమొక్కెదక || నీ || ఏదేశికేంద్రనిపాదాంబుజాతంబులఖిలనేవకజీవనామృతంబు | లేగురు
 ప్రభుదయాభాగధేయంబుసంసారపయోరాశితారకంబు | నేమహామహాబోధలిప్తలింగార్చనా
 రతులకులింగైక్యరంజనంబు | లేస్వామినిజకటాక్షేక్షణలజ్జానతామిప్రకాశధతపనరోచు | లత
 డుకవిరాజునకలవిద్యాప్రవీణు | డూడ్చటారాధ్యవంశసముద్భవుండు | వీరభద్రగురుస్వామివిన
 యగామి | లలితమద్వాగ్గుఖంబుననిలచుగాత || ఉ || పాణిపుటంబుమోడ్చెదకృపామతి నాకుజహ
 దరాయణ | స్థాణుసమానబాణకవిశంకరబిల్వణకాళిదాసగీ | ర్వాణకపీంద్రరాజకినవశ్యము
 శబ్దరసప్రబంధస | ద్వాణీయమాకొసంగుమనితత్పదముల్లదినిల్పివేడుక || క || నన్నయతిక్క
 నదాస్కరు | లన్నిజచిత్రముననిల్పిలాలితకవితో | తృన్నరసశబ్దకృతీసం | పన్నునిననుజేయుమ
 నుచుప్రార్థనజేతుక || వ || అనియిట్లుదేవతాప్రార్థనంబునుగురునమస్కారంబునుసంస్కృతాం
 ద్రకపీంద్రవందనంబునుగావించియొక్కపురాణంబుదెలింగింపంబూనియన్నసమయంబున || చ ||
 జలజభవాండమందుద్విజసత్తమరాజకిరాటజాతులక | దొలుతసృజించిజీవనవిధుల్లలిగింపగమా
 నసంబులో | పలదలపోసిసమ్మదవిభాసురకాశలమొప్పబిమ్మటక | నలువజనింపజేసెనిలనా
 లవజాతికృషిప్రసిద్ధులక || గీ || వారిలోపలకొందరవార్యతేజ | లాత్మవిజ్ఞాననేతృలైయలరుట
 యును | కర్తనయనులలోపలఘనతగాంచి | వసుధసెన్నగపెడకంటివారలైరి || ఉ || ఆపె
 డకంటివారలుమహత్వగురుత్వవదాన్యకార్యవి | ద్యాపరిశీలనంబులసమర్థులువారలలోననెన్నని |
 ప్పాపులుదుగ్గిరెడ్డికులసంభవులాధ్యలుసత్వభారతి | వ్యాపకులార్యసమ్మతులువంశవివర్ధనులా
 ర్తపోషకుల్ || గీ || కడవదేశాంగనాతిలకంబవంగ | సుంకెళిలయసుపురమునసుస్థిరముగ | త
 మకుకాణాచిగాగనతరతరంబు | కాపురముజేసిరాధ్యులైఘనతమించి || క || ఆదుగ్గిరెడ్డికుల
 మున | ప్రాదుర్భవుడయ్యెనైజవాంధవహితుడై | ద్రయితునికృపచేతను | బీదలనాద్రులనుబా
 చుపెద్దయ్యయనక || గీ || శిరులకునుపెద్దసర్గుణచిత్రమద్ది | భక్తివిజ్ఞానచాతురీప్రాభవముల | పెద్ద
 సంతానములకెల్లపెద్దసాగడ | నవనలోదుగ్గిరెడ్డిపెద్దయ్యరెడ్డి || నీ || కలఘవనంబులోకులకిచ్చి
 పెల్లనైయద్రులజేరువాడతడుఘనుడై | పాలిబోనికళలువిబుధులకర్పణజేసినవట | సెందినవాడువసు
 కరుండె | జీవనంబులుగొనిజీవనంబులోసంగియహింసయంబునగుండునతడినుండె | సురచిరార్థము

లునిర్జరులకు సమకూర్చి యాదించితవహించునదియమణియె । పెల్లబోవడుకండడుభీతిచింత ।
 లెంచడుఘనుండువసుకరుండినుడుపురుష । మణియునితడేయనగకవిమణులకిష్ట । నియ్యజేజేలగిడ్డి
 పెద్దయ్యరెడ్డి ॥క॥ సదయుడుపెద్దయరెడ్డికి । సుదతీమణులిరువురైనివ్రతహితై । పెదయక్క
 మచినయక్కమ । ముదమొదవగహరికిలక్ష్మీనూమియుబోలె ॥క॥ ఆపెదయక్కాబాహ్వ
 స । దాపాతివ్రత్యకీలధర్మాచరణ । వ్యాపారబుధురక్షణి । యాపడతికిసరియెమానవాంగన
 లెలమి ॥ మ ॥ మదికాహ్లాదమొనర్పబాధపులసన్నానింపసద్భక్తిసం । పదలుప్పెంగపతిన్నజం
 పగురులకబ్రాధింపనుద్యుతయ । స్పదచిత్రంబునదీనసత్పులనిచ్చాస్ఫూర్తిగాబ్రోవనీ । పెద
 యక్కన్న సమానులేరిధరలోపేరెత్తివాక్యవ్వగా ॥గీ॥ అట్టిదాంపత్యమన్యోన్యహర్ష మొప్ప ।
 తనయులనుగాంచిరువురధర్మపరుల । చిన్నవెంకటరెడ్డినిచిరయశస్సు । వెంకటాహ్వయు
 దానప్రవీణమతుల ॥క॥ అందగ్రజుడుబుధజన । బృందారకభూజమనగపెంపొంచెమరు । త్పుంద
 రుచినవెంకటరె । డ్డిందరమెనుతింపగావడికవులకిలక ॥నీ॥ కట్టించెనెవ్వాడుకమనీయమం
 టపద్వారవిస్తీర్ణరామాలయంబు । పెట్టించెనెవ్వాడుభిక్షాన్నసత్రమవారితంబుగజైత్రవాసర
 ముల । పట్టించెనెవ్వాడుపల్లంకికాళిత్రచామరంబులురాజసత్కృతులను । మట్టించెనెవడుమ
 ర్తార్థకాత్రపులనుపీరాట్టహాసంబువిస్తరింప । నతడుదుగిరెడ్డివంశపయోంబురాశి । పూర్ణజైవాత్మ
 కుండుసంపూర్ణయశుడు । రామపాదారవిందమరందచంచ । రీకుడగుచిన్నవెంకటరెడ్డివిభు
 డు ॥క॥ ఆతనికనుజన్మండై । చేలోజవసంతహరిజనీతాంకుషిథా । తీతనిజనుండరాంగ । ఖ్యా
 తుండనమించెవెంకటాహ్వయుడిలలోక ॥ఉ॥ రంకువృద్ధులతరంబునను । రంజిలబోవడుసద్గ
 లంబులక । బాంకమడంపగాజనడుపొందికమాన్సికవిప్రబంధము ॥ సంకులమొందనీడుతనసా
 రమొకప్పుడుతగ్గనీయడా । వెంకటరెడ్డిచంద్రునివివేకములెన్నదరంబెనేరికి ॥ గీ ॥ అట్టియను
 జుండుతననేవలకిజేయ । రిపుభయదుచిన్నవెంకటరెడ్డివిభుడు । కాంక్షదళుకొత్తనెల్లాం
 చికనువరించె । మరుడురతిరీతిబంధసన్నతముగాగ ॥ఉ॥ సన్నదమొప్పవల్లభునిసత్యముదైవము
 గాదలంచిని । త్యమ్మనురాగభక్తిగుణతత్పరయైనిజభోగభాగ్యసా । ఖ్యమ్ములుగాంచినద్యౌత
 ముగైకొనిమించినదుగిరెడ్డియె । లక్ష్మకుసాటియాదురెధరాంగనలెల్లనుశాంతిదాంతులక ॥గీ॥
 యవనిచినవెంకటాఖ్యుడెల్లమ్మయందు । తనయులనుగాంచెకామసుందరులపెద్ద । నాగిరెడ్డిసమా
 ఖ్యునినాగిరెడ్డి । వెంకటాఖ్యులధర్మవివేకఖనుల ॥ఉ॥ వారలకగ్రజుండుకవిబాంధవుడాపెదనా
 గిరెడ్డిమం । దారమభీష్టదాయివిబుధప్రతతిప్రియమాత్మసామన । స్సారభసారసతుషితస్వప్ర
 భులోకములోకభీతిసం । హారమటంపంపండితులుమాన్యయశోధనుసెంతురెల్లడక ॥౫॥ తదనుజు

డుకామీసీనవ । మదనుండగునాగిరెడ్డిమనుజేంద్రుడును । పదలుదళుకొత్తదానా । స్వగడైవీ
 నాథిజనులసంరక్షించెన్ ॥ సీ ॥ దాల్పడేవిబుఃసంతాణవిధిఖ్యాతిస్వకళావదాన్యవిచారము
 లను । పెలయడేసంపూర్ణవిభవప్రసాదతనహిభయోద్రేకంబునడుగుపరచి । బూసడేనైజప్రి
 యానుబంధస్ఫూర్తిపరచక్రసంహారపటిమవలన । మట్టడేలోకతమచ్చటాహంకృతియుజ్వలత్స్వి
 యపుణ్యోదయమున । తనయశోవృద్ధిసుకవినంతానత్యష్టి । కువలయానందమేప్రాద్దుగోరుననుచు ।
 సాటివారలుబల్కరంజనతగాంచె । వసుధలోనాగిరెడ్డిజైవాత్మకుండు ॥క॥ ఆనాగిరెడ్డితమ్ముడు ।
 శ్రీనాథపదారవిందసేవాసక్తుం । డానతవైరిపరాక్రమ । డానందావహుడువెంకటాహ్వయు
 డలరున్ ॥ ఉ ॥ పల్లదమాడడెల్లరులబంధుసమానులుగాదలంచుసం । పల్లలనామనోహరునిభ
 క్తిప్రోడకృపామృతంబుసం । ధిల్లకవీంద్రమార్గములనిత్యమురక్షణదేయుకీర్తికో । భిల్లగవెంక
 టాహ్వయునభేద్యచరిత్రములెన్నశక్యమే ॥గీ॥ అట్టిసోదరరత్నత్రయంబులోన । మధ్యమణినాగి
 రెడ్డిసమ్మదముమీర । సిరులమించెనులోకప్రసిద్ధుడగుచు । ధర్మసద్గుణపాలివదాన్యమాళి ॥ఉ॥
 పెద్దయరెడ్డిపిన్నసతిపెంపుదలిర్చగనక్కమాంబయ । న్నుద్దియరాఘవాంఘ్రులననూనపరంగతిసా
 ధనంబులిం । కెద్దినిరర్థకంబనుచుహీనమతిన్నిజభక్తిరక్తులన్ । దద్దయజైత్రికోత్సవప్రతంబులసే
 యుననేకదానముల్ ॥ క ॥ పరపురుషులమదిదలపడు । పరసంపదకానపడడుపతిడైనముగా ।
 బరికింపుభూమిలోనీ । పరమపతివ్రతకుసాటిభామలుగలరే ॥ఉ॥ ఆనలినామీపెద్దయసమాఖ్యుని
 గూడిమహాసురక్రిసం । తానముగాంచెగుర్వయనుదారునిపెద్దమిచ్చినమిప్పరి । జ్ఞానులరామలక్ష్మ
 ణులసత్యవచస్కులరామదివ్యప । ధ్యానులపూర్ణకాములనుధర్మవిధిజ్ఞులగర్వహీనులన్ ॥ క ॥
 యొప్పగునందేలాన్వయ । తిప్పాహ్వీనునకుసమృతదీధిమిముఖియో । నప్పొలిచిన్నమాంబను ।
 కప్పరవిడమిచ్చిపెండ్లిగావించియోగిన్ ॥క॥ మేలగుదంపతులకుదు । ద్వేతెడ్డినసుతుడుపుత్రిధీమతి
 వరదాం । తాలలనగల్గిరిరుపురు । శ్రీలక్ష్మీనాథభక్తిసేవధులనగన్ ॥ క ॥ సవినయతిప్పాహ్వ
 ల్లో । ధృవవరదాంబాఖ్యవిపులపాతివ్రత్య । స్తవనవరియించెకివుగో । రివలెడుగిరెడ్డినాగిరెడ్డిని
 పేర్చిన్ ॥చ॥ పరమపతివ్రతామణివిభావిభవంబులప్రోవుదీనసత్కరకరుతాలవాలనిజధర్మసము
 జ్వలదానశీలభా । సురహరినీలవాళికవిసూరిగతావనమూలయైనసీ । వరదమసాటిబోల్చదగువా
 రలులేరుజగత్రయంబునన్ ॥ సీ ॥ తనరజోవృత్తిపాతలచేరసేదేనిధరణీసతిసాటిదలపవచ్చు ।
 తనచంచలంబుమాన్వినగుణంబుబృహత్తీదేవినీడుగాజెప్పవచ్చు । తనతమఃస్ఫూర్తిసర్థముపఠిన
 డుగదాపార్వతిసమముగాబలుకవచ్చు । తనదువాచాలత్వమునుబాసయించెనానిలవాణిసరిగా
 గనాడవచ్చు । ననగరాజసచలనదర్పదులడచి । బహుళభాషిణిగాకతాపఠికికూర్చి । సేవలో

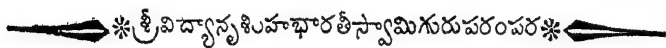
నరించిధర । లోనసేరులమించె । ఘనసుగుణపేటివరదాంచికావధూతి ॥ మ ॥ మదనాకారు
 డుగంగిరెడ్డికులసంభావ్యుండుదారాత్తుడె । పెదనారప్పసమాఖ్యుగావిలిసుతంబెండ్లాడెనెల్ల
 స్తుని । పుదలిర్వచినభార్యగాతనకునామోదంబిడన్నాగిరె । డ్డిడయాంభోనిధిమించెను
 ర్వరనుప్రాధీభూతచేతస్కుడై ॥ క ॥ ఆనాగిరెడ్డివరదాం । దానలినడళాషీయందుపటుతర
 గంభీ । రానూనరూపజితనవ । సూనాస్త్రినివెంకటాఖ్యసూసునివడసెన్ ॥ క ॥ ఆవెంకట
 రెడ్డికృపా । సేవధిహరిశంభుపాదసేవకుడగుటన్ । గావించెపువ్వుగిరిపై । కోవిదులెన్నగనుగాలి
 గోపురవరమున్ ॥ సీ ॥ సత్పథాంతరమునసంచారమేకానికార్యంబుమానడుకంజవైరి । దానధా
 రావివర్ధనగానికటముపైకప్పుమాన్పడుదేవకరివరంబు । నవసభరింతుతాననెగానినిజవిషచేష్ట
 మానండాదిశేషమూర్తి । హరపదావాసమాహత్యమేకానికరినతమానెనెరాజితనగరాజ । మ
 నుచుతనకాంతిజగములనాక్రమించ । సజ్జనానందకలితమాసరణిగాంచె । నారవిద్యద్విచారమ
 హాసురాగ । దీప్తవెంకటరెడ్డిసత్కీర్తికాంత ॥ చ ॥ విరళకళాభిరామడుగువెంకటనామసు
 ధాకరోదయం । బరులనుదోలివిష్ణుపదమందునబ్రాకిశుచిప్రకామవి । స్ఫురణతమించినమ్మద
 లపూర్ణమునస్కులజేసిలోకభీ । కరవిచలత్తమచ్చటలఖండనజేసేజగద్ధితంబుగన్ ॥ గీ ॥ నందిరె
 డ్డికులాభిపూర్ణేందుడైన । వెంకటాఖ్యునిసుతనువివేకశీల । కలితచెంచమ్నామకకమలనయన । న
 గ్రమహిషిగనతడుపెండ్లాడెకూర్చి ॥ సీ ॥ దీనాధికజనులసందియముబాయంగనభిష్టార్థవిఠు
 లనివ్వసేర్చు । దైవసమానుడేధపుడనియసురక్తిసేవలింపెనంగజేయసేర్చు । విభవాతిశయ
 మనవిద్రపీగకనవ్రథావంబుతోడనప్రబలసేర్చు । సకలధర్మాధర్మసరణిమానసమంచినమవృత్తి
 కాలంబుజరుపసేర్చు । నారయీసాధ్వీసర్వలోకాభినంద్య । యనగవిఖ్యాతిగాంచెపావనచ
 రిత్ర । యమలరుచినీమపతిదేవతాభిరామ । భవ్యగుణధామచెంచమాంబాలలామా ॥ గీ ॥ అవ
 నివెంకటరెడ్డిసమాహ్వయుండు । సుభయకులములకానందమొసగుచున్న । కలికివరదమ్మనా
 మకకమలముఖిని । పిన్నసతిగావరించిదాదెడ్లియాడె ॥ క ॥ వెంకటరెడ్డిసమాఖ్యుడు । పం
 కజముఖులిరువురకుకృపాహృదయుండై । సంకల్పితవిభవములిడు । చుంకరమనురక్తిమెలగె
 సుజనలుమెచ్చన్ ॥ ఉ ॥ ఆపెదరెడ్డిపిన్నసతియక్కమపుత్రులుగుర్విరెడ్డియు । దీపితరామిరె
 డ్డికులదీపములత్తుణరెడ్డికావ్యవి । ద్యాపరిశీలనప్రియులుదారయశోధనులార్యగ్నుత । వ్యా
 పకులైచెలంగిరిచారదురంతవసకురారులై ॥ ఉ ॥ అందులనగ్రజన్ముడభియాతినగేంద్రశతార
 ధారమ । ధ్యందినసూర్యతేజాడతిధర్మపటిష్టుడుగుర్విరెడ్డిమా । కందముసత్కృషిండులకుకా
 వ్యఫలంబులొసంగినపదా । నందముజెందెపేర్తిజననాధసమాజములకమహాన్నతి ॥...✽

క॥ యతనిసహజండుకరుణా । నివృత్తుడుబుధాశ్రితుడునిఖిలవిద్యామేధా । మతిరామిరెడ్డిధీమణి ।
కుతలంబునతేజరిల్లెకోవిదులెన్నఁ ॥ ౬ ॥ కామవికారిగాకపురఘస్మరుపాదసరోజచింతన । ద్వా
మమతికృతార్థుడుయథావిధివిద్యలనభ్యసించిత్రి । రామజయంతులన్నిగులరంజిలసేవలొనర్చి
భోగసు । త్రాముడురామిరెడ్డిగుణధన్యుడుమించెవసుంధరాస్థలిక ॥ ౬ ॥ ఆమ్మహితాత్ముసో
దరుడహస్కరతేజదులత్తీరెడ్డిని । తృప్తుశివార్చనానియతిదప్పకరామజయంతులందుసా । ఖ్యమ్మ
గుదివ్యభోజనపదార్థములకజతగూర్చివిప్రసం । ఘమ్మలకన్నపానములుకామితముల్దయసేయు
వేడుకక ॥ నీ ॥ ద్విజులనాక్కటబ్రోవదలనెనేద్విజరాజుపక్షపాతంబుజేవత్తైగాక । ఘనుడ
య్యుకోరువేళనుజేవనంబిచ్చిబ్రోచెనేతనజడబుద్ధిగాక । కామదుఃఖినుపేరుగల్గియల్లదలకిష్టంబు
లిచ్చెనెవశుసాక్షిగాక । మిత్రుడైనాన్నసామ్రేయిచ్చెననుటగాతవసస్వభావమేతనరెననుచు । స
ర్వసమతనయాచితసౌఖ్యమిష్ట । కామ్యమునిజాణ్ణితంబులోకములుమెచ్చ । నధిజనములకిడిబ్రో
చెనారముగి । రెడ్డివంశోద్భవుడులత్తీరెడ్డివిభుడు ॥ శా ॥ హిందూహూణసమాజకార్యఘటనా
హీనప్రతాపప్రభా । మందీకృత్పరిపంధిదీపనిహనూమన్నందిలీలాపతా । కాందోళిమదసామ
జోష్ట్రరథవాజైశ్వర్యగుంలత్తీర । డ్డించేవేంద్రసమాసభోగియనిసాటింపందగుణధారుణిక ॥
క ॥ అలంగిరెడ్డికులవో । చిశరెడ్డిసమాఖ్యసుతనపారచరిత్రా । కలితనునాగమసాధ్విని । బలు
వేడుకలత్తీరెడ్డిపరిణయమయ్యె ॥ గీ ॥ పిచ్చపాటికులీనుడైపెంపుమిగులు । తిమ్మయాహ్వా
యుపుత్రిసతీలరామ । నమలగుణగణధామచెంచమ్మనామ । ననఘడాల్తీరెడ్డిపెండ్లాడెకూ
ర్తి ॥ క ॥ ఆయిరువురుభార్యలలో । బాయనియసురక్తితోనపారగుణశ్రీ । ధీయతయైపతిసేవ
లుజేయుచునానందవశతచెంచమయొప్పుక ॥ నీ ॥ సకలధర్మధర్మసంవేద్యయగుటచేసమవర్తి
కాంతయూచంద్రవదన । సౌభాగ్యవైభవాస్థానపీఠికగానమఘరిపుసాధ్వియామదిరనేత్రి ।
బహుళవాక్పాతురీప్రబలిసదౌటతామరసజరాణియామధురవాణి । సాహసగంభీరసారా
త్మకయుగానశంకరురమణియాసతిలరామ । యశారయామానినీరత్నమనగవినుతి । గాం
చిబాంధవహితజనకవులబ్రోచు । వినయయైసేవలొనరించువిఘ్ననియడల । బహుసుగుణపే
టిచెంచమాంబావధూటి ॥ గీ ॥ ఆట్టిసతియందులత్తుణాఖ్యానఘనుడు । సుతులనలుపురగాం
చేసువ్రతులహితుల । వెంకటస్వామిచెన్నయ్యవిమలకీర్తి । నమరుశివరామకృష్ణయాహ్వానమ
ణుల ॥ క ॥ అందగ్రజుండుభోగపు । రందరుడగువెంకటాఖ్యరసికుడుసరసా । నందవ్యాప
యండుబుధజన । మందారంబనగవెలసెమహిమొన్నతుడై ॥ నీ ॥ శ్రీరామపదసరసీరుహసేవ
యే. పావనుమణియెడబయకుండు । వైజయంతీపూజనక్రియఁజెవ్వనిభక్తిలతాశిఖాప్రసవమయ్యె ।

సకలదీనాభిష్టసంధానమెనివితరణకల్పకఫలోదయతగాంచె । సత్యాలపసమణిజన్మకెవాని
వాక్యానమాకరరీతిదనరునతడు । వెలసెభవిలోనదుగిరెడ్డికులపయోధి । శీతకరలత్తుణార్థాంగిచెం
చమాఖ్య । మానిసిగర్భకుక్తిసంభవదసర్ఫ్య । మాక్తికమువెంకటస్వామిమనుజువరుడు ॥ ౧ ॥ వసు
ధదుగిరెడ్డివెంకటస్వామిగంగి । రెడ్డినారపసుతనువరించెనతిగ । భవ్యనారాయణమ్మనాపత్నము
భిని । బాంధవులుమెచ్చసంతోషభరితుడగుచు ॥ ౧ ॥ వరిదిరెడ్డికులాభిజైవాత్మకుండు । రామిరె
డ్డితనూజపురంద్రిసుగుణ । కలితకామాక్షమానాగచెలినిపిన్న । సతిగపెండ్లాడెవెంకటస్వామిరె
డ్డి ॥ ౧ ॥ ప్రేమనుతనపతివెంకట । ధీమణియేదైవమనుచుదిరముగసేవ । స్నేహమునసేయిరక్తిన ।
కామాక్షమ్మకుసమానకాంతలుగలరె ॥ ౧ ॥ ఆరసికుననుజుడగుచె । న్నారెడ్డియశంబువెలసినార
దశరథ । రూరనవహీరపాండుర । సారంబుననాక్రమించెజగములనెల్ల ॥ ౧ ॥ సాధింపడే
యరిమడ్వర్గగజపంక్తిస్వగురుపద్మక్యంకుశంబుబూని । వేధింపడేదుష్టవిషయశుష్కాటవిపంచా
క్షరాగ్నిప్రభాతతులను । శోధింపడేశాస్త్రచోదితధర్మముల్విజ్ఞానదీపార్చివెలుగజేసి । రోధింప
డేకర్తపాధోధిహరిహరగణనాప్తిచెలియలికట్టవలన । నతడుహూణాధికారసింహాసనమున । న
వనిపాలింపతనవ్యవహారమునకు । సజ్జనంబులుసంతోషసరణిగాంచ । మెలగెచెన్నయరెడ్డిభూ
మిప్రభుండు ॥ ౧ ॥ వసుధపడిగెపాటివంశసంభవుడైన । పీరయాఖ్యుపుత్రివిమలగాత్రి । నంకమాం
బనాగనబ్జాక్షినతడుపెం । డ్లాడెకూర్చిచెన్నయాహ్వాయండు ॥ ౧ ॥ గురులసుబంధుకోటిసను
కూలమతిందగ । బ్రోచుచేవతా । వరులనుబూజసేయుపెరవారలనైనసుతానురక్తితో । నరయుపతి
వ్రతాతిలకమారకృతార్థతనావహించిదే । హరిహరబక్తిశీలకలితాంకమనామవధూలలామము ॥
౧ ॥ ఆచెన్నయాఖ్యుననుజుడు । మోచాఫలచతురవచనముదితార్థుడై । యాచకులబంధుజనము
ల । బ్రోచునుశివరామిరెడ్డిభూరికృపాప్తి ॥ ౧ ॥ పరమకృపానుసారినిజపాపవిదారిపథోపకారి
శాం । కరవరమంత్రరాజజవకారణతత్వవిచారిధైర్యమం । దుగిరిసెన్నగాదరమెధర్మసమంచితని
త్యసద్గుణా । కరశివరామిరెడ్డిబుధగణ్యుదాస్యవిహారినిధర్మ ॥ ౧ ॥ అతులయెదురూరివంశపాప
న్నసుతను । నాగమాంబనుబెండ్లాడినయముమీర । భవ్యశివరామిరెడ్డివైభవముగాంచె । నభిలషను
లకునానందమావహిల్ల ॥ ౧ ॥ తదనుజుడైమించెనుశశి । వదనుడుకృష్ణాహ్వాయండువారితకీర్త్యా ।
స్పదుడైబుధజనకపులను । ముదమునబోపించుసుగుణములువిలసిల్ల ॥ ౧ ॥ వితరణిక్యష్టయా
హ్వాయవివేకికపీశ్వరధీరసాధుసం । తతులనుబ్రోచుకర్ణశివిధర్మతనూజసలావనిశక । ల్పితరుసుధా
కరాంబుదవిలాసముగైకొనినైవమార్గసం । గతహృదయాంబుజాతుడయిగణ్యతమించెజగత్ప్ర
సిద్ధిగ ॥ ౧ ॥ ఆపనిబుసెరెడ్డివంశమల్లయ్యరెడ్డి । సుతనుసిద్ధాంబికానామసతీనికూర్చి । పరిణ

యంబయ్యెఞాంధవప్రతతిమెచ్చు । నమలమతిదుగ్గి రెడ్డికృష్ణయ్యరెడ్డి ॥ గీ ॥ అట్టిదుగ్గిరెడ్డికులమ
 ణిహారమునకు । నవ్యనాయకమణినాగనాగిరెడ్డి । వరదమంబాతనూజుడైవస్సెగాంచె । రిపు
 హరుండగువెంకటరెడ్డినృపతి ॥ క ॥ తమవంశపరంపరగా । కమలాక్షమహేశపాదకంజాతము
 లు । త్తమరీతిగాలిచినుఖములు । తమవారందరునుగాంచతావేడుకతోకా ॥ ఉ ॥ నైశవమాది
 గావిపులశాంకరభక్తివిలాసచిత్తసం । కాశతనుండియొక్కతరికాలవశంబునవెంకటాద్రి
 కికా । కేశపుజూడగానరిగివేలదాస్యతవెంకటేశునా । త్తేశునిగాదలంచెతనకెష్టుమహావిభ
 వంబులివ్వగకా ॥ గీ ॥ పరమకరుణగల్గి పద్మాక్షుడిస్తూర్ధ । మిచ్చెనాత్మనాధుడిమ్మహాత్ము । డనుచు
 వారిసేవకనురాగమునమూడు । సార్లునియెభక్తిసహతుడగుచు ॥ ఉ ॥ అచ్చటవెంకటేశ్వ
 రుపదాజ్ఞములేరికిగానరామియుకా । తచ్చరితనమగ్రతగదస్యలచేవినిదుగ్గి రెడ్డివం । శోచ్యయ
 కీర్తిశాలిమదనోపమవెంకటరెడ్డినామకుం । డిచ్చదలంచెపుష్పకుధరేశ్వరుకేశపుమొకటేశు
 గకా ॥ అనియిట్లునిశ్చయించి ॥ గీ ॥ అంతనాకనాడువిట్టాస్వయాభిషంబ్రు । డైనసుబ్బయశె
 ట్టివైశ్యప్రభాతు । డనుసరింపుచురాగపుష్పాద్రికరిగి । తగపినాకినిసిరాడిదానువేడ్క ॥
 గీ ॥ పుష్పగిరిమీదికెక్కిసంపూర్ణభక్తి । చెన్నకేశవపదసరసీరుహములు । గనికృతార్ధవనైతినిం
 కనుమదిశు । డైనక్రీవెంకటేశ్వరుండనుచునెంచి ॥ క ॥ క్రీపతిశివులకునేర్పుడు । గోపురభిన్నం
 బుజూచిగుందినమదిత । ద్వాపారమువైశ్యుడువిన । నాపన్నతబత్సెవెంకటాఖ్యుడుకూర్చికా ॥
 క ॥ యోయివైశ్యాగ్రణీయ । న్యాయముగోపురముభిన్నమైనదిమరలం । గాయత్తింపనుమదభి ।
 ప్రాయమునూల్కనియెనేడుభవ్యచరిత్రా ॥ ఉ ॥ మానధనుండువెంకటసమాహ్వయుడిట్లు
 నువేశలోపలకా । స్థానమువంశపావనుడుతజ్ఞుడుకాశ్యపగోత్రుడార్యసం । తాసమహిరుహంబు
 నవదాస్యతమించినపాంచరాత్రవి । ద్యానిధిచెన్నకేశవసమర్చకుడాధ్యుడుధీరుడన్నిటకా ॥ గీ ॥
 సజ్జనుడుతిర్మలార్యుడచ్చటికిరాగ । గాంచియిగోపురముమందుకరణినుండ । రట్టమతిగల్గె
 ఫలమేమిగలదుజెప్ప । డనగనాగమసూక్తులనరసిబలికె ॥ చ ॥ వినుమిటసర్వదేవతలుకష్టపు
 శంభుడులోకజన్మపా । వనకరతీర్థయొక్కతనివాసముజేసిరిసర్వవాహిని । ఘనముపినాకినినదియ
 కల్మషచిత్తులజేయునెట్టివా । రినిమహనీయమీధ్యమరెడ్డికులాభరణాగ్రహంబుగకా ॥ క ॥ ధీర
 సుతినిపినాకిని । వారుణతీరమునగలడువైద్యేశుడుత । త్కారుణ్యమఖిలజనముల । దారుణచా
 ధాటపులనుదరగదెభువిలోకా ॥ క ॥ గావునగోపురమివీ । దేవస్థానమునకెమటదృఢమతిగట్టం ।
 గావేడుకగల్గెనుత । త్పావనతరపుణ్యధలముబత్సెదపినుమా ॥ గీ ॥ శిరముశిఖరంబుగర్భమంది
 రముగళము । జతరమగుమండపముజానుజంఘలువర । ఇంబుగోపురమంఘ్రియుగంబుకేట । ససువ

నుచుజెప్పబడెకారణాగమమున || ౧ || గానసర్వజనంబులుగాంచనది | హరిపదంబులుగాలి
గోపురముగల్గి | రసనుసర్వజనోపకారంబుగాదె | హితముమాకిడికట్టింపుమీవుబూని || ౨ || మ
రియునింకొకవిశేషంబుజెప్పెదనాకర్ణింపుము || ౩ || అనఘయిచ్చోటకాశీప్రయాగగయలు | గ
లవటంచనిదెలసిశంకరగురుప్రభుండునివసించెవినుముతత్పూర్వకధను | సావధానతజెప్పెదత్రా

వ్యముగను || ౪ || శ్రీవిశ్వవిభుండుమహా | దేవుండాత్మైక్యసిద్ధిచెలిపెనుకృపతో | గోవిందునకు
న్ననిహిత | కైవల్యానందవిమలకంఠీందునకు || ౫ || అట్టిసారాయణుండువర్ణాశ్రమముల | వి
ధులశాసించిబిష్టైక్యవిభవవిధము | కరుణనుపదేశమొనరించెకమలజనకు | స్నేహముననాశ
డిచ్చెవసిష్ఠునకును || ౬ || యమ్మునీంద్రుడుకృపనునిజాత్మజాత | శక్తికుపదేశమొనరించెసదయు
డతడు | ప్రబలజేసెనుఘనతపరాశరనకు | బాదరాయణుడతనిచేబడసెనంత || ౭ || పేడినకు
కునకతండిడె | గొడపదాచార్యులట్టిఘనుచేవడసె || ౮ || పేడుకనమ్మనిదయతో | గూడుకగోవింద
నామగురుడుగ్రహించె || ౯ || అంతటలోకవిలోక | ధ్వాంతంబైకలియుగంబుదారసింంగా |
భ్రాంతిత్థర్థంబు | త్యంతక్షయమగుటదెలసిహరుడనురక్తి || ౧౦ || ధారుణ్యంతరపూర్ణదు
ష్టమతవిధ్వంసంబుగావింపకా | వేరితీరమునందుకాకటిపురికివిప్రాన్యవాయస్థుగా | గౌరీభర్త
నిజాంశశంకరగురుగల్పించెబ్రహ్మగమో | ధూరుత్తత్పవిత్రులుకైకమలాధారుశుభాకా
రుని || ౧౧ || పరమశంకరదేశికొత్పత్తివేళ | సురలుసుమవృష్టిగురిసీరచ్చరవెలందు | లాడిరమర
మునీంద్రుండుబాడగీతి | తుమలమైమింటదేవదుందుభలుమ్రోసె || ౧౨ || శితపక్షచంద్రురీతిన |
ప్రతిదినమభివృద్ధిజెందుబాలునకువిధి | స్థితజ్ఞనకుడుబుధస | స్తుతముననుపసయముక్త్రమంబు
గజేసె || ౧౩ || కేవలకివాంశసంభవు | డావటుమాణవకశంకరాహ్వయుడుజగ | త్పావన
పానీయోజ్వల | కావేరిన్ననమాడగాజనివేడ్క || ౧౪ || అందుజలమాడువేళగ్రాహంబొ
కర్తు | యస్తహాత్తునిబట్టసన్యాసమాత్మ | దలచిగైకొనుమాత్రలోదద్వటునకు | జన్మవేరనివిడచె
నజ్జలచరంబు || ౧౫ || జలమాడితేదియయ్యతి | తిలకముగోవిందనామచేకికుచేవి | ద్యులనరువదినా
ల్లితిజెం | పలరగనరువదియునాల్గహంబులవడసె || ౧౬ || యమివరాగ్రేసరుడువారణాసికరిగి |
మండలేశ్వరుగెలిచిసంయమినిజేసి | యతనిసాధ్విసరస్వతిసాత్మపీత | మందునుండగనియమించె
నతులభూతి || ౧౭ || ఘనుడుకైలాసముననుగమలునాల్గు | దెచ్చిలింగత్రయంబుదగ్గిశనుమూ
డు | పీతములనుంచితానుసంప్రీతిమీర | నొకటిగొనితెచ్చెయూహ్యమునకుసరగున || ౧౮ || తత్పరి
వ్రాట్పుభుడువజ్జితములనిలిపి | యన్యమతములఖండించిహర్షమునను | తుంగభద్రాసమాహ్వ

నక్షత్రమున | ఋష్యశృంగాద్రిపురికేగిమ్మడునిగొలచి || గీ || శారదావాసనైజసంస్థానమ
 చట | కల్పనముజేసిగిమ్మనాక్కరునినిమ్మి | దాచిదంబరమునకేగితనువులోడ | పరమగురువ
 ర్యుడవవర్గపదవిజెందె || ఉ || ఆదిమశంకరార్యులుదయామరినిల్పినశంకరుండుత | ద్వైదుకధ
 ర్మమార్గముయథావిధిడెప్పెనుచేంద్రనూర్తికా | మోదములోడనాగురుడుముఖ్యతబోధనమా
 నికిచ్చెడ | వాడులకైనదుర్లభమహత్తరతత్వవిచారమంతట || గీ || సంయమింద్రుండుభోధనా
 చార్యమాళి | జ్ఞానఘనదేశికునకిచ్చెమానివర్చు | డతడుజ్ఞానోత్తమశివార్యయతికొసంగె | నమ్ము
 నిస్సశింహభారతీయమికినొసంగె || క || నరశింహభారతులసి | శ్వరభారతులకునొసంగెవారు
 కృపాప్తి | నరశింహమానిభారతి | గురువర్యులకిడియెతత్వకోవిదపదవి || క || స్వర్గతనమ్మునివి
 ద్యా | తీర్థాహ్వయభారతులకుదెప్పెనువారల్ | ప్రార్థింపకృష్ణార్థుల | కర్థిక్దయజేనెతత్వమస్య
 ర్థంబుల్ || శా || విద్యారణ్యమునీంద్రుడాగురునిచేవిజ్ఞానముకాంబిసం | వేద్యుడైశ్రుతిదివ్య
 భావ్యమొగిగావించెకబుధాన్దనం | పాద్యుండమ్మునిజేయుసత్కృతినామంబాప్తేభూమిస్థలిక
 విద్యారణ్యమనంగతన్తహిమమున్నిఖ్యాతమైదెల్లగక || సీ || దెలిపెవిద్యారణ్యదేశికుండుసృశిం
 హభారతికమ్మునిపతిసుచేంద్ర | భారతికాయతిపాలుడుశంకరభారతికాయమిప్రవరుడర్థి | నర
 శింహభారతిగురునకునమ్మునిపతిసచ్చిదానందభారతులకు | కరమమ్మహర్షి శంకరభారతులకునా
 ప్రాధవిద్యారణ్యభారతులకు | పరముడమ్మేటినరశింహభారతులకు | వారుశంకరామకభారతు
 లకు | సచ్చిదానందభారతీస్వామికత్త | పస్వీయిచ్చెనుగురుపరంపరగధరణి || సీ || వారువి
 ద్యారణ్యభారతీంద్రులకునాధీరుండుశంకరభారతులకు | నాగురుచేసచ్చిదానందభారతులమ్మునివ
 ర్యుకటాక్షమనస | దానందభారతికామునిశంకరభారతీంద్రునకునాపరమగురుడు | ప్రకటిం
 చెనరశింహభారతికమ్మేటిపలికెవిద్యారణ్యభారతులకు | నాయతీంద్రుడుకరపెవిద్యాసృశింహ |
 భారతులకుసదానందభారతీంద్రు | డమ్మహమహుచేగాంచెనట్టితపసి | శంకరాహ్వనభారతీస్వా
 మికిడియె || క || యభవసమానుండగ్గురు | డభివవశంకరసమాఖ్యులగుమానులకా | విభవమి
 డెనయ్యతీంద్రుం | డభీయాతిమతాటవీడవాగ్నియనంగక || గీ || ధీరుడమ్మేటియడ్డుడనారశిం
 హ | భారతులకిచ్చెనావ్రతిభవ్యకరుణ | నరసివిద్యాప్రవీణశంకరసమాఖ్య | భారతీంద్రులకుపదే
 శపరచిరంత || క || ఆయమితిలకముసద్గణ | ధీయతనరశింహభారతియమికితదభి | ప్రాయమిడె
 నమ్మునీంద్రుడు | పాయనికృపశంకరాహ్వభారతులకిడెక || గీ || అట్టిశంకరయమివిరూపాక్షమం
 దు | నిలువనపవర్గపదవిసన్నిహితమైన | గతియుదలపోసియమ్మహాకారణార్థ | మాత్మశిష్యునకివ్వ
 గానాత్మదలచి || క || యమలుడువిద్యారణ్య | ఖ్యమునులకుపదేశమొసగిక్రమ్మరఘవిన | య

మిజీవించుటగనిశి । వ్యవణీంద్రుడుచింతజేయశంకరుడనియెక ॥ ౧ ॥ తంద్రిమాకుపునర్జీవదశ
ఘటించె । చంద్రమాళినికొనిసంచరింప । నేగుపరదేశమునకీపునిండునిల్చి । వలదుమాకపవర్గం
బుగలుగువరకు ॥ ౨ ॥ అనవినివిద్యారణ్యులు । మనముననుష్ఠించంద్రమాళిశ్వరుడై । కొనిని
జపీతమునందిడి । జనియెకగురుశాసనమునజనములుమెచ్చక ॥ ౩ ॥ అంతటకొన్నిదినంబుల ।
కంతేవాసులనుగూడియాశంకరుడ । త్యంతాప్తిసంచరింపగ । శాంతతకణ్ణాటదేశజనపదముల
కుక ॥ ౪ ॥ జనికప్పట్రాళ్ళపురం । బునపరమునిబెందుగురునిపొడగనిదుర్వ । ర్తునులెల్ల గూడిశాం
బర । మునినుంచరికపటపీతమునకధిపతిగాక ॥ ౫ ॥ ఆరీతికృత్రిమమువి । ద్యారణ్యులుపథికుల
నగనాలించివమ । త్కారతవారలొనర్చిన । వైరుధ్యబడపవేగవచ్చెనచటికిక ॥ ౬ ॥ తత్క
పటవృత్తి నారసితక్షణమున । ఖండనముజేయమందాక్షకలితులగుచు । చరణములవ్రాలియంజలిస
లిపిమిగుల । వేడుకొననంతకన్నాటవిషయమిడియె ॥ ౭ ॥ ఆద్యులుశంకరకీష్యులు । విద్యార
ణ్యావృత్తతవేద్యులుకరుణా । పాద్యులుజనుదెంచిని । ర్భేద్యమతికతూర్పు దెసకుప్రియమొప్పుం
గక ॥ ౮ ॥ మ ॥ తరుణార్కప్రతిమానతేజడగువిద్యారణ్యమాసింద్రుడ । త్రిగాంచెన్నకహంసము
ఖ్యపతగధ్వనప్రకాశార్చికా । మరుదంకూరపినాకిసేతటనిలింపస్వామిమాసోపమ । స్థిరసంపత్క
రపుష్పశైలనగరీశ్రికంతసంస్థానముక ॥ ౯ ॥ కమలజవిష్ణుశంకరనికాయ్యముకాశిగయాప్ర
యాగతు । ల్యముమహానీయర్థగణాలితమైనపినాకిసేతట । స్థమపురమిండుమామకసుధాకర
మాళినివాసయోగ్యమి । తమనుమదీయపీతముభృశంబుగనిస్మెదగాకవేడుకక ॥ ౧౦ ॥ పరికిం
పపుష్పగిరివర । పురమాకైలాసతుల్యపుటభేదనమం । చరయుచువిద్యారణ్యులు । స్థిరమతినిజపీత
మచటజేర్చెముదమునక ॥ ౧౧ ॥ చంద్రమాళిశ్వరావాసనదనమొకటి । కల్పనముజేసిగురువర
కల్పభూజ । మఖిలజనములకానందమావహిల్ల । నిలచెనపవర్గమార్గంబుదెలుపుటకును ॥ ౧౨ ॥ ఆ
విద్యారణ్యగురు । ప్రావిణ్యులువైద్యపతికపర్దికిసరియె । నేవకలితానములనతి । పావనులనుజేసె
మోక్షపథమిడికరుణక ॥ ౧౩ ॥ ధీరుండాయమితత్వవి । చారంబుపదేశమొసగెశంకరగురురా ।
ద్యారతులకయ్యతీంద్రుడు । కారుణ్యతనైజభక్తగణములనేతెక ॥ ౧౪ ॥ నయతశంకరులుద్దండ
నారశింహ । భారతులకారహస్యంబుబయలుపరచె । నమ్మహామహుడఖిలవిద్యాప్రపీణ । డన
గనుతిగాంచెసర్వసహంతరమున ॥ ౧౫ ॥ ఘనులుద్దండనృశింహభారతులుయోగప్రాజ్ఞులైసర్వ
శా । స్త్రీనిరూఢత్వముతేజరిల్లగమహాస్థానంబులకజూచువే । ట్కునుశేషాదికినేగవైష్ణవులతో
డకగొంతవదైననం । దునవారిన్విజయంబుజేసెపరవాదుల్భితోదాగగక ॥ ౧౬ ॥ నమ్మహాత్ము
లువెంకటేశావలోక । నంబునేయగభూమిధరంబుమిది । కాత్మపల్యంకికారూఢులగుచుబోవ ।

ధర్మహీనతవైష్ణవతతులుజేరి || క || దురహంకృతినద్యేశిక | వరువిభవముబాడలేకపల్వంకికమొ |
 త్తిరిరాలకట్టియలతో | విరుగంగాగాంచికోపవిహ్వలులగుచుకొ || గీ || ధీరులుద్దండనరశింహభార
 తిండ్రులతులకోపదవానలంబావహిల్ల | నచటనిలచిపరాత్పురులగుచువెలయు | చంద్రమాళేశ్వరు
 లనాత్మసంస్థులించి || క || మరిచములుచంద్రమాళీ | శ్వరునకునైవేద్యమిచ్చిసంయమివరులా |
 మరిచాహరతరిపుభీ | కరతపమొనరించెనగ్నికణికలురాలకొ || గీ || తత్తపోవహ్నికీలావిలాస
 మునను | కరమశ్రీవెంకటేశ్వరుకళలుదరిగి | శేషమొక్కటినిత్తెనిజీతితలమున | ప్రతిపదిందుక
 శారీరిభావమొప్ప || చ || వెలవెలబోయివైష్ణవులువిశ్వగురూత్తములైనసంయమిం | ద్రులకున
 మస్కరించిభయదుష్టములుపులిలకొమహపరా | ధులముమహత్తత్వపులనుద్రోచిదయామతిమ
 మ్ముబ్రోవగా | దలపుమటంచువేడుకొనతన్నుతిగైకొనిశాంతచిత్తుడై || గీ || హితపుమీరంగశ్రీ
 వెంకటేశ్వరునకు | కళలుగల్పింపముందటికరణివైష్ణ | పులుమహామోదమొప్పనందలములోన |
 నునచినర్మశిలహభారతీమునివరులను || క || శ్రీసరసిజాతుగుడికి | న్నోసీరివైష్ణవులువైరములుమాని
 మహా | ల్లాసతనారాయణసములీసంయములనుచుమిగులహితమొప్పంగకొ || క || జలజభవ
 సదృశులగువా | రలుముదమునవెంకటేశ్వరస్వామిపదం | బులుబూజజేసీశేషా | చలమొదిగి
 స్నేచ్ఛతోడజనిజనియెదుటకొ || గీ || గనిరిక్రిజన్నవాడనాకటకమందు | దనరుకామాక్షినచటయం
 త్రంబువేళి | యతులమహానదితైలఘాలాత్తుగాంచి | నన్నహస్థానమునగురుడధిపసింబి || క || మో
 హనయంత్రంబుచ్చట | సాహసముననిలిపికదలిసంతతసూరి | వ్రాహ్మహములుప్పొంగగన | స్నేహం
 బునజనిరిగురులుక్షీనగముననకుకొ || గీ || భ్రామరీమల్లికార్జునభవనమందు | తపముగావింపనచ్చ
 టినృపతితతులు | వేడుకొన్నంతగైకొనెవిమలమూర్తి | ధర్మకర్మత్వవైభవదశనుకూర్చి || గీ ||
 భవ్యులుద్దండనరశింహభారతిండ్రు | లైకకాలంబుడాయటనాత్మదేలసి | యన్నహత్తుడంశంక
 రాహ్వయగురునకు | పరమకృపతోడనుపదేశపరచిరంత || క || కూరిమిశంకరమనిగడి |
 యారమువంశీయవటునియతివరులుగను | ధారమొనరించిశంకర | భారతులపవర్గపదముబట్టిన
 పిదపకొ || క || పరతత్వవేదియయ్యతి | తిరముగనరశింహభారతీస్వామిలనా | బరగినిగమాగ
 మాంత | స్ఫురణతదీపించెతననుబుధులెన్నుకొనకొ || గీ || ధరజగద్గురువృత్తిదాల్చుటయేకాదుగురుడు
 సద్వ్యవహారకుశలమందు | బ్రహ్మగమాభ్యాసపాటవంబేకాదుబ్రహ్మపరిజ్ఞానభాషణముల | నారా
 యణస్తరణయేకాదుచెండవనారాయణుండరిదారవిధుల | ధర్మశాస్త్రోయత్రదశజెందుటయేకా
 దుధర్మవాచారసంస్థాపనమున | గానసీదేశికుడెమోక్షకర్తయనుచు | సకలపండితనిచయంబు
 సంస్థులింప | భాసురాద్వైతమార్గమేర్పడగజేసె | రసనువిద్యాన్యశింహభారతిగురుండు || గీ ||

ఆగురుడు దేవభావంబునంటువేళ | వ్యాసమునితుల్యనందేలవంశవటున | కాత్మపూజితచంద్రమా
శ్యభవునాశ్ర | మంబాసగిపూర్ణయోగసమాధిజెందె || క || నరశింహభారతీగురు | వరశిష్యుండ
ఘహరుండవారితముక్త్యాభరణంబనవిద్యాశం | కరభారతిగురుడువెలసెకరకంబుక్రియన్ || సీ ||
తాల్పడేబ్రహ్మవిద్యావిచారంబాత్మనిశ్చలభావంబునెగడజేసి | గాల్పడేకామాదిఘాసగుల్తుంబు
లయోగకృతానుసంయోగములను | గూల్పడేతాపత్రయాల్పభూజంబులధీరతపోరుకుతారధా
ర | దెల్పడేజీవైక్యదివ్యవిద్యాబోధనిజపాదసేవకనివహములకు | ధరణిదుర్వాదమడచియ్యదైవత
మతము | నిల్పడేసర్వరాజధానిసభలను | ఘనయశుండత్తపోనిధికలుమక్షైల | కులిశేతుల్యం
డుశంకరగురువరుండు || క || కూరిమివిద్యాశంకర | భారతులనుచరులగూడిపటుగతికృష్ణా |
తీరజగతీసతీమణి | హారంబుగుకస్తలాగ్రహారముజేరెన్ || గీ || పరమగురుడగుశంకరభారతి
యతి | తమకుదేహపరిత్యాగదశసమీప | మగుటమదిగాంచియోచించియాత్మధర్మ | కధిపు
సేయగసద్వటునరయువేళ || ఉ || నీరజసంభవున్దదిత్యణీకరుగాదలపోసిసర్గసం | స్కూరచ
మత్త్రియానిపుణప్రప్తయనంగత్రిశంకుమేనుతో | సౌరపురంబుజేర్చిసరిసంయములదృఢమం
దపాపసం | హరుడుమించెకాశికమహర్షి వరుండుజగత్ప్రసిద్ధిగన్ || క || ఆయమిగోత్రమ్మన
నిర | పాయయశోభాగధేయభాసురులైస్వా | ధ్యాయపరాయణులైబుధ | గేయతమించిరివ
దాన్యకృత్యంబులచేన్ || క || వారలుపూర్వముచెప్పలి | పూరధివాసంబుసేయఘామీర్థలిత |
త్కారణతగలిగెచెప్పలి | వారనితత్సరులకునువాడికగాగన్ || సీ || కాణాదమీమాంసపా
ణిసేయప్రముఖోల్లసన్దతులుచెప్పల్లివారు | నిఖిలాధ్వరక్రియానిపుణతసురహవిర్భాగదాయకు
లుచెప్పల్లివారు | సకలదీనానాధసంరక్షణోపాయభారవాహకులుచెప్పల్లివారు | యమనియ
మాదియోగాభ్యాసభాసురబ్రహ్మవాదకులుచెప్పల్లివారు | వైభవవదాన్యసౌశీల్యవంశములను |
పటిమగాంచినవారుచెప్పల్లివారు | లట్టిసత్కులవార్ధిసుధాంతుడగుచు | నవతరించెనుబసయా
హ్వనఘనుడు || సీ || నిజధర్మపద్ధతినియతిదప్పకసద్వరంబులుజేసియన్నంబువెట్ట | ననుపమ
భూతిశివాలయంబొనరించిధీరతలింగప్రతిష్ఠసేయ | సతిధిపూజావిధినవరతముబలిహరణాది
కృత్యములాచరింప | శయ్యాచమత్కూరశబ్దవృత్త్యర్థప్రబంధనిర్మాణకపటిలిబ్రోవ | భువినిక
ల్పమహీజమీపుణ్యుడనుచు | సజ్జనంబులుమనమనసంతనింప | భవ్యకాశికగోత్రచెప్పల్లికుల
జ | బసవయాహ్వయభాసురప్రవరుడలరె || గీ || అట్టిబసవాహ్వయుడువారణాశివంశ | శేష
యతనూభవనునయశీలసుగుణ | సహితవేంకటలక్ష్మస్తానిధిసమిత | హర్షముప్రొంగపరిణ
యమయ్యెకూర్చి || సీ || పతియెడద్రోక్కునిపద్మావధూటికబహుజనంబులనోళ్లబడనివాణి |

భర్తతో సగ బాలుబంచ నేరని సతివరు బాసీ బోవని ధరణితనయ । పనిగల్గి యొక్కరి పంచ నేరని
 రతితనవిభు బాంకించి జనని సాక్షి । యెరులు క్షేల్ల నుజూపకుండు నరుంధతి పంక సకుల గాని పం
 టవలతి । యార సాధ్వీవతం సమీహరిణనయన । యనగ నుతిగాంచె భవుని సేవాభిరతిని । విభ
 వసద్ధుని సాశీల్యవిమలకీర్తి । లక్షణకడంబ వెంకటలక్ష్మమాంబ ॥ క ॥ వ్యాసోపమబసవయపు ।
 ధ్వీసురకుల భూషణుండు వెంకటలక్ష్మం । బాసాధ్వీయందునితో । ల్లాసంబున ముపురపుత్రులం
 గాంచె ధరణ ॥ గీ ॥ జ్యేష్ఠ డైమించె త్తీన్యశింహ శాస్త్రి । మధ్యమణినాగర మణియ్యమాన్యచ
 రితు । డభిలనిగ మాంతు సారహస్యపేత । వెంకటాచలతాప సవిభవశాలి ॥ క ॥ ఆమువ్వు
 రకగ్రజడై । భూమినల త్తీన్యశింహ పుణ్యదువిద్యా । ధాముడు రూపవిగర్జిత । కాముడు విలసిల్లె వి
 బుధగణములు బాగడై ॥ ఉ ॥ మానితకీర్తి శాలి సుకుమార సుమేషు సమానుడైనల । త్తీనరశిం
 హ శాస్త్రుల విశేషవదాన్యతకోడిసిగ్గుతో । కానలడాగె పూరిగొనె కల్పకదైవత భేనువులక్షయ ।
 గ్లానివహించె పండునగంబులనంబు యోదమాలికల్ ॥ శా ॥ ఆలక్ష్మీనరశింహ సోదరుడు
 మిథ్యావాదివంశాటపి । జ్వాలాభీలదవానలుండభిలశాస్త్రజ్ఞానపారీణవా । చాళుండా ర్ద్రదయా
 శుద్ధధిదివిజత్త జంబనామించెలో । కాలోకాంతధరాస్థలికారమణియాఖ్యానుండు కీర్త్యున్న
 తి ॥ సి ॥ వ్యాపింపదాయ సేవ్యాఘ్రాసురారాతికంఠకాళిమముశక్లంబుగాగ । స్థాపింపదా
 యనేతకోటి కుభ్రాంకుమండలప్రభులవేధోండమునను । దీపింపజేయదేదివ్యగంగోర్తి కాసంజా
 తకమలహంసప్రజముల । జూపింపదేతనకుచివృత్తిశారదా ధమ్మిల్లముననుగేదంగిరితి । వెలసె ప
 దునాల్గుభువనమల్విశదముగను । వెండిజలపోతబోసినవిధముదోప । భాసురాదార్యవిభవచె
 ప్పుల్లికులజ । రమణియాహ్వానకీర్తిపాండిమగభస్తి ॥ గీ ॥ సత్సవృత్తి నవెంకటాచలమహత్తు । డా
 త్తజ్ఞానవృత్తి జెన్నారుటారుల । కెరుకబడకుండ మౌనతనిమిడియుండె । బూదిపైగప్పకొను
 జాతవెడుకరణి ॥ క ॥ తనయులు మువ్వురు బసవయ । పనుపడగా పల్లరాళ్ల పల్లియపురమం । దు
 నకాపురంబుజేసెను । వనబాక్షివాంఘ్రిభక్తివశుడై కూర్చి ॥ ఉ ॥ ఆమహనీయుడారమణ
 యాఖ్యానుధీమణి వెంకటాచల । స్వామిని వెంటదోడుకొని శంకరదేశికులుండుకస్తల । గ్రామ
 ముజేరగా జనియె కాలవశంబున భావిమంగళ । స్తోమముడాయగాలోలగన్రోయ సమర్థముగల్గి
 దేరికి ॥ క ॥ విన్నాణంబిగ్గురొత్తగ । సన్నుతివందన మొనర్పశంకరయముల । పన్నులవారల
 తగతము । సన్నిధిలోనునిచిమిగులసంభావించె ॥ క ॥ సుతవరులు బసవయాహ్వానము । డతి
 వినయతంకరార్యయతిమణికురుణా । నివృత్తులై సజ్జనసముదయ । హితలైవ ర్తిల్లుచుండు నెడమ
 హిమమున ॥ గీ ॥ స్ఫటికకుంభస్థదీపితజ్వలనురీతి । నాత్మలోబ్రహ్మతేజంబునంటివెల్లు । వెంక

తూచలనామతపెలయుబసవ | యాత్మజునిజాచిశంకరయతివరుండు || క || యీమాణివకవతం
 సము | మామకపీతమునకర్తమాణుండనిని | త్యామోదకలితమానస | తామరసంబొప్పమిగు
 లదలపోసికృపక || క || బసవయకనిష్టసుతును | ల్ల సీతయకునిపెంకటాచలవటునికరుణా | రసము
 నశంకరయతిమణు | లసద్యశనిజపీతమునకునధిపతిసేయక || గీ || దలచిడాయంగబలచియత్తాప
 సేంద్రు | డావటునకేట్టులనియెనేకాంతమందు | చంద్రమాళేశ్వరాస్థానసంయమింద్ర | భా
 వముననిన్నునిల్పమాభావమొప్పె || గీ || ననిబోధించియొడంబడ | గనుజేసీతదీయజనకుగనుగొని
 యుమ్మ | త్రనయునిమాపీతంబున | కనఘానీవోసగుమనగననుకూలమునక || క || బసవయ్యగా
 రొసంగిన | బీసరుహగర్భోపమానపుష్పకునియతిగా | నుసమర్థపరచిశరకు | లసద్యశక్తైవల్యప
 దవికరిగినపిదపక || క || కొందరుమతసంవాసులు | మందాతువిఘ్నార్థ మానమానసులగుచా |
 నందంబువిడచివగలక | బెందితదాశ్రమపువిధులుజేసినమీదక || గీ || పరమగురుడగుశంకరభా
 రతీంద్ర | హస్తసంభాతజన్మవిద్యాస్వశింహ | భారతీంద్రులుగురురాజ్యభారమాన | జాడజాలక
 త్రులసూయమొంది || క || శాంబరతలత్రంబులత | మ్ముఖబరిమార్చంగదలచుమోసంబులనం | తంబు
 లుగనిచేకికకిం | హంబాగిచెప్పల్లిబసవయాఖ్యునకనియెక || క || శ్రీమద్విద్యత్సభలను | ప్రామి
 నుకులస్వరముదృఢతబల్కుటచేత | ధీమతులకవనిలోగృహ | నామముసుస్వరమువారనాప్రభ
 వించెక || చ || కుతలమునకారధీతరసగోత్రపవిత్రులుసుస్వరాన్వాయా | స్వితులువివేకులందువిధి
 పేద్యుడుమాన్యుడుపెంకటప్పగా | రతులవిఘాతమురైమనమాఖ్యునుబంధుహితంబుగాగన | చ్చ
 తురుడుబెండ్లియాడిసుతసంపదగాంచెమహానురాగతక || గీ || యార్యనారాయణపుసమాఖ్య
 సూరి | పెంకటాచలపేత్తరవిప్రభావి | రాజమానుడుపెంకటరామశాస్త్రి | కృష్ణసుబ్బావో
 యులగాంచెక్రిమించి || క || ఆమాన్యులలోపెంకట | రామవిపశ్చిన్వయండురాఘవమృదుప |
 త్తామరసమధుకరాయిత | ధీమహితుండరతమోక్షదీధితిపెలయుక || క || విలిపింపుడమ్మమాత్మడు |
 గలుగంగామీకుకార్యఘటనకుకొదవా | దలపోయుడనినవైభవ | మలవడబసవయ్యపరమహ
 ర్షముతోడక || క || తనభటునిగోపవరపుర | మునకంపినవార్తచెలసిమోదంబునచా | వనుడ
 గుపెంకటరామయ | మనుజవరేణ్యుండుశత్రుమండలినడపక || క || జనిసన్నిధిలోపలిడు |
 ర్మనుజులగర్వబడంచుమహిమముమీరం | గనుదోడితెచ్చెవేడుక | జననివందనముసేయశంకరగు
 రులక || గీ || మాతృవందనమొనరించుమానివర్యు | సన్నిధిననుండిసీరిమించుశాస్త్రియశము |
 తమకుకొరగామికపటకృత్యములుసేయు | పరులనుజయింపగాబూనిభావమునను || సీ ||
 యగ్రజబలయుతుడయ్యదుర్విషపయోజీణతదీపించిచిత్రవృత్తి | గోవర్ధన్ధారకోవిదత్సమున

రాజవ్యవహారరంజనకుమించి విజయసారధిగాగవిక్రాంతశీలుడైనిజమంత్రశక్తిసన్నిధివెలుంగ !
ఖలకర్ణశల్యముఖవికసనబడగించినకలబంధూత్తముల్పంతసీంప ! గురుసభాపీఠమునధర్మకుశలను
గుణ ! రంజితార్చ్యశింహభారతులనిలిపె ! నారదలబోయరెండవకౌరిరీతి ! రసనునుతికెక్కె
వెంకటరామసూరి || డి || ఆనతవైరిసగ్గుణపయోంబుధివెంకటరామయూర్యుని ! ద్వానరశింహభా
రతులుదారతమంత్రిగజేసియాత్మసం ! స్థానమువైభవోజ్జ్వలపథంబునవర్తిలతానుశిష్యసం !
తానముధర్మకాశలవిధానతనుండగనేలెసత్ప్రపక్ష || సీ || ఛండపాషండాగళంబధారలుబౌద్ధ
సారంగరాజకంఠీరవములు ; చార్యాకవారిదజంఝూసమీరముల్ జనమతవనదావశిఖిసదృశ
లు ! నిఖిలధర్మధర్మనిపుణచతుర్ముఖులదైతఘటసురావనిజము ! లతులకివైకృయోగాభ్యాస
నిరతులువజ్రితస్థాపనాచార్యమణులు ! వితతవిద్యాసృశింహభారతియలీంఢ్రు ! లధివసించిరికూ
ర్మిపుష్పాద్రిముఖ్య ! మనిమనంబునదలచినత్యముగనిచట ! ధరణినాచంద్రతారకాస్థాయికము
గ || క || గావునసీతేత్రముసరి ! రావుమహస్త్రములికరముగోపురము || గావింపదలచి
నాడవు ! నీవిక్కాలమునధర్మనిపుణుడవనఘా || క || అనితిరుమలార్యమణిబలి ! కేనవినిషేడుక
నుచెన్నకేశవమూర్తి || గొనియాడితత్ప్రసాదముగొని వైశ్యనిజాచిబత్కెగురుదైర్యము
న || క || ధనవంతులునెరిసుకృతపు ! పనులనుగావించురనుచుబత్కెదనైన || పనిబూనెదనె
రవేర్చగ ! కనకవసానుండుమనకుగలడనిదెప్ప || క || వినిమిట్టాసుబ్బయదె ! పెనునీసాహసమ
పూర్వపుష్పకార్యముల || బనుపడనేయదెహితముగ ! ననఘాకట్టింపునీకుమారిగలడుగదా ||
సీ || సేయింపలేదెఖాజీపేటరోడ్డుమార్గముపనికమలాపురంబుదనుక ! వేయించవేచోరవితతుల
సరకారుకారాగృహములశీతులనుతొల్లి ! మాయింపవేళత్రుమండలికీర్తులస్వప్రతాపానలజ్జాలిక
లను ! వ్రాయింపవేవిప్రవర్గంబులకుఘామిదానపత్రములుయధావిధిగను ! పార్లమేంటుసభా
స్థసభాసదులను ! రాజకార్యతమెప్పించిరాణిగారి ! కూర్చివలయంబుగానునీకుగోపురంబు
కృత్యమననెంతవెంకటరెడ్డిసుగుణీ || క || గావుననుచెన్నకేశవ ! దేవుకృపారసమువలనదేవర
వార ! ల్గాంచుపుణ్యకార్యము ! శ్రీవెలయునుమీరుబూనిసేయింపుదన || డి || వెంకటరెడ్డిసం
తసిలివిశ్వముమెచ్చగనాత్మభక్తితో ! శంకరవిష్ణుగేహములసాలముమందరగోపురంబున ! భం
కమైజెలంగతనభాగ్యముదేవునకర్మితంబుగా ! శంకలుమానికల్పనభృశంబుగజేసెజగత్ప్రసిద్ధి
గా || వ || యిట్లుసర్వజనానందకరంబుగాగోపురంబునిర్మించియప్పణ్యస్థానంబునహరిహరుల
నేవింపుచుండనధర్మప్రభావంబువనిజనాలాపంబులవలనదిగంతవ్యాప్తంబగుటయు || గీ || కడపయ
నుపట్టణంబునఘనులుకమితి ! వారలిష్టాభివనిగౌరవమున ! గోపురముపుష్పగిరిగనుగొనెడి

వేడ్క. | నరుగుదెంచిరిసంతోషమావహిల్ల || వారెవ్వరింటేని || ఉ || క్షీవనజాసనాన్వయ
 ధుర్నిబలుసభ్యులుచౌడమాంచికా | సేవకులార్యసమ్మతులుశిష్టులునందవరికులందుసం | ఛా
 వితకీర్తిశాలురుపమన్యవసీష్టసగోత్రమంత్రవి | ద్యావిదులర్థిపోషణసురావనిజాతములై జగం
 బులక || గీ || కొమరగిరివారలనగతత్తులపయోధి | కువలయాప్తుండుజనియించెకుజన
 మత్త | సింధురసమాహవిదళనసింహుడగుచు | సుబ్బరాయసమాఖ్యుడుసుజనహితుడు ||
 క || కొమరగిరిసుబ్బరాయని | విమలయశోవిభవపూణకవిధుచంద్రికలు | త్తమగతిద్రుహితాం
 డంబున | తమముఖండించిజైదధవళిమనిలిపె || చ || వెలవెలబోడుస్రక్తిపృథివీభరపాద
 ములంటాత్మలా | గలవిమముప్పతిల్లగముఖంబుననైల్యముబూనిభూమిపం | కిలతవహింపసిడుబ
 రికింపగజీవనమిచ్చువేళలో | జలదముసాటిరాగలచెసద్దణసుబ్బయమంత్రిమాళికి || క || కొ
 మరగిరిసుబ్బయగ్రణి | కమలాసమనరసమాఖ్యకాంతనుబంధు | త్తములునుతింపగసంప | త్త
 మదంబిగురింపకూర్చి పరిణయమయ్యె || క || పతిదేవతయైతగుత | త్సతియందునసుబ్బరాయ
 సచివాగ్రణిసం | తతవైభవోన్నతుండగు | సుతుగనియెకసూరయాఖ్యుశుభచారిత్రు ||
 ఉ || మానమునకసుయోధనసమానుడుదానమొసంగిగావకా | నీనునిసాటిభాగ్యముననీరజలో
 చనుడార్యకార్యవి | జ్ఞానములకబృహస్పతియనకదగుసూరయమంత్రిదివ్యసం | తానమహిరు
 హంబువిబుధప్రతికైకృపజూడధారుణిక || క || ఘనయశుడుసూరయాహ్వయు | డనురాగము
 మీరలత్తుమాఖ్యనుపెండ్లా | డెనుమదనుడురతిసంగతి | వినయంబుప్పొంగబంధువితతులుమెచ్చె ||
 సీ || అఖిలవిద్యత్ప్రియస్వాంతరాజితగానవాగ్వధూతిలకమీవనజగంధి | వైభవసంపద్వివర్ధన
 గావునలోకైకమాతయీలోలనేత్రి | కల్యాణసౌభాగ్యకమనీయగావుననార్యావధూటియీ
 యజ్జవదన | దీనార్థిరక్షణాధీనమానసగాననసూయగానోపునలరుబోణి | యనుచుజగములు
 బొగడనిత్యానురక్తి | పతికిక్రితాపలొనరించిభక్తివశత | దనరిసాధ్యీవతంసపథంబుగాంచె |
 ఘనయశోద్ధామలత్త్వంబికాలలామ || క || సూరయ్యలత్తుమాంచాం | భోరుహముఖియందుగాం
 చెపుత్రులవంశో | ధూరులసుబ్బయశేషయ | ధీరులనిజదీప్తివిజితదినమణులధరక || ఉ || అగ్రజ
 డార్యసమ్మతుడహస్కరతేజుడుసుబ్బరాయమంత్రగ్రణిదానకందమనులార్కతనూజశిబిప్రభా
 వమే | కాగ్రతనావహించిభువనాంతరస్థితదీనచాతకా | వగ్రహముల్దొలంగగసువర్ణము
 లకగురియన్నహాన్నతిక || తదనుజుండు || సీ || కరుణాపయోనిధిగాకున్నతనలోనసద్దణమ
 ణులెల్లుసంభవించు | కాలజీవనదముగాడేనియేవేళనర్థిచాతకములెట్లునుసరించు | నిరుపమస
 త్కళానిధితానుగాకున్నకీర్తిచంద్రికలునేక్రియఘటించు | మిత్రస్వభావధర్మతాతగాడేనితెజః

ప్రకాండమేతెగుమించు | గానగంభీరవారిధిఘనుడుపూర్ణ | సత్కళానిధిమిత్రుడీసరసుడను
 చు | పండితోత్తమతెన్నగాప్రబలెనుజన | జలజవనహేళిశేషయసచివమాళి || మరియు || క ||
 క్రితామరసభవోరూ | ద్భూతందైబహుళవిభవపూర్ణంబై | భ్యాతిగలవైశ్యవంశము | భూతల
 మునబాగడనెగడెపూతయశమునక || గీ || అందుకృష్ణమువారసనాఖ్యగలిగి | పడిగెళిలగోత్ర
 జులుసిరుల్పబలివంశ | వర్ధనులునివసించిరవార్యకీర్తి | పరులువల్లారునామకపురవరమున || గీ ||
 అట్టికృష్ణమువంశ పయోభిలోన | పూర్ణజైవాత్మకునిరీతిబాడమిపుడమి | వెలసెబాంధవజనకైర
 వప్రతాన | మలరవెంకటనారాయణపుత్రెట్టి || గీ || అతనియర్ధాంగలత్తిపాపమృదిభవ |
 సంతతులమించిదీనార్థిసముదయముల | పరమభక్తినిరక్షించిపతికిసేవ | లనుదినముసేయవ
 తిదేవతాభిరామ || క || ఆరసికదంపతులుసిరి | గోరికుమారపునాముగోవిందాఖ్యుక్ |
 సూరయ్యనాగముపురుకు | మారులగనిరభవభక్తిమహిమాన్వితులక || ఉ || వారలకగ్రజాతుడ
 నివారితదానచక్షానుకూలమం | దారమహిరుహంబగుబుద్ధప్రసనియకుమారయాఖ్యుడం | భో
 రుహసంభవాండపరిపూర్ణయశోనిధిప్రబోషణా | ధారమసస్కుడైప్రబలెధర్మనిధానముభూ
 తలంబునక || శా || అవైశ్యాగ్రణితమ్మ డార్యబుధనిత్యానందసంధాయియై | దేవాధీశ్వరభో
 గభాగ్యనిధియైదివ్యావ్యయావాసభూ | క్రివిఖ్యాతకమైవెలుంగనిలలోచిత్రఃపదీనాళికే |
 గోవిందావ్యయకల్పభూమిరుహముగోరర్థముల్ గూర్చుటల్ || క || తదనుజండు || సీ ||
 పుణ్యజనేతబొందిననిధినాథుడైనగుహ్యకభర్తయగుటలేదె | క్రిపతియయ్యరక్షించుజగంబ
 న్నపరహిరణ్యహరాఖ్యబాలుపడదె | లక్ష్మీసహజతకళానిధియైనశౌంకసంజ్ఞతనుకళంకిగాడె |
 కనకాద్రిపిడికిటగలిగిననణిమాదులబ్బిదిక్పటితవిషౌర్ధిగాడె | గుహ్యకుండహిశయనుడుకుము
 దహితుడు | లుట్టుడనిరోసివారికల్లులుకృపాప్తి | నితనిసెందెనానాగధనేశుడయ్యె | సూరయా
 ఖ్యుడురుచిజితసూనశరుడు || గీ || ఇట్టితమ్ములుతనుగొల్వహితపుమీర | గనుకుమారపుచెన్నమ్మ
 కమలముఖిని | పరిణయంబయ్యెపుత్రవైభవముగోరి | సజ్జనులుబాంధవులుమదిసంతసేంప ||
 ఉ || మానితదానసంపదభిమానదయాగుణనాధభక్తివి | జ్ఞానములందుపద్మసదనాగిరిజాసమ
 శీలగానియీ | మానవతీలరామలసమాసలసేయగరాదుచెన్నమాం | బాసలినియతేక్షణకు
 మానసమందుదలంచిమాచినక || గీ || అబ్ధిగంభీరుడగుకుమారపుచెన్న | మాఖ్యసాధ్యీల
 రామయందాత్మజులను | గనియెవెంకటసుబ్బయ్యఘనునిబాల | యావ్యయనిదేవగురుభక్తిహ
 ర్షమతుల || అందగ్రజండు || సీ || ధర్మవెరింగిమేధాశక్తిరాజసంస్థానకార్యంబులుచక్కసేయ |
 సత్యవాక్యప్రతిష్ఠాకర్తనిజపరజనులకానందంబుసంఘటంప | ననవరకేష్టకామ్యంబులెల్లలకిచ్చివి

మలమోసత్కీర్తివిస్తరింప | సతతకేశవపాదజలజనేవాస్సూర్తిభావవైరాగ్యంబుప్రబలనేయ |
 నలబృహస్పతిధర్మజుండమరభూజ | మంబరీమండనగమించెనవనికృష్ణ | మాన్వయపయోధిపూ
 ర్ణసుధాకరుండు | దనరువెంకటసుబ్బయ్యధార్మికుండు || ౬ || తమ్మిచిదారునుండుచెలితమ్మ నె
 దక్షగలరంకుమాన్సమైతత్తుగుకీర్తిగైకొనినతమ్మడుబాలయతానుభోగభా | గృమ్మలమించి
 సౌఖ్యములుగాంచినవెంకటసుబ్బయాహ్వయం | డిమ్మహిధర్మకీలుడనుచెంతురుపెద్దలనేకభంగు
 లక్ష || ౧ || అవనికార్యదర్శియగుకొమరగిరికు | లోడ్భవుండుకేవలయోగకీర్తి | విభవశాలియై
 నవెంకటసుబ్బయ్య | ప్రష్ణగిరికివచ్చిపాలుప్రమిగుల || ౧ || చెన్నకేశవుబూజించిసీరులమించు |
 గాలిగోపురవరమునుగాంచుమగ్గి | రెడ్డికులజుండువెంకటరెడ్డిజేయుపుణ్యకార్యంబునకుమెచ్చి
 పూజ్యులవుడు || ౨ || నిజోచితస్నానానుష్ఠానంబులుదీర్చుకునిసద్గుణనిధానంబగువెంకటరెడ్డిసమా
 హ్వనసహితంబుగాక్రీమద్విద్యాశంకరార్యవంద్రమాళేశ్వరాస్థానంబున | కరిగివందనాదులొన
 రించిజగద్గురువరానుమతంబుననిజోచితాననంబులనుండుసమయంబున బ్రహ్మాండపురాణోక్తపు
 ష్పాచలఖండంబొక్కవిద్వాంసుండు|| ౩ || శంకరదేశికుసన్నిధి | శంకరహరిమహిమవెలయుసంస్కృ
 తకృతినిశృంకక్షజదివితదర్థము | లంకరమనురక్తిదెలుపలాలిత్యముగక్ష || ౪ || వినిసభికులనిరివిద్య | జ్ఞ
 నముఖ్యులుగాకదెలియజాలిరెతరులి | ఘనకావ్యముదెలిగించిన | మనుజులకందరికిసలభమైవిలసి
 ల్లు || ౫ || గోపురతుల్యంబీకృతి | దీపింపగనేయనెట్టిధీరులుగలరీ | వ్యాపారముసామాన్యము |
 గాపరికింపంగవలదుకతినముసుమ్మి || ౬ || యనిప్రసంగోచితంబుగానాడినట్టి | పలుకులానందమొ
 సగనపుట్టుదుగ్గి | రెడ్డివెంకటరెడ్డిధురీణుడాత్మ | దలచెనప్పనిజేయింపధార్మికుండు || ౭ || సభి
 కులందరుతమతమస్థానములకు | జనినపిమ్మటవెంకటసద్వివేకి | చిత్తమిగురింపగాసుంకెళికువ
 చ్చి | తననికాయములోనసంతటవసీంప || ౮ || అట్టిసమయంబున || శా || క్షీరంజిల్లధరాస్థలంబునను
 గౌరీనాథపాదార్చనా | పారానందహృదంతరుండువిబుధవ్రాతామృతాంకుండుగం | భీరుండా ర్త
 సురద్రుమంబునుచుసంప్రీతికప్రశంసించుగా | నారంభాయలుదేవనాయకమొదల్యారీంద్రుడొప్పుకొ
 ధరక్ష || ౯ || తమతపరోపకారమొనర్పగా సాటిశివచక్రవర్తినిజెప్పవచ్చు | ధర్మవిజ్ఞానసత్య
 ముల సమంబుగాధర్మతనూభవుదలపవచ్చు | బహుళవిద్యాస్ఫూర్తిభాషాచమత్కృతినలబృహ
 స్పృతిసరియాడవచ్చు | సంతతసద్భక్తికైవడిజ్ఞాదులబసవేశ్వరుని సాటిబలుకవచ్చు | ననుచువివి
 ధులుతనుగొనియాడకీర్తి | మించిపోడశదానముల్బంచితొల్లి | దాతలనుబోలెనారయీధార్మి
 కుండు | దేవనాయకమొదలిసద్వివయశాలి || ౧ || దేవనాయకమొదలిసతీనిధాన | దీనసంతా
 నముదితసుధీవితాన | యధిపసన్నానవిమలదయాభిమాన | హరపదాధీనసుందరాంబాభిధాన ||

ఉ || సర్వసుఖంబులకవిమలసంపదలకవిలసిల్లియాత్మలో | గర్వముజెందబోదునిజకాంతునిదై
వముగాదలంపుచుకొ | శర్వపదారవిందములసన్నతిమానదొకప్పుడైనదా | నుర్వినిసుందరమృ
సరియొత్తురెచూడగమానవాంగసల్ || క || ఆదంపతులలగాంచిరు | మాదైతునిభక్తుడగుకుమా
రస్వామికొ | శ్రీదుసరియాసభాపతి | నాదిమస్తైపులనుసద్గుణాంచితమతులకొ || శా || అరమ్యాత్మ
భవాగ్రజుండగుమనిత్యానందసంస్థాయయై | రారాజప్రతిమానవైభవకుమారస్వామినాగన్తో
ద | ల్యారింజెప్పగవచ్చుకణకడవదాన్యప్రౌఢిమకొసుందరా | కారంబునునకంతుతుల్యుడని
నిక్కంబెంతురార్యాగ్రణుల్ || క || శ్రీమహితుడగుకుమార | స్వామిమొదల్యారిసంతసంబునస
తిగా | కామించెనుభాగీరధి | నామనఖిలసుగుణనయనిధినిదగకొ || తదనుజుండు || సి || శ్రీశి
వానాథాంఘ్రిసేవానురక్తియెవ్వనిమానసమెడబాయకుండు | వసుదేశసభలనెవ్వనిమాధు
ర్యోక్తులధినాథకర్ణరసాయనములు | దీనసజ్జనులకెవ్వనివదాన్యమఖండేష్వకామదకల్పతరువు |
వాణిజ్యచాతురీవైఖరికెవ్వనిదైర్యంబుమేరుభూధరసమాన | మనుచుహూణాధినాయకులట్టిఘ
నున | కిడిరిపుబహద్దరుయేసభాప | తీంద్రసంజ్ఞకితాబుసహీనఫణితి | ధరణినాచంద్రతార
కాస్థాయీగాగ || గీ || ఇందుమన్నధసుందరుండేసభాప | తీంద్రుడువరించెభార్యగానిందుముఖిని |
సరసమాణిక్యమానాగసాద్విమణిని | పరమహమకతజనములుప్రస్తుతింప || శా || ప్రాణేశాం
ఘ్రిసరోజయగ్భజనప్రాకామ్యతకదీనసం | త్రాణప్రాభవతకవదాన్యగుణచిత్రప్రౌఢిమకొ
జుడగి | ర్యాణాష్టాక్షులుసాటిరారసగధర్మంబొనెఘాకాంతల | ల్లాణిక్యమృపతివ్రతామణికి
లకొమారొడ్డగాసజ్జనుల్ || గీ || ఇట్టిరాపుబహద్దరుయేసభాప | తిప్రభూత్తంసుడనురక్తినిష్ఠుడ
య్యు | పార్థుగనవచ్చుకృష్ణునిపగిదిసిగ్గి | రెడ్డివంశజువెంకటరెడ్డికడకు || క || నరుదేరగాం
చిసంతస | మిరువుకొనకతగిసరితిహితునకుదగుస | త్కరణమొనరించిబాంధవ | వరులాపులు
గూడుకొనిసభాస్థలిలోనకొ || గీ || వెంకటాద్వయిడిట్టినివిన్నవించె | సేసభాపతిసవరు
హృదయమరసి | పుష్పగిరిలోననేనుగోపురముమీయ | నుగ్రహముననుగట్టించినూత్నమొకటి ||
క || ఈయడబూనితిగిర్యా | నాయతపుష్పాద్రిఖండమాంద్రముగాగకొ | సేయింపమదిన
తదభి | ప్రాయమునెరవేర్చుమిగులభరమనితోచుకొ || చ || అరయగమీరలర్జునునకన్యతురీతి
గమాసహాయ్యులై | బరగెదరట్లుగానతమభావముదెల్పిమదీప్సితంబున | త్వరమునదీర్చగో
రెదనుధార్మికమాఖిలటన్నసద్గుణో | త్తరుడనెసంతసెల్లివిభక్తియసూక్తులనూరడింపుచుకొ ||
క || కరుణాకరయీకృతిసే | ర్పరచుటహితమగునుమాకుబహుకార్యములకొ | పరమేశ్వరుడుం
డగనొకభరమగునేమనకుధర్మపథసంచారా || క || అనిపల్కియేసభాపతి | పసుపడగాజని

యెవేట్టుబల్లారికినా | ఘనుసనిపితనగృహంబున | ననువొప్పగనుండివెంటాహ్వయుడంతకా ||
 వ || మరియునతండవక్రవిక్రమవిక్రసప్రభావిదారీకృతారాతిధరానాథతమఃప్రకాండండనన్య
 సౌజన్యవదాన్యపరితోషితమార్గబుండును | నూతనరతికాంతజయంతవసంతలకూబరోపమాన
 సుందరుండునుసకల సామ్రాజ్యలక్ష్మీప్రోల్లసీతధనధాన్యసంపూర్ణమందిరుండునుపుష్పచలసము
 త్తుంగగొపురనిర్మాణచాతురీభరింబుండునుదుగ్గిరెడ్డివంతపయఃపారావారరాకాసుధాకరుండునా
 ర్ద్రగోత్రోద్భవుండును నాగిరెడ్డివరదాంబాగర్భశక్తిముక్తాఫలుండునగువెంటరెడ్డిసమాహ్వ
 యుండొక్కనాడునిజమందీరప్రాంగణంబునకవిత్వప్రభారవులగుకవులునునిఖిలసజ్జనమనోమాన
 ససరోవరహంసులగు విద్వాంసులునుసంగీతకళారహస్యాభిప్రాయగేయకులగుగాయకులునురా
 జకార్యనిధానులగుప్రధానులునుయశశ్రేష్ఠమంతులగు సామంతులునుభట ప్రముఖపరివారసమేతం
 బగుసభామధ్యంబుననిండుకొలుపుండియొక్కనాడు || సీ || తనకుదైవజ్ఞుడైతనరుపాండిత్యసా
 హాయ్యగుంటూరిసుబ్బయ్యగారు | తనకోరికెలకుచింతామణియనరాజుపల్లెయల్లారెడ్డిభవ్యయశు
 డు | తనధర్మగుణమణిఖనియనపెద్దిచిన్నవరెడ్డివిబుధసంతానతరువు | తనకూర్చిసఖుడువిత
 రణిగుమ్మళ్లవెంటకుసుబ్బిరెడ్డినక్కారపరుడు | తనపినతండ్రిసంతతరామభక్తినివాసుడొవెం
 కటస్వామిరెడ్డి | తనకుముఖ్యహితుండుప్రధానిమంచి | సుబ్బయ్యామాత్యవర్యుడుసూరిజను
 లు | సభనుగూర్చుండవిద్యద్యిచారవేళ | చర్చసేయంగనానందసరణిమించి || చ || వినుతవి
 వేకశీలుడగువెంటరెడ్డిసమాఖ్యధూవరుండునియెసుధామయొక్కివినయంబుసభాసదులాలకింప
 గా | ననఘముపుష్పభూధరమహాత్వముసంస్కృతభాషనుండునిం | పునదెనుగింపనోపగలపు
 ర్ణకపీంద్రునెరుంగజెప్పరే || క || అనవినిదైవజ్ఞశిఖా | మణివిప్రాన్వయుడుసీతిమాన్యదువిద్య
 ద్విసయుడుహరిహరభక్తుండు | డనఘడుగుంటూరిసుబ్బయ్యాహ్వయుడనియె || క || ఆరాధ్య
 లుమిగురువులు | సారార్థనిరూఢతల్పసంగతకవితా | ధారులగుమొల్లుకాళయ | గారిక్కావ్య
 ముదెలుంగుగాజేతురొగి || క || వారినిబిలుపించినమ | స్కారముగావించిమీరుకారుణ్యతన |
 త్కారమొసరింపనీకృతి | ధీరమతికదెలుగుజేసీదెలిపెదరసమా || క || అనిపల్కుసుబ్బయ్యా
 ఖ్యువ | చనములువినివెంటాఖ్యసద్గుణిమోదం | బునమమురాబనిచిఘృణా | వినయొక్తుల
 నిట్టులనియెవిబుధులుమెచ్చ || గీ || స్వామిదేశికవర్యతత్వప్రకాశ | నిధులువిద్యాప్రవీణులుసీతి
 విదులు | బలుకబూనితినొకవిన్నపంబుమీర | లవధరింపుడుమొక్కెడహర్షమునను || గీ || గుడి
 వనంబుతటాకంబుకూపసుతని | ధానకృతిధూమిదేవతాస్థాపనంబు | లప్తసంతానములువీటికినంది
 నట్టి | ధర్మపరులకుస్వర్గసాధనములనిరి || గీ || అట్టిసంతానములలోనసద్ధికమైన | కృతియుజె

డదనిదానిచేకీర్తిదెసల నిండినకలార్థములుగూర్చునెమకదాని సాటిలేదనిజెప్పిరిచరితలందు ||
 క || కావునపుష్పవనిధర | దేవుమహత్వంబుమీరుతెనుగొనరింపం | గావేడెదకృతిపతిగా | భా
 వింపుడుచెన్నకేశవస్వామికాగి || క || త్రావ్యంబుగనేజెప్పిన | కావ్యంబొనరింపమీరుకర్తలు
 గురువుల్ | భవ్యమతులనఘనేనిడు | ద్రవ్యంబుననెంతనిఖిలతత్వజ్ఞునిధి || క || అనిదివ్యాంబరమ
 జికాం | చనభూషణభూమిదానచయములుధనముల్ ఘనసారపీఠికలని | చ్చినసంతసమావహిల్లి
 చేకొనియంత || ఉ || వెంకటరెడ్డియొక్కతనివేడ్కనొనర్చుమటంచువేడుట || బంకజపత్రలో
 చనుడుభర్తయుగావునమేలుజెందెనే | సంకటమైనదీర్చగనుజాలడెకేశవుడాదిమూర్తినా | వం
 కగటాక్షముల్నివిపవత్సలతకదయజూడకుండునే || గీ || పూర్ణజైవాత్మకునిగూర్చిబాండురాత్రిక
 రణిమత్కావ్యసతిధవుగాగవుష్ప | గిరివరనివేళుశ్రీచెన్నకేశవేళు | షణియంబయ్యెనాపుణ్య
 ఫలముగాదె || వ || అనినిశ్చయించిమదిష్టలింగారాధనంబొనర్చియానందకందళితాంతరంగుండనై
 నిదురించుసమయంబున || సీ || పనిమిజడలతలపైనజెన్నందువెన్నెలతున్నదళతళపెలుగుచుండ |
 రతనంపుపడిగెలరాణించుజిల్వలచొక్కటపీనులజొకళింప | మొలకనవులుగుల్కుమోముపైతెలి
 బూదిసింగారమొకవింతచెంగలింప | వెలతేనిజవ్వనస్నెలనింపునికరంపుటాణిముతైపుసరులుతు
 ప్రేల | మేనమగతాలసొమ్ములుమెఱయుచుండ | గేలబటికంపుగనుదండగీలుకొల్పి | మునిగురుండగు
 దక్షిణామూర్తినాడు | కలనుబాడసూపెదెసరాచకొలముగొలువ || క || బుడతనిగడతేర్చుటకై |
 పొడజూపెనుశివుడటంచుపొంగియడుగులక | బడియానందాశ్రులచే | దడపినననుకేలనైత్తిదయ
 నిట్లనియె || గీ || వత్సనామకకరుణగావ్యములుజెక్కు | గూర్చినాడవుమున్నిపుకుసుమశైలఖం
 డముదెసంగుజేసితత్కర్తజెన్న | కేశవస్వామిగాజేసికీర్తివడయు || క || సేననవైకుంఠుండన | గా
 నొక్కటిగాకవేటుగలదేమమ్మ || భావననుతుల్గావించిన | మానవులకుభములిచ్చిమనుతుముకూ
 ర్తి || గీ || అనికృపారసముపొంగనానతిచ్చి | తనప్రసాదంబొసంగింతలనుచాపి | ప్రమధగణ
 యక్షదేవతాప్రభులతోడ | మగుడనంతర్నితుండయ్యెమదనవైరి || చ || కలగనిమేలుకాంచిపురఘస్ట
 రునాజ్ఞ మదికడలంచివే | వలతి నెపాకవృత్తులభివర్ణనజేసికృతులచింపవ్యా | కులతవహింపసేలజత
 గూర్చగనేరడేశంకరుండున | న్నలమటజెట్టునేమునుగృతార్థునిజేయదలంచివెండియె || వ || అ
 నినిశ్చయించిమదిష్టదైవంబగుమేధాదక్షిణామూర్తి ప్రసాదంబుగొనిమంగళాచరణంబుగాగృతి
 నాఘుండైనచెన్నకేశవస్వామినభివర్ణించెద || సీ || శ్రీరుక్మిణీలోలశ్రితజనపరిపాలబాలగోపాలద
 యాలవాలకలుకు కాననజాలవిలయానలజ్జాలమాసింద్రదివ్యచిత్రానుకూల | వండవిక్రాంతరాక్ష
 సతూలవాతూలఘనకటిబద్ధకాంచనదుకూల | సామజనాధరక్షాదక్షుభశీలచామూరశకటవత్సక

విఫాల! స్ఫురితవాగ్జాలకుభ్రయశోచిశాల | కాస్తుభోద్ధీప్రమాత్తికకంఠమాల | కంధరవిసీలనం
దితకామపాల | ప్రసవగిరిచెన్నకేశవప్రథమలీల || క || శ్రీదేవీవల్లభచి | న్నాదాత్మానందవే
ణునాదప్రియదా | మోదరముకుందహతదు | ర్వాదాశ్రీచెన్నకేశవస్వామిహరీ. * *

(షష్ఠ్యంతములు.)

క || శాంతునకభివర్ధితవే! దాంతునకశ్రాంతపోషితామరపతికా! క్రాంతానురక్తగోపీ!
స్వాంతునకుభక్తవిషివవాసంతునకు || క || శౌరికిదూరికృతసం | సారమహతాపసేంద్రసం
ఘాతమనో | హరికిమత్తాసురసం | హరికిసామజభయాపహరికిహరికి || క || అభ్రంకషగో
పురసా | లభ్రాజితకుడ్యరత్నలావణ్యకళా | విభ్రాణమంటపావృత | శుభ్రాలయవాసునకును
శుభచరితునకు || క || చండాంకుమండలాంతర | మండిత తేజఃప్రకాండమధ్యస్థనకు || జం
డీశప్రియసఖునకు | ఖండికృతశత్రునకునుఘనగాత్రనకు || క || మంధానతైలమర్దిత | సిం
ధూభృవకన్యకావిజృంభితవక్ష | స్పంధికిహతదైవతపరి | పంధికిదూరికృతాఘబంధావళికి || క ||
మూర్తిత్రయకండునకని | వర్తితకర్మానుబంధపరిహర్తృనకు || గర్తకుభక్తావనస | తీర్తికి
పుష్పాద్రిచెన్నకేశవహరికి || సమర్పితంబుగానాయోనర్పంబునినపుష్పచలఖండంబునకుగధా
క్రమంబెట్టిదనిన. * * * * *

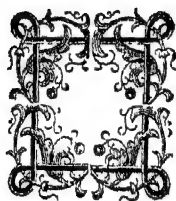
కథాప్రారంభము.

మ || కలదాత్మానుభవప్రచారవిలసత్కర్తృంచినసంఘాతని | ర్మలహోమానలధూమకందళి
తపత్రవ్రాతదేవద్రుమా! వళిసంజాతమరుత్రచారవిచలద్వారిప్రవాహోర్నిశీ! తలతీరంబగునైమి
శంబునెడికాంతారంబుఘామీసర్థి || క || ఆవనిశౌనకతాపస! శేవధిమొదలైనమానిశేఖరులుకథా
ప్రావీణ్యజైమినికిజి! త్రావిర్భవహర్ష మొప్పననిరిట్లనుచు || క || మునుబ్రహ్మాండపురాణంబునగల్గిన
దివ్యకథలుబోధించెడిచో! టనుభృగుకులభవరాముం! డనయంబొనరించెరాజహత్యలటంచు ||
గీ || తెలిపితిరీమీరుచక్రవర్తిహననంబు | బ్రహ్మహత్యలకన్ననుపాపమధిక; మనిరిపండితులదిజే
సినట్టిరేణు | కాత్తజంఢేమిగతిజెందెనఘమూర్తి || క || తద్దోషంచారాముం | డెద్దానంబా
పుకొనియెనెరిగింపుముమా | బుద్ధులుదత్కధవినగా | దద్దయునుత్సుకములయ్యెదాపనవర్యా ||
వ || అనినశౌనకాదులకుజైమినిముసీంద్రుండిట్లనియె || చ || పరభయవిక్రమస్ఫురితభార్గవరా
ముడుకార్తవీర్యసం! గరమునగూల్చితాతపదకంజనమస్మృతిజేయనమ్మనీ | శ్వేరుడుదనూజు
గాంచినపసంహరణంబుమహాఘమిపుదు | స్తరదురితంబుజెందితివిసంయమివర్తనులిట్లానర్తురే ||
గీ || రాజహత్యయెకీడగురాజమాత్రు | డగునెకృతవీర్యసుతుడుమూర్ఖాభిషిక్త | సార్వభౌముం

డుతద్వీరుజంపిదొడ్డ | కలుషమందితివేమనగలనునిన్ను || క || దీనికినిష్క్రమివినుమా | మాని
 వ్రతమూనితీర్థమండలయాత్రా | మానసతబుష్పగిరిసం | స్థానంబునదపముసల్పజనుచున్
 టక || క || లింగముబ్రతిష్ఠజేసివి | ధింగలదానములొసంగిర్ధీరతనీవా | ప్రాంగణిగాకినీతటి |
 నింగుంకినహత్యబాయసికుగుమారా || గీ || అనుచుజమదగ్నిబోధింపనతడుకూర్చి | సఖుడు
 గంధర్వసంతతిస్వామినిఖిల | వేద్యుడైనసుహస్తడువెంటరాగ | హర్షముననేగెత్తిర్థంబులాడద
 లచి || క || కాశీప్రయాగగయలును | క్షీణైలంబాదినిధులుసేవించికృపా | పేశలమతిద్రిపురాం
 తక | పాశుపతస్థలముజేరభార్గవుడంతక || క || అనఘడుగంధర్వాధిప | తినిగూడిభృగుద్వ
 హుండుద్రిపురాంతకశో | ధనజేసిజలనిధిసినా | కినిసంగమదర్శనోత్సుకీభూతుండై || నీ || చనువే
 శతెరువునజమదగ్నిసూనుండుజిత్రసంతోషంబుజెందజేయు | పుణ్యదాయకములైపొల్పొందునె
 వ్వియ్యె | తత్తీర్థములగుంకిధర్మయక్తి | జపపానతర్పణసంభ్యాదులనుదీర్చియటసాగిలోచన
 హర్షమైన | సంగమేశ్వరమహాస్థానంబునకువచ్చిశరధిసినాకినీసంగమంబు | నెచటనోయందుక్రి
 సంగమేశుజాచి | పెన్నకణ్యమహానదిభృగుసరిత్రు | మూడునాక్కుటమున్నీటిగూడుచోట | జ
 లములనుగుంకిసంయమీశ్వరుడుగూర్చి || క || పంచాక్షర్యుచ్చారణ | బంచామృతసేవనంబు
 భార్గవమునిగా | వించుచునిత్యమహరుగీర్తించుచుదపమాచరించెదివృలుమెచ్చక || చ || హ
 రునకుసంతసంబుగడదర్చనజేయుచుసంజలన్నిరం | తరమెడలేకనాక్కునెల తన్నదిసీరధిగూడు
 చోటసా | గరతటమందురాముడుసఖంబుననుండసూక్ష్మామకుం | డురుమధురోక్తులబలి
 కెనుత్సుకతన్ననమూరడిల్లగక || చ || వినుభృగురామయీనదిపవిత్రమహత్వముసర్వపాపనా |
 శనమగుబూర్వకాలమునశంభుడుసంజనఁటింపనందికొం | డనుజడకొద్దికొట్టినపినాకినినానదిబు
 టైదానినీ | టనుసమయోచితంబులుదృఢంబుగసత్వజలానుకాంతక || క || నటనంబాడగగని
 ముం | డటనిల్చినదీలలామదర్పకరిపువి | స్ఫుటఫణిశినుతింపుచుకర | పుటములుముకులిచినేరువునెట్ల
 నియెక || ఉ || ఎచ్చటికేగుదానతెరవెయ్యదియన్నహరుండువల్కెనీ | విచ్చటనుండిగంగవలెనిచ్చును
 బావనమూర్తివైజలం | బెచ్చగనర్థవంబుననహీనతజేరుదువంతపట్టుము | న్నచ్చుగతానమాడె
 డుమహాత్ములుబాపముబెందరెన్నడుక || క || ముసలిసరవియుండగదే | వసరిత్రైనిజలమునవసి
 యించునుని | ర్వ్యసనతగ్రంకులనిడుమా | నుసులకభీష్టంబులిచ్చునుతిగాంతువిలక || క || ఆన
 వినిశివునకునదియి | ట్లనునేసేదోవనేగనర్హనునేనాం | టినిగదనాతెరవెరుగిం | పనునాతోగూ
 డిరమ్మభవదయమీటక || అనిపలికిననన్నదికివుండిట్లనియె || గీ || కార్ముకాగ్రంబుననుభువిగ
 ర్తమమర | దీసియీజూడనేగుమతిరయముగను | నెచ్చటెచటికిమందునేనేగుచుందు | నట్టి

తెరపునరమ్మనన్ననుసరించి || చ || అనినియమించిశంభుడుమహాఽలపూర్ణసరిత్తువెంటరా | జని
యెనుప్రేచ్ఛఘండగుచుచయ్యననందినగంబుడిగ్గిబో | వనుదననంటిమార్గముప్రవాహినిదప్పక
తుంగభంగమం | డనమగుప్రోతమల్లగదిటంబుగచెంగటవచ్చుచుండగాఁ || ఉ || పూరితని
మ్మగాన్వయవిఘ్నావణిమౌనదిముందుబోవుమా | రారికిదోచెతుర్పుదెసనడ్డముగావృషభాద్రి
నుండివి | స్తారతక్షిగిరిందగిలిద్వాదశయోజనదూరమందునఁ | తీరనగంబుఖోత్సవణకీర్ష
ముగాంచిమహోగ్రమూర్తియై || మ || తనహులంబునశైలమునరికివృద్ధ్యంబౌపథంబేర్పడం
గనుగావింపుచుముందుకొండలనువ్రక్కల్లేసిఘంటాపథం | బునుజూపించెసినాకినిదికిసంపూర్ణ
ప్రతాపంబుతో | నినశశ్యగ్నివిలోచనుండుహరివాణీకులనుతుల్లేయగఁ || క || పురహరుడు
జూపుతెరువున | సరిగిధునీతరుణియమ్మహర్ణవవరుస | త్వరమునగలసికృపాశుఁహరుగనికేల్వ
చ్చియిట్టులనెవేడు కతోఁ || మ || హరసేనెచ్చటబుట్టియెచ్చటనునిత్యాసక్తిరెట్టింపసా | గర
ముఁగూడితినంతవట్టుమదిపేట్కఁజెందిగారిమనో | హరమీరచ్చటనచ్చటన్నిలివిధన్యంజే
యగానాకునీ | వరమివ్వందగుగాకవేటొకటిసేవాంఛింపగంగాధరా || నీ || అనువచనంబులు
నాలించిక్షీకంతుడన్నదీస్నేహవశాత్తుడగుచు | నక్కడక్కడదత్తటావస్థస్థములజతబాయకను
నిల్చిజండ్రధరుడు | గావుననందినగంబుమొదలొన్నిక్రమమునగంధిసంగమముదనుక | పరికిం
పముండపప్రాకారయతముతాభీమాలయంబులుపెక్కుగలవు | కరపినాకశరాసనాగ్రంబువలన
హరుడుమార్గంబుసేయనందరుగుకతన | ధరపినాకినినామముదాల్చినకల | పుణ్యదాయనినా
మించుబుధవరేణ్య || క || ఇన్నదిపావనతకునిం | దున్నాడభవుండువీతిహోత్రాత్ముడుత్రీ
మన్నారాయణసఖునిమ | హోన్నతిబూజింపుమిష్టమొసగుమహాత్మా || గీ || ఈమహిమమె
న్ననాశ్చర్యమేరికైన | పాపములడంచితాక్షసంపదలొసంగు | బుష్పగిరికేగియచ్చటబోధజే
తు | దివ్యఫలదాయకంతునదినివిధము || క || ఈసంగమేశశంకరు | దేసర్వఫలప్రదానహే
తుడుచిత్తో | ల్లాసతబూజింపుముప్ర | త్యాసన్నుడుగాడెసేవకావళుకెలె || చ || అనెడుసు
హస్తభావణములాదరతన్వినిసంగమేశశం | భునిభజియించిభార్గవుడపూర్వకుభంబులుగాంచిత్త
పుడై | మనమలరంగబుష్పగిరిమారవిరోధినిజూచుగాంతుతో | జనసమకట్టెగాయకుడుసంత
సీలనిజభక్తిమీరగఁ || క || అనుజైమినినామకన | స్తునివల్కులుకౌసకాదిమునులామోదం
బునవినిముందటగలగా | ధనుదెలుపగగోరిరఖిలధర్మప్రియులై || మ || విపదంభోనిధికుంభసంభ
వభవప్రీత్యర్థసంతోషిని | కపటాకారనిదానదానవిచలత్రవ్యాదభూనాయక | ద్విపశుహప్ర
తిమానమానసహరద్యేణ్విగతాత్మీయరా | గపినద్గవ్రజకామినిసహసంకల్పప్రదాకల్పకా ||

మాలినీ || దినమణిశశినేత్రాదీనకాంతారచైత్రా | దనుజతిమిరమిత్రా తత్సమస్యర్థమిత్రా |
 ఘననిభశుభగాత్రాకంధికన్యాకళత్రా | కనదఘవనదాత్రాకాద్రవేయారిపత్రా || క || సనక
 సనందనముఖస | న్నునిమానసజలజమిత్రమోహనగాత్రా | కనకమయమృదులనేత్రా | ఘన
 మధ్గాంభోధిశాయికరివరదాయీ || ఇదిశ్రీమన్నేధాదక్షిణామూర్తివరప్రసాదలబ్ధకవితానైపథ్య
 పేమనారాధ్యమగ్ధసంగేశ్వరపుత్రకౌండిన్యసగోత్రపవిత్రశివానుగ్రహానుషంగశ్రీకాళహస్తీలింగ
 విరచితంబగుపుష్పాచలఖండంబునందిప్తదేవతా ప్రార్థనంబునుగురునమస్కారంబునుసంస్కృ
 తాంధ్రకవీంద్రస్తవనంబునుప్రేరకవంశాభివర్ణనంబునుశ్రీమత్పురమహంసపరివ్రాట్సంకరాచార్య
 జగద్గురుపరంపరాభివర్ణనయునుకృతినాయక చెన్నకేశవస్వామ్యభివర్ణనంబునుపినాకినీజననంబు
 నుతన్నహిమయుంగలప్రథమాశ్వాసముసంపూర్ణము. * * * * *

శ్రీ రస్తు.

పుష్పాచలఖండము.

ద్వితీయాశ్వాసము.

శ్రీయదువంశోద్వహసుమ | సాయకశతకోటితుల్యసౌందర్యరమా | నాయకకమలజము
ఖసుర | గేయాపుష్పాద్రిచెన్నకేశవరాయా || దేవావినగటాక్షింపుము || గీ || అట్టిజైమిని
మునిపల్కులాలకించి | శౌనకాదిమహర్షులుసంతసమున | బరకురాముడుసుమగిరిపథముబట్టి
యేతెరంగయ్యెదెల్పుముముషివరేణ్య || చ || అనవినిమానియిట్లనియెనాభృగురాముడుకార్డు
కంబుజే | కొనితనమండటన్నిగులగూర్చిసుహస్తుడుజూపుమార్గమం | దనయముపుణ్యభూము
లుమహానగముల్లనుగొంచువైద్యనా | ధునిగనసేగెమానసముతోరపువేడుకలివ్వుడింపగక || గీ ||
అట్టిగంధర్వపతియుదన్ననుసరింప | దివ్యసలిలపినాకినీతీరమంద | భక్తిసంయుక్తచిత్తుడైభా
ర్గవుండు | సాధుహృన్నాధుడగువైద్యనాథుగనియె || క || భవశతమలనాగ్నించిన | భవరోగ
ములపరిహరించిప్రజలనుబ్రోవక | ఘనవైద్యనాథనామము | భవునకుసార్థకతజెందెప్రమధు
లుబొగడక || మ || కనియాత్మప్రియుతోడనాశివునుతుల్యించిభావించిప్రా | క్తనలింగంబుల
నచ్చటచ్చటఘనికదర్శించిపూజించిశాం | తనయాధారితపంబుసేయనాకయబ్బంబుండగా
రేణుకాతనయుకగాంచియుకానాకపుష్పితగంధర్వప్రభుండిట్లనుక || గీ || వినుముభాగ్గవవైద్య
నాధునిమహాత్మ | మఘహరంబివ్వసిద్ధిమోక్షాకరంబు | వక్త్రశ్రోతులకానందవహమటంచు | ద

❖ వైశ్వానరచరిత్రము. ❖

త్కథనుజెప్పదొడగెగంధర్వుడంత || ఉ || రాజులపట్టుగొమ్మకవిరాజులకల్పమహిమహంబువి |
బ్రాజతభోగభాగ్యనిధిపండితగాయకనర్తకాంగనా | రాజిజిన్నపూర్ణధిరారమణీగళతార
హారమై | రాజమహేంద్రపట్టణమురంజిలులోకమనోభిరామతక || క || ఆపురముగోపురోత్క
ష | గోపురమైపావనోర్తిగోదావరిగం | గాపారమండసిరులకుగాపురమైవెలయునిత్యకల్యా
ణములక || ఉ || ఆనగరంబులోనవివిధాధ్వరశీలుడుతాపసుండువి | జ్ఞానిశుచివ్రతుండుమదక
ల్పమదురుడువైవమార్గసం | ధానమనస్కుడాధ్యుడువిభాత్యకులాభరణైకకీర్తివి | శ్వాసర
నామసుయమినివాసముజేసెనుభార్గవోత్తమా || గీ || అతనికులభామసరసగుణాభిరామ | క

ల్లవవిరామదవ్యశ్యంగారధామ । ముఖవిజితసోమపతిభక్తిముఖ్యసీమ । దీప్తిమతినామనిఖిల
 సాధ్యీలలామ ॥ ౬ ॥ ఆనలినాక్షియందుదనయత్రయమున్ననుగాంచిపిమ్మట ॥ సూనుసఖండ
 భాపటలసూర్యసమానుగణైపయోధిసం । తానమహీజముఖబలముదంబుమనంబునచిక్కటి
 ల్లవి । శ్వానరుడోప్పెసూరిజనసంస్తవసంబులునింగిముట్టగ ॥ ౧ ॥ అట్టిసుతుజన్మకాలమంద
 మరవితతిపుష్పవర్షంబుగూరిసేవేల్లులవెలందులూడిరిప్రసన్నతనుదాల్చియఖిలదిశలుతోచెమిం
 టనుచేవడుందుభులుమ్రోసె ॥ ౭ ॥ జననాదిబాలదోషము । లనుదొలగజేయుమంత్రలక్షణ
 శక్తి ॥ దనయునిరక్షింపుచుబది । దినములుతగగడపిపురుడుదీర్చినపిదప ॥ ౧ ॥ జాత
 కర్తంబునాసరించుసమయమరసి । శాస్త్రసత్తముగనువిశ్వానరుండు । నిఖిలబాంధవభూసుర
 నివహములను । చిలిచిపుణ్యహమైనరించిప్రియముమీర ॥ ౧ ॥ కాంతిమిగిలియున్నకన్నపట్టిని
 జూచి । యూరుతలమునందునునిశిగరము । మూరుకొనుచుదండ్రముదమునదాబృహ । దాబృహ
 డనుచుపేరుదయనాసంగె ॥ ౭ ॥ ఆవేశనెనరుమీరగ । దేవాస్థానముననుండిచేపేంద్రుడుసం ।
 భావింపగవచ్చెనుభూ । దేవాగ్రణిభవనమునకుదివిజులుగొల్వ ॥ ౭ ॥ చనుచొచ్చినసురవరు
 నకువిసతుండైయర్చుమిచ్చివిప్రవరుండా । సనసుస్థితజేసిమహా । వినయంబుననుతులొనర్చెవే
 దోక్తులచే ॥ ౬ ॥ బత్తిగనాతడిచ్చినసపర్యలసంతసమందిచేవతా । సత్తముదానతిచ్చెద్విజ
 సత్తమతావకసూనుజూడగా । జిత్తముగల్గివచ్చితిమిచెప్పెదమీతనికేమొసంగున । త్యుత్తమనా
 మములైలయనుత్సుకతన్వినుమన్నిసేర్పున ॥ ౮ ॥ అవియ్యైవియంఠేనివైశ్వానరాగ్నివహ్ని
 పావకహిరణ్యరేతోధనంజయవాయుసఖశిఖావద్వీతి హోత్రకృశానుజాతవేదశ్శుక్రసప్తార్చిశ్శు
 చిబర్హిహావ్యభుగాశ్రయాశతనూనపాద్భృహదాబృహ కృష్ణగతికృపీటయోన్మృషద్భుధజ్వలను
 లనుగమాఖ్యలుమేమొసంగితిమింకొకవిశేషంబుసెప్పెదమాలకింపుము ॥ ౭ ॥ నిజబలమువలనబు
 ట్టెడు । విజయంబులుపుణ్యములువివేకంబులున । ద్రవ్యజహితములైననామము । లజవంశాభరణ
 మెక్కులగుపుత్రునకు ॥ ౬ ॥ కాపునసీపునీతనయుగారవమొప్పగజెంచుముందుచే । వావళికి
 న్దుఖంబగుదయాపరుడిట్టుడుబంధుడున్నదా । పావనమూర్తియీఘనునిభవ్యగుణార్జితకర్తసం
 భవ । త్రేవలవైభవంబుబరికింతువుముందరభూసురోత్తమా ॥ ౭ ॥ ఈరిగిదిచెలిపిశునాసీరాదులు
 స్వర్గమునకుజేరిపిదప ॥ గూరిమివిశ్వానరుడుగు । మారవరుణబెనుచుచుండెమదనాకారు ॥
 ౭ ॥ దొలుతనువిశ్వానరునకు । గలిగినతనయులునుముపురుకడువేడుకని । శృలపితృదేవత్వమునం
 దలరివిస్వర్గమునగవ్యహవ్యావహలై ॥ ౧ ॥ అట్టిమువ్వరుతనయులకానుజన్మ । డగుబృహదాబృ
 నువిశ్వానరాఖ్యివిపు । డతనిసతిదీప్తిమతిముదంబావహేల్ల । బెనిచిరతిరక్తిగారవంబినుమడిం

ప || గీ || యుక్త సమయంబరసికుమారోత్తమునకు | హర్షమిగురింపగానక్షరాభ్యసనము | మొ
దలుగాగలశుభకృత్యములనుదీర్చి | బాంధవులతోడయోచించిబ్రాహ్మణుండు || క || గర్భాష్ట
వవత్సరమున | నర్భకుసీతీంచయుపనముగ్గరుణావిర్భావతజేసెనతిథి | యర్చితభయాగ
మంబుదూరముగాగ్గ || క || స్వాధ్యాయముబడువంగను | పాధ్యాయులకడనునిల్చబాలుడ
ఖిలవి | ద్యాధ్యాయములొకక్షణమున | నధ్యయనముజేసిసేర్పుహర్షముమీరగ్గ || వ || ఇట్లబ్బా
లుండువేదవేదాంగవిదుండైయుండుసమయంబున || క || పారదహారదరాంబుజ | శారదసీరద
పటీరసారశరీరుం | ధారయరెండవహరుడన | నారదుడేతెంచెమానినాధునికడకుగ్గ || క ||
చనుదెంచినసురమునిగని | మనమానందామృతాభిమగ్నతజెందం | గనుస్ఫుర్ణించిడిదర్శా | స
నమునగూర్చుండబెట్టిశరణనిపొగడగ్గ || గీ || పరమమునియెన్నిదేదలబాలుజూచి | కరుణతో
డాయచిల్పియంకమునజేర్చి | కరపదశిరోధినాభినిగనులవదన | మందులక్షణరేఖలనరసిమెచ్చి ||
క || ఆనారదమునినిజహృద | యానందంబుప్పల్లినబ్బాలకుభా | గ్యానూనస్థితులనువి | శ్వా
సరునకుజెప్పబూనెశాస్త్రోక్తులచేగ్గ || గీ || ఓయిమునివరసేదుభాగ్యోదయంబు | నెన్నశక్యమెక
లవిధంబెరుకపఱుతు | వినయమాకారకాంతివివేకకర్త | లందుమీదంపతులతుల్యుడగుసుతుండు ||
చ || నెనరునజెప్పజాలనవసీసురభూషణగోప్యమున్నదై | ననుగనిదాచనేటికిమనంబునగాగ
లదేలతప్పసి | తనయుడుదేవభావముయథావిధిగైకొనముప్పదేండ్లవై | దునుమబడుకశిరంబు
విధిత్రోవదొలంగగజేయవచ్చునే || గీ || చింతసేయంగవలదుమీచిత్తమండ | టంచుదెలియం
గబలికితదాత్మజాతు | నచ్చటనుడించితపసిసురాలయమున | కరిగెస్వేచ్ఛావిహరియెహర్షము
నను || గీ || అంతనారదువాక్యంబులాలకించి | తల్లిదండ్రులుమాటికిదలచితలచి | తనయుగౌ
గిటజేర్చిసంతాపమునను | తల్లడిల్లిరిభువిదిగంతములుగలగ || అంత || క || దీనులతలిదండ్రు
లద | తూనుండూరార్చిపలికెశోకాంబుధిపా | లైననుధరనెవ్వారికి | గానున్నఫలంబుదప్ప
గాబోవునాకో || గీ || ఏలననుగూర్చిచింతింపనెవడుతండ్రి | యెవడుతనయుండుజీవసంస్కృప్తి
కొరకు | దేహముత్పత్తియగుటసందియములేదు | ధరణినిదియనిమిత్తమాత్రంబుగాదె || మ ||
ధరదైవేచ్ఛనుకుక్లమున్నరుడుముతాదాల్చియాత్మాంగనా | సురతంబందినగర్భమున్నిలుచు
నచ్చాలందువిండంబుభా | స్వరమైజీవతదాల్చితాదశమమాసంబుదుజన్మించుదు | స్తరకర్తార్జిత
భోగముల్గానయధార్థించింతనమ్మందగుగ్గ || క || జనసంబుమొదలుగాగను | తనపూర్వభవం
బునందుదననికర్తం | బనుభవమగువ్యధపడుచుగ్గ | మనమునయోచింపనేలమానుముతండ్రి |
ఉ || పుట్టెడివారికిఁ భువినిపుట్టినవారికివారితోడనే | బుట్టునుమృత్యువపులుకుబొంకగునానదయా

త్తులారగఁ | పట్టునుసర్వసాక్షియయిబాయదొకప్పుడునట్లుగావునఁ | గట్టిగనేడ్చినఁసు
 ఖముగల్గినెమానవకోటికప్పుడుఁ || చ || జననమునొందువానికినిసత్యముమృత్యువుచచ్చేనేని
 య | న్నునుజనకబుద్ధునివదిమానసమందుదలించికాదెస | జ్జనములుమానిరావ్యధనుసంశయ
 మేటికిమిత్తిగెల్వనే | పనిగొనితారతైలపతిభర్తనిశంకరునాశ్రయించెదఁ || గీ || అనుచునూరా
 ర్చిపితరులనాత్మజనుల | వారియాజ్ఞనుగైకొనిధీరవర్యు | డాబ్బూ ద్వానుడంతతపోనురక్తి | వన
 మునకుజేరబోయెనవార్యగతిని || ఉ || కేవలధైర్యమూనిబుధగేయుడుకాననసీమనేగనా | నా
 విధధర్మవేదియగునారదుడమ్మనిచాలుముందుగా | రీవిభురీతితోచదలపృథ్వినిసోకనమస్కరించి
 స | ద్భావతనిల్వనమ్మనితపస్వీనుతుఁగనిసంతసీలుచుఁ || గీ || పరమకృపతోడనయెనబ్బా
 లుఱాచి | వత్సతపమొనరింపగవలదుదూర | మరుగనామాటహితముగానాలకింపు | నీతలంపెల్ల
 నొసగుడనేర్చువిధము || మ || ఇటకున్నప్పదియోజనంబులనుక్రాద్ధేశాశక్తబోవన | చ్చటపు
 ప్పాగముదానిపశ్చిమరసాస్థానండువైద్యోకుడా | దటవరిల్లపినాకినీతటముచెంతంజేరిసద్భక్తి
 తో | నిటలాత్తుకొశరణంబువేడుమతడేసికిచ్చునిష్టార్థముల్ || క || అనిబోధించిబృహద్భా | ను
 నివీట్కొనిమానియతనినుతులకలరిస | య్యననరుగగనవ్విపుడు | జనియెఁక్రీడద్యనాధనద
 నోన్ముఖుడై || గీ || దైవమునిపల్కుమదిలోనదాల్చిపుష్ప | ఘాధరమునకుపశ్చిమభూస్థలమున |
 వరపినాకినీతటమందువైద్యనాథు | పార్వతీనాథుగాంచెనబ్బాలకుండు || గీ || వైద్యనాథనిమ్రో
 లదివంబురాత్రి | యనకపంచాక్షరీమంత్రమునుజపించు | కైఖరికెంతుకాశ్వద్ధనహితపాయ | సా
 న్నమునవేల్చుప్రాద్దునననుదినంబు || క || త్ర్యంబకమనువునపూర్వో | క్తంబగురీతిగనుతిలలుత
 గజేరిచివే | ల్పుంబ్రహ్మకులజడునుస్వీ | యంబగుమూర్త్యంతరాగ్నియందాసక్తిఁ || క || సత
 తధ్యానసమాధిని | నతులమహిమమిత్తిమొత్తునతడేతనకుఁ | గతిగాననన్యచిత్త | నతిభక్తి
 వశుండుతపముదగ్రతజేనెఁ || ఉ || అంతవసంతమంగజకరాంతరకుంతముకోకిలార్చితీ | క్రాం
 తదిగంతమంచితమరందవశీకృతభృంగదంపతీ | స్వాంతమఖండపాంథమిరహాసలకారణకుండజా
 తివా | సంతలతాంతజాలిలసద్రసకాంతముదోచెఘాస్థితఁ || ఉ || అమనిలచ్చిమాధవసమాగ
 తయాటనెఱింగివల్లరీ | తామరసాక్షులున్నకుశదంతహాసద్యుజ్జలొప్పబల్లవ | స్తోమపుటారతు
 ల్లిగులసొంపుదలిర్పగనెత్తికోకిల | గ్రామణిపంచమోక్తులనురంజిలుపాటలుబాడిరయ్యెడఁ ||
 చ || లతలనుప్రోడలేమలుసలక్షణకాలముదప్పకుండగా | ఋతుమతులయ్యుపెంపువహియింపుచు
 సోలిమరుద్విలాసిసం | గతరతిగల్గికుట్టలపుగర్భములఁబ్రసవించిపెంచగా | నతిశయమొందు
 శాబకులొయన్నటుదోచెవసేశలాటువుల్ || క || వసరాశిసంజ్ఞజేకొను | వసమగుటకామానిక

ములవశ్యమలరేనా | గనుధలములరుణిమపుచా ; యనుమించెనుశారితకుకములనుమోదింపకా ||
 గీ || అట్టిమధుమాసవేళగోత్రామరుండు | తలిరుటాకులమెసగినదాశివుండు | తనకుశరణుని
 గానెంచితపమొనర్చె | దృఢతరంబైనభక్తి సందిస్తుడగుచు || క || ఆసమయంబునజగతిని | పేస
 విదీపించెజగముపేసారగసం | త్రాసంబైపాంధజనా | యాసంబైవిస్ఫులింగకావాసంబై || సీ ||
 చండాంకుపులరవిజలముబీల్చగగేరకార్చిచ్చులడవులగ్రమ్మదేర | పథికసంఘములుప్రపాతటిజే
 రపత్రరథముల్తురుకోటరములదూర | సతిపతుల్ రతివేళచల్లగాడ్పులుగోరదివములరాత్రులత్య
 వ్లమీర | విస్ఫులింగములుతవిమణులడిగజాణవడివడ్డలిగిలిపెన్నడువులార | జనులుపేసారుగ్రి
 మ్మర్తుసమయమందు | జ్వలితపంచాగ్నిమధ్యమస్థలిననిలిచి | శర్వపైచిత్తముంచివైశ్వానరుండు |
 కతిసతపమాచరించెలోకములుబెడర || మ || ఇనుడైచండమయూఖంబుజ్ఞగొనిమున్నేచక్షజగంఠెల్ల
 జీ | వనదైన్యంబువహించికుందెననికావకలోకబాంధవ్యతక | ఘనుడైజంతువులుల్లసిల్లగప
 యఃకాండంబులకగూర్చిమిం | చెనుదానైవివృత్తిమానెననదోచెన్వానకాలంబిలకా || చ ||
 మొగులనుపెన్నుడాపుడమిముద్దయిపెండిలికేగుదేరపెం | పుగతగువాద్యదీపికలుపువృత్తులబంతు
 లుమందుబట్టుచె | ల్వుగుమణిచిత్రతోరణములైవిలసిల్లెననంగగర్జితం | బగణితచంచల్కరకలైం
 ద్రధనుస్సులుదోచెమిన్నునకా || గీ || అట్టిజడిలోనవిశ్వానరాత్మజుండు | సేకపాదముఘవిమో
 వివృష్టికోర్చి | పర్వతముక్రియనిశ్చలభావమూని | తపముగావించెమృత్యువిదారిగూర్చి || క ||
 నీరములువదలితెల్లం | బారెనుమేఘములులోనుబడికైవలినల్ | బారెనునిర్మలరుచిగల | శా
 రదకాలంబుదోచెజనసమృద్ధమై || ఉ || పెన్నలరేనివైభవమువిశ్వమునిండగచందమామరా | ల్లిన్నె
 లబేరువెన్నెలలితిద్రవమంబునద్రావిసాఖ్యసం | పన్నచకోరకాంగనలుభర్తలగూడిసుఖింపుచుం
 డన | తృన్నతశారదాగమమునుత్సుకమయ్యెజగంబులోపలకా || గీ || ఆశరత్కాలమునఘా
 సురాత్మజుండు | పరశివధ్యానచిత్తమేర్పడగనిలచి | చంద్రకిరణంబులనుగ్రోలిసాధువృత్తి | త
 పముగావించెజగముమిధ్యగదలచి || క || జలజలహిమంబురాలగ | కలపంబులుఘానిపతులకా
 గిళ్లనుకాం | తలువిగియకుచములొత్తగ | చలికాలముదోచెవృద్ధజనబాధకమై || క || తలనెల
 గంగయునేడే | డలవడుచలిగర్భజగములలయించునటం | చలికాత్మడువిసమగ్నిని | గళమున
 నేత్రముననుంచెగనననిబిరుధల్ || క || ఆహేమంతంబుననెఱ | సామాసమునగంఠదఘ్నజలమున
 నిత్యో | త్సాహంబునశివమంత్ర | వ్యాహరతదపమొనర్చెవైశ్వానరుడుకా || క || మిసిమిగల
 మంచులారగ | పసిత్తేడుచెలంగిఱంకెవైవగకామ | వ్యససంబువిష్ణురగ | రసపైశిరంబుదోచె
 రంజనమీరకా || చ || కమలములుల్లసిల్లిచిసకాండములంచలుమెక్కిచంద్రికా | సముదయమావ

హల్లగనిశాపతిమింటవెలింగెనాత్మవై | రములుదొలంగిభర్తలనిరంతరమన్తథసంయుగంబులక |
 రమణులుత్పత్తి జేసిరికరంబనురక్తినితాంతసౌఖ్యతక || గీ || అట్టిశిశిరంబులోనగోత్రామరార్భ |
 కుండునిశ్చలమతితోడకుభరచాపు | వినుతిగావించితనలోనవిసఫలమాని | తపముగావించెకర్క
 బంధములుద్రుంప || క || ఈతీరునయుతుపట్కజ | శీతోష్ణంబులకునోర్చిశివపాదాంభో | జాతం
 బులెదనునిచ్చిని | రాతంతదపమునరైనమరులుమెచ్చక || క || ఈలీలదపమునల్పెడు | బా
 లుబృహద్భాగునికృపామతులైచే | వాళిపరిచర్యలెప్పుడు | మ్రోలనుగావించిరోగిప్రమాదము
 మీరక || గీ || శైశవముమానిమనివృత్తి సలుపుచుండ | పదియరెండేడ్లునిండెనాబహుళకాల |
 మొక్కనిముసముగాదోచెనుర్విదేవ | బాలునకునద్భుతంబిదిపరశురామ || ఆసమయంబున ||
 నీ || జడలకూకటిపైనజూపిల్లిచిలుతున్నమహనీయతరలరామకముగాగ | మేనిపైచిల్వలతేనిసర
 ముమిమ్మప్రచురముక్తాహరరుచులనీన | వరదాభయదహస్తవనజములపవర్గ వితరణచణకల్పల
 తలుగాగ | జమునిదన్నిసతనచరణంబులత్యోర్తరక్షణోపాయపరీక్షదెలుప | నలుపెన్నుడుజే
 జేలకొలుపుతేడు | మిగులపేల్చులుగూడిరామిత్తి మొత్తు | గిత్తతత్తడిరాతుసంపత్తులీయ | కోరి
 పొడజూపెజడదారికొమరునకును || క || నెనరునజనియబ్బాలుని | తనకరములనెత్తి సమదమ్మున
 తొడపై | ననిదితనువునిపురుచులొ | చనములువికసించజూచినతిపతిబత్కె || గీ || ఆనఘతా
 పనవర్యులకబ్బరాని | బహుతరాయాసపూర్వదుర్భరతపంబు | జేసితివిదాననేప్రీతిజెందినాడ |
 భద్రమగునీకుమృత్యువుభయమువలదు || డ || నారదుమాటసత్యముగనమ్ముమరితగబోవదెద్దితా |
 నారసీజెప్పెనట్లుగదాత్రుతిమాత్రమునీవుదానికై | భీరుతజెందబోకుముగభీరతగైకొనుమొక్క
 టకవడిక | మారకమొందివెంటనసమానసజీవుడవౌదువున్నతిక || క || ఎత్తుడునీకాపదయ
 గు | నప్పుడెనినుగాతుసంశయమువలదికనే | జెప్పితిచిరజీవుడవై | తప్పకసురహవ్యములనుదా
 ల్చుమువత్సా || గీ || నీవెసర్వదేవనివహంబులకుముఖ | మగుమునీదుకరుణనమరకోటి | హవ్య
 ములుగొనంగనర్హుండవగుదువు | సందియంబుమానసమునవలదు || క || ఈపగిదివరములోనగిద |
 యాపరుడగుశంకరుండయాచితముగనా | రూపంబులెనిమిదిటనాక | రూపముగైకొనుమటం
 చురూఢిగబలికె || క || అదిమొదలువీతిహోత్రుడు | మదమునశంకరునియొక్కమూర్త్యంతర
 సం | పదగొనిసవనంబులభూ | త్రిదశులచేబూజగొనుటతిరమైనెలచెక || గీ || అట్లువైశ్వాన
 రునిశంభుడాత్మమూర్తి | గాననుగ్రహమొసరించికదలిచనియె | జూచిసురలెల్లవెరగందిశుచిని
 ముఖ్యుడనితలంచిరితమలోనహర్ష మొదవ || ఆసమయంబున || క || సురసాధముఖ్యుడివిజులు |
 పరమేష్ఠిసమేతులగుచుపరమేశ్వరుచే | వరములువడసినవైశ్వా | నరుగైకొనిజనిరితజ్జనకగృహ

మునకు ॥ ౧ ॥ అట్టివైశ్వానరచరిత్రమంతంత్రి విన్నమాత్రసేసంతోషవివశుడయ్యె । నబ్జ
గర్భడుకరుణాంతరాత్ముడగుచు । బాలసింహునకొసగెదిక్పాలపదవి ॥ ౧ ॥ పూర్వదక్షిణమ
ధ్యముననంచితాగ్నేయదిగ్భాగముననుజ్యోతిష్మతియన । నగరిగల్పించిబాంధవదీప్తిమతులవిశ్వా
నరాఖ్యపితృదేవతలనిలిపి । వారలసంతోషవార్ధిలోపలదేల్చిపరమేష్ఠిముఖ్యులుబల్కిరపుడు ।
మాకుహవ్యములీయచూన్యుండుసర్వహితుండుద్వితియరుద్రుండితండు । ఘనతనీలోకముననుండి
క్రతుఘోషులకు । హితముగావించుననుచుసరేంద్రముఖ్య । దేవతతులువారికిదెలియబరచి ।
శతధృతినిగూడిపోయిరిస్వపదములకు ॥ అంతనంతండు ॥ క ॥ శ్రౌతస్తార్తాగమసం । ఘాతకనై
మిత్త్యునిత్యకామ్యములద్విజ । వ్రాతకృతహవ్యనిచయం । దేతరిదపుకగ్రహించుకాతమతిలోడ ॥
క ॥ తనయందేయేదివిజల । కనివేల్చినహవ్యమాతడంచుచునాయా । దనుజారాతులకొసగ ॥
గొనివారుభుజించిప్రియముగోరెదరసఘా ॥ ఉ ॥ దేవతలిట్లువహ్నితమదేవతగామనిలోననెంచిసం ।
భావనసేయుచుండగసుపర్వులకురణమయ్యెపూర్వదే । వావలితోడనపుడుమహాహవమందు
సహాయమునిదా । పావకుడాదితేయపరిపంథులనెల్లనురూపుమాపగ ॥ ౧ ॥ బాహుబలమూ
నిదేవతాపరులనెల్ల । సమరమందునచెండాడిజయమునెంది । దేవహర్షముగావించెధీరుడగుచు
సర్వతేజస్కరుండువైశ్వానరుండు ॥ క ॥ తనబలతేజస్సులచే । తనుగర్వముజెందిదేవతలనవమా
నిం । పనుదలవియజ్ఞపతిని । వనకర్తనుభోక్తనేనవసుధాస్థిలో ॥ శా ॥ నాయందుండునుసర్వ
హవ్యములునానాదేవతాశ్రేణికి ॥ జేయన్నేర్తునుజీవనంబులుననుజేపట్టినగాదెదె । తే
యులీవ్రుగ్గిరిసంగరంబుననుసందేహింపనింకేలనే । చాయంజూచినసేనకాదెదివిషత్సంవిజ్ఞయ
శ్రీయిడ ॥ క ॥ ఈవిధమునతనపౌరుష । మేవహ్నినుతింపుగానిమీదెరుగడుత । దేవతలస
రకునేయడు । వావిరిజాగడుకొనుపీర్వంతులలోన ॥ మ ॥ తనగర్వంబునవైద్యనాథపురమ
ధ్యంబుండువైశ్వానరుండు । డనుమానింపకవింటికొమ్ముచిబుకంబందూనిమోపెట్టిత । క్షిప్తశృంగం
బిలనుంచిపౌరుషములెక్కింపంగనత్యద్భుతం । బనియూహించెమనంబులోననతడత్యంతప్రమో
దాత్తుడై ॥ చ ॥ అదివినితప్పినరైసనియాత్మనెరిగిమహోగ్రకోపులై । త్రిదివపతిప్రము
ఖ్యులగుదేవతలెల్లశిఖిన్వధింపగా । మదిదలపోసియీశరుడువ్రుగ్గినగర్వబలంబులాటుచం । పు
దమనినిశ్చయించిరిస్వభుక్తిగతుల్లికింపకెంతయు ॥ క ॥ మోపెట్టివిల్లుబూనుక । నాపగి
దినిప్రేలువహ్నిహరియింపగతా । మోపగలేకసుపర్వులు । కాపట్టముతోడజంపకాలంబరయ ॥
గీ ॥ శక్తిచాలనిదేవతాసముదయమున । కపుడుగానగనయ్యెముందవనిమిద । కూటమిగవ
చ్చుచెదలనుకీటకములు । వాటిగనివాంఛతోబల్కెవాసపుండు ॥ క ॥ వినుమిరగ్నిధనస్సున ।

గొనయముఖక్షింపుడంతగూలునుతలగా । వునదేవహితంబుగనీ । పనినేయండనగచెడలుబల్మె
నతనికిఁ ॥ ౧ ॥ ఓయిసురనాథవిన్నపంబొకటికలదు । వినుమువరములొసంగనీవేళునుండ ।
వగుటమేమెచ్చటనుద్రవ్వనచటనుదక । మన్నమునుమాముఖంబునలవరింపు ॥ చ ॥ అనవిని
దేవతాపతిమహాప్రణయంబునబల్మెమీరలే । యనువునభూమిద్రవ్వకొననచ్చటమీముఖముందు
నీరుకూ । డునుగనుపట్టునన్ననుకడుకై బ్రయమందిరిరానకార్ముకం । బునగొనయంబుబట్టదె
గిపోయెసురేంద్రుడుసంతసీల్లగక ॥ ౧ ॥ అటులశింజినిదెగిపోవనవరవద్య । లగ్నిలోబడెననుప
ల్కునవసరమున । శెట్టుచేకార్ముకాగ్రంబుమిట్టిపడగ । గళముదెగిమింటికెగనీభూస్థలినబడి
యె ॥ చ ॥ తలదెగిభూమిపైబడినతత్త్వముగ్నినశించెదేవతా । వశులునిరోదనత్వమునవన్నె
దొలంగిరివచ్చిలేకక । ర్మలుదెడిపోయెదానినినిరాజికిరీటుడువైద్యనాథుడా । జ్వలనునిమీదికూ
ర్చినిదివస్థతిముఖ్యులదూలనాడుచుక ॥ శా ॥ ఆవైద్యాధిపుశంభుడగ్నినులతానామాతిగామిం
చియో । హూవిద్యాళికినెల్ల పెద్దయనియాయర్వేదముకదెల్పినే । డీవైశ్వానరమూర్తిమస్తక
ముకుండెట్లుండెనట్లుండగా । నేవల్చేయడటన్నవారుకుదిలోజింతించిదైర్యంబునక ॥ ౧ ॥
శివునివచనముతలనిడికవలుగాన । నశ్విసులుముందుతెగుళిరవన్యమొటి । గూర్చిజీవితజేసిరికుతుక
మునను । టీతనిపావకుడంతద్విక్రుడయ్యె ॥ ఉ ॥ ముందెటులట్లవచ్చిచలముకబలమున్గలజీవ
మందిసం । క్రందనముఖ్యదేవతలుప్రార్థనజేయగనెప్పటల్లనిం । పొందగనధ్వరంబులమహూ
న్నతిహవ్యములిచ్చియగ్నిమి । న్నందెహరుండువైద్యపతియన్నసుసంజ్ఞనిజంబుదోచగక ॥ శా ॥
ఈయాఖ్యానమువిన్నవారలుమనోభీష్టార్థసత్కీర్తిచూ । ర్ణాయువ్యంబులుసర్వసంపదబునిత్యం
బందిరోగంబుల । న్బాయంద్రోతురటంచుభార్గవునకానందంబుగాబోధనో । పాయజ్ఞుండుస
ఖుండుబల్మెనమృతప్రాయంబులొమాటలక ॥ అనిబోధించిజైమిసింద్రుండుమరియు ॥ ౧ ॥ పర
శురాముండుగంధర్వపతిసుహస్త । నామువచనంబువినివైద్యనాథచంద్ర । హాళినిభజించినదృ
క్తిమహిమమీర । నన్యశివలింగమూర్తులనరసిగొలిచి ॥ ౧ ॥ రాముడప్పడుగంధర్వరాజుజూచి
పలికెమరలంగప్రణ్యప్రభవపినాకి । సనదిగదెల్పితిమిమాకునీపుకార్చి । నదియసర్వజ్ఞనిశేదత
నానతిమ్ము ॥ క ॥ అనిపల్కుభార్గవునకి । ట్లనుగంధర్వుండుమిగులహర్షమునపినా । కినికధ
బోధింపనుసాం । త్వనమధురామృతరసోక్తితతులుప్పతిలక ॥ ఉ ॥ ఈనదిపుణ్యదాయనినదీశ్వ
రునెచ్చటగూడునంతవ । ట్టైననుమిక్కుటంబగుమహత్వమునర్తిలువైద్యనాథసం । స్థానము
నుండిసోమశిలశంకరుసద్మముదాకదేవగం । గానదిపోతెగ్రుంకినసుఖంబులుమోక్షమొసంగునే

రికిఁ ॥ ౧ ॥ దానితరగలపైగాలిదాకిసర్వ । పాపములుబోవునరులకుభార్గవేంద్ర । స్నాన
మొసరించుమాత్రవెస్వర్గమబ్బు । నత్తరంగిణితీరమండలిముదమున ॥ ౧ ॥ హేమపూజలుభ
క్తిమైనాక్కరాత్రి । సల్పతత్తచ్చతాధికఫలమునిచ్చి । కలుషరుజలనుమాన్విసాఖ్యంబుతాసగి ।

❖ దుర్గదోపాఖ్యానము ❖

జ్ఞానవిజ్ఞానములగూర్చజాలుతటినీ ॥ సీ ॥ భార్గవవినతుల్లిపట్టణంబొక్కటిక్రీతైలకాననసీమ
యందు । సిద్ధపురాభిఖ్యచేనాష్టనవ్విటపుష్పభృతుండనువేరపెలయువిప్రు । డతనిపుత్రుడుదు
ర్దదాహ్వనుదాతడుధర్మగుప్తుండనుధరణిసురుని । తమజాతనాత్మగుప్తానామకస్యకనస్వయవిధి
నిబెండ్లాడియట్టి । యావనాంగినిమానివేశ్యలనుమరిగి । మామగారింటిలోపలమసలియాత్మ ।
సతినిగలయకదుర్బుద్ధిసహితుడగుచు । దురితమార్జించుచుండెనాదుర్మదుండు ॥ క ॥ తనసతిని
తల్లిగారిం । ఓసడించివిరాళినికులటలగూడిమదం । బునవర్తిలునాతడవ్విజు । డనుమాత్రమె
కానిపాపమనిదలచడిలక ॥ ఉ ॥ ఆటచక్రవర్తిజనకార్జునభాగ్యములెల్లదెచ్చివే । శ్యావళికి
చ్చికూడగపదార్థమశేషముబోవవారుసం । భావనసేతమానికడుబల్లినవంచనలోనజక్కితా ।
సేవిధినైనదెత్తినయెగెనుమామగృహంబుజేరగక ॥ గీ ॥ మామగారింటగొన్నాళ్లుమసలిమాయ ।
నతనినూరార్చిబహుభూషితాత్మసతిని । తనదులెంకికదెచ్చిభద్రమునసొమ్ము । లన్నిగొనిపో
యివాడువేశ్యలకొసంగె ॥ చ ॥ ధరణిసురుండు వేశ్యలకుద్రవ్యమొసంగుతరిన్నిధించుత ।
త్పరిమితిదప్పవారుతమదాపునజేరగసకయున్నపా । మరతనసూయముగొనకమామగృహంబు
నకేగెనాత్మసుం । దరితనతోడగొంచలిముదంబునసర్థముదెచ్చుకాంతతోక ॥ గీ ॥ ధర్మగు
ప్తుండువచ్చినతనయనాత్మ । గుప్తగనుగొనిమదిలోనగుందిమేన । సొమ్ములేమికిమరలవేసొమ్ములి
చ్చి । కాతుకంబునసత్తన్విగారవింప ॥ క ॥ కనుగొనిభూషణయుతయగు । తనభార్యనువంచ
నమునతనువునగలసా । మ్మునుహరియింపగమదిదల । చినవాడైకార్యమునకుజింతించివెనక ॥
ఉ ॥ కైతవభాషణంబులనుకాతుకముపుటిలంగమామతో । సీతులుబల్కిముందుగలనేరములన్ని
మరుంగుబెట్టిత । ద్భీతిదొలంగజేసితనప్రేయశితానుప్రయాణమయ్యెదు । ద్భాతగుణుండుదు
ర్మదుడుసత్యవచస్సుడుబోలెమెల్లనక ॥ గీ ॥ అతడుసంతుష్టమానసంబావహిల్ల । తనసతిని
గూడియింటికిజనగమార్గ । మధ్యమందుననాకచోటమదిరనేత్రి । నిద్రబోవగజూచిదుర్నితితో
డ ॥ గీ ॥ అధ్వగశ్రమనిదురించునట్టిదాని । వంచనముజేసితమిలోనవాడుసొమ్ము । లన్నిగొని
పోయెసాధ్యనినచటడించి । మన్నభార్తులకిలనుధర్మంబుగలదె ॥ చ ॥ వినయవివేకశూన్యుడగు

విప్రుడునుప్రదుడస్సీయున్నవ | త్నినినటడించిపోవగనుతీవ్రతబెబ్బలివచ్చియూకట౯ | గినిసే
వధించిమ్రొంగెకనుగెంపుననిష్ఠలురాలింకనే | మనివచియింపనయ్యెడిమహాత్మకతత్కృతదు
హ్మతంబెల౯ || చ || తనయిలుదుర్మదుండుకుపథంబునజేరిధనంబుగుప్తసా | ధనముగగొం
చువారవనితాతతికర్మణజేయవ్రతిగై | కొనిమితకాలమున్గడపిక్కుర్చిదొలంగగద్రోచివారుమె |
ల్లననదలింపవాడుధనలాభముజెందనుపాయమెన్నుచు౯ || క || వేరీతులజింతింపుచు | చోర
త్వముజేయదలచిచూడధనముజే | కూరమినోయము | లారయసొమ్మబృదయ్యెనన్యలవ
లన౯ || నా || వారస్త్రీలకుశత్రుడైనజనుహృద్వారద్విజత్రేణుల౯ | దూరన్వాడుకులంబువా
రలకొగి౯దూరస్థుడైనించే | కూర౯నిధపురంబువేగమునసంకోచింపక౯బాసిదు | శోరోద్వృ
త్తినిమాదులన్గలసినంజశ౯దిను౯భ్రష్టుడై || గీ || అటులకులగోత్రములుమానియవనిసురుడు |
నెలుకులనుగూడిపేటాడనేగుదొంగ | తనమువిటకృత్యమొనరించుధర్మమెడలి | బహుమృగం
బులకొంపించుపాపబుద్ధి || క || తనదేశమెడలియొకదెస | కునుదూరంబరిగిపక్షికులమృగము
లఖం | డనజేయచుడస్సిపినా | కినితీరంబునకుజేరికిల్చిషవరుడై || ఉ || అన్నదిచెంతదుర్మదు
డహంకృతి నెల్లమృగాశింపితా | మన్ననబోయల౯గలసిమార్గముబట్టగడసెవృత్తువా | సన్న
ముగాగదిప్తిజెడినత్వములేమినిమూర్ఖుడెదియ | తృప్తతవృక్షమూలముననుస్సురున౯బడవా
దుభీతుడై || ఉ || అత్తరిభూమిజాతతటమందునమూర్ఖులుదుర్మదున్లపా | యత్తతతోడిబో
యలురయంబునినాకినినిదెచ్చిడ | గుత్తుకపెట్టుచుండగనేకూరిమిద్రాగునుటంచుబోయగా | గు
త్తులోనికిన్గముగొబ్బునమ్రొంగుచునలైనాతడు౯ || గీ || పతితుడీరీతినిల్లినపట్లకైవ | భటులు
దివ్యవిమానంబునిటలనేత్రు | శాసనంబునగొనితెచ్చిజడునిదుష్టు | బ్రాహ్మణునిదాననుంచిరిపరశు
రామ || గీ || దేవతలునెక్కనర్హమాదివ్యయాన | కుందునిడుకొనిగొనిపోవనరసీకాల | కింక
రులువచ్చియదలింపికృతకబుద్ధి | శివభటులతోడసమరంబుజేసీరనఘ || ఉ || శంకరకింకరుల్కి
గులసంగరకుందునవారిసోర్వగా | సుంకటమొందిపాదములపయ్యెనవ్రాలిమహాత్ములారమా |
వంకమహాపరాధమనివారిజపాంథవపుత్రకింకరుల్ | శంకవహించియిట్టినిరిసామవచోరచనానుకూ
లత౯ || గీ || ఘనులుకైలాసవాసులుగణవరేణ్యు | లారతపమొనరించినవారికంద | రానిశం
కరపదముజేరంగనర్దు | డగునెకులసంకరబ్రాహ్మణాధముండు || క || ధర్మజ్ఞానులుసుకృతులు |
నిర్మలతత్వజ్ఞులఖిలనియతులుమానుల్ | కుర్మజ్ఞులకుండగుదు | మృర్నికిన్గంబెయండకైలాస
మున౯ || క || అనిపల్కుకాలయాతల | కనిరిశివప్రమధవరులుహర్షంబునధ | ర్మనిరూఢిసేయసెవ్వ

రి | మనమోపునువినుడివీనిమహిమము తెలియఁ || ఉ || ప్రాణులహింసజేసికడుపాపములఁగడియిం
చెనైననీ | ప్రాణికినంత్యకాలమునపావనమైనపినాకినీజలం | బాణవమాత్రమచ్చెక్కుసుమాచలశం
కరమూర్తివీనిసం | త్రాణమునేయువేట్కునిదితధ్యముసందియమందనేటికిఁ || చ || కలువహారంబు
పుణ్యఫలకారణమైనపినాకినీనదీ | జలమదిద్రావనెట్టిఖలజన్తునకైనదొలంగుపాపమీ | తులువయొకిం
తగ్రోలెనదితోయమువీడుసమస్తభక్తిము | త్కులమునమేటితత్వగుణకోవిదుడెన్నదరంబెదేరికిఁ ||
గీ || ఎవడుసద్భక్తితోడుతనీగరిత్తు | స్తరణజేయునుజలమానుస్సానమాడు | నతడుకల్పవముల
బాసీయాక్షణంబె | శంకరప్రియుడగుటనిస్సంశయంబు || క || ఏయేజనిమరితములకు | ప్రా
యశ్చిత్తంబుగాదెప్రతిదినమునుతు | శేయుచుపినాకినీయని | పాయకనాల్గక్షరములుబల్కుట
రయగఁ || గీ || ధరపకారమఘాఘముల్దరగివేయు | కలుములకుమూలమగునునకారమెలమి |
కాయనెడవర్ణమొనగూర్చుకామితములు | చరవద్రుతమపవర్గదసరణిజూపు || ఉ || కొం
చెముధర్మము స్థలదుగోప్యముదెల్పెదమప్తమూర్తులం | దంచితమైనమొక్కతనువారయశంభునకి
సరిత్తుతా | చంచలుడైననీనదినస్సానమొనర్చినమాత్రపూర్వపుట | సంచితపాపముల్దొలగి
శంకరరూపముదాల్చువేడుకఁ || గీ || జన్మములదానములతపస్సాధనముల | నందజాలరుశివ
రూపమఖిలజనము | లీపినాకిలోగుంకనెవ్వరేని | కీతకరధారులగుదురుదూతలార || ఉ ||
కానసరిజ్జలంబునిజకర్తములకదొలగించిపుణ్యవి | జ్ఞానులజేయుమానవులసత్యముబల్కెడమీన
దీపయః | పానమునేయుటఁప్రబలపాపములకదొలగంగవీడుపు | జ్ఞానుభవానుకూలుడ
యిహవ్యభగక్షపదంబుజేరెడితఁ || గీ || ధరణినాచంద్రతారకస్థాయియగుచు | నితడుకైలాస
మనసుండునేమశంభు | సన్నిధికివీనిజేర్తుముశంకమాని | మీరుయమపురికేగుడక్రూరులగు
చు || క || ఈరితికృతాంతభట | క్రూరత్వమడంచినానిగొంపోయెడున ; ప్సారిషములశాసనము
న | వారిగిరిదండధరునివసతికిరామా || ఇవిధంబున || క || పలికినసుహస్రబోధను | దెలియ
గవినిభార్గవుండుత్పత్రుండయి | వ్యలికధజెప్పమటన్నను | కలితామోదంబుతోడగంధర్వు
డనుట || వ || అనినైమిశారణ్యవాసులకుజైమినిమహామునీంద్రుండుదెల్పుటయు || శా || స్వ
ర్భగాధికసౌఖ్యధామవిగతాశాసంచరద్దేవరాణ్ణిర్భిక్ష్వహితప్రతాపకనదగ్నిజ్వాలవద్ధస్తరు |
ణ్ణిర్భిన్నాత్మహృదాశరాత్తజమనోనీరజతేజోనిధి | గీర్వామాధవసన్నతాత్తచరితాగీర్వాణసం
సేవితా || ఉత్సాహ || కర్మబంధమోచనాశుకప్రముఖ్యమానిరా | ణ్ణర్కతత్వవాగ్విచారణప్రభా
వభాసురా | ధర్మపుత్రదారవస్త్రదానపేతువిస్ఫురద్ధర్మభావపుష్పజైలభామచెన్నకేశవా ||

క || పత్రీట్పత్రగబహుపా | త్వత్రశయానారమావిభాసురజలరు | జ్యేత్రాతప్తహిరజ్జయ | నే
 త్రాకమలాకళత్రసీరదగాత్రా || గద్య || ఇదిశ్రీమన్మేధాదక్షిణామూర్తివరప్రసాదలబ్ధకవితానైష
 ధ్యవేమనారాధ్యముగ్ధసంకేశ్వరపు త్రకాండిన్యసగోత్రపవిత్రశివానుగ్రహానుషంగశ్రీకాళహస్తి
 లింగవిరచితంబగుపుష్పచలఖండంబనుమ హాపురాణంబునందుపరశురాముండుగంధర్వపతియైన
 సుహస్తునిగూడిపుష్పగిరిప్రవేశించుటయునచ్చటతత్వజ్ఞానసనాధశ్రీవైద్యనాథసందర్శనంబునుత
 త్తత్పూజావిధానంబును వైశ్వానరచరిత్రంబును దుర్బదుండసుబ్రాహ్మణ్యుండుపవర్గంబుబాండుట
 యుపినాకినీసరిత్రప్రభావంబునుగలదివీతీయాశ్వాసముసంపూర్ణము || * * * * *

శ్రీ రస్తు.

పుష్పా చ ల ఖం క ము.

తృతీయాశ్వాసము.

శ్రీవనితామానసరా! జీవముభువ్రతసమానజితదానవస | ద్భావాభృతవనమాలా | గ్రీవా
పుష్పాద్రిచెన్నకేశవదేవా || దేవావినకటాక్షింపుముశానకాదిమునులకుడైమినిమహామనీంద్రుం
డిట్లునియె || క || మునులారవినుడుభార్గవ | మునియచ్చెరువందిమిగులమోదమునపినా | కినిమ
హిమసమగ్రముదెలి | యనునెచ్చెలిబాచియిట్టులనెమధురోక్తి || ఉ || పాపగదాపహరియ
నిబల్కితివీపుపినాకినీనది || కాపురుషుండుదుర్మదునిగాధయెడెల్వెఘాళిద్రుంపగా | నోపుట
రోగముల్లోలగియుత్సుకమెవ్వరికప్పజెప్పవి | ద్యాపరిశీలయన్ననుసహస్రభూభార్గ పుగాంచియి
ట్లను || గీ || రాకుపినులొల్లియుండుస్వర్గంబువిడిచి | తపమునేయనగస్త్రుండుదలచిహిమవ
దగవనంబునగల్పించెనాశ్రమంబు | నుగ్రుతైచిత్రమిడిపావకోపమండు || చ || అటతపమా
చరింపుచుమహాపగదలపోనీభూమిభృ | త్తటముననుండివచ్చిమితివపుకనిత్యముజల్మామాడిపి |
మృతతనప్రాతరాహ్నికముకుర్చిపినాకినీరునింపిత | ధృటముకరంబునూనిప్రతిఘస్రమువచ్చు
నగంబుదేరగ || గీ || అతడుస్వాశ్రమమందుమధ్యాహ్నవేళ | నప్పినాకినీటకీవార్చనాగ్ని |
భూతబలులనుదినముతపోవిభూతి | పటిమనానరించుచుండునుపరశురామ || ఉ || అమృతానీయు
డిట్టులుగనస్వహమున్తితిదప్పకుండగా | అమృతపీతిహూత్రవిఘ్నలకోపరిపూర్ణమునేయునెట్లు
శా | స్త్రమ్మనజెప్పనట్టులెకరంబునురక్తి ననాక్కనాడుపూ | ర్వమ్మవలెజలంబుగొనివచ్చుచు
మండెనుసత్వరంబుగ || గీ || అటులకాంబతీతహాననుచువచ్చు | సంయమికిగల్గెనధికా
ల్పశంకబాధ | మహితవింధ్యాద్రికాంతారమధ్యమునను | దైవయోగంబునేమనిదలపవచ్చు ||
గీ || అనఘుడుకుచివ్రతుండుకాలాతిగమన | మగుననిభయంబుచేగుందియటవిలోన | హస్తమం
దున్నకలశంబునందుకొనగ | నెవరులేకుంటతనమది నెరిగివగచి || ఉ || ఎవ్వడుగానరాడుది
శెల్లెనుజూచినమూత్రబాధకి | కెవ్విధినీటికేమరలనేగనశక్యముక్రిందనుంచరా | దివ్వన
మందుపాత్రమువహించుకమాత్రమునేయగూడదిం | దెవ్వనిచేతికిత్తమననెవ్వడులేడుమదన్య
డివ్వని || మ || అనిచింతింపుచునమృహామడుమూత్రార్తి దెసలోజూడగా | గన
నయ్యెన్గజవక్త్రుడద్రవరసంకాశస్ఫురన్మూషికా | గ్రణిపై నెక్కిబులారివీడుగనవేట్లుబోవు

చుండంగనా । తనిదూరంబునగాంచికుంభజడువింధ్యగ్రావమందుండిబీ । రెనుచేరంబగ
 జేరరాగదవెగారిపుత్రనాయొద్దికి ॥ గీ ॥ రాజధరపుత్రసీపుపరాజ్ఞుఖండ । వగుటమం
 చిదికాడుముందరుగవలవ । దివటకొంచముపనిగలిపుడునీక । టన్ననాతడుమునికడకరు
 గుదెంచె ॥ ఉ ॥ వచ్చినదంతివత్తునకవార్యతపోనిధిమానిబత్సేసి । విచ్చనిమేషమాత్రము
 వహింపుముమజ్జలపూర్ణకుంభమే । నచ్చటికేగిమూత్రవిధియంతయుదీరిచివచ్చిక్రమ్యరక్ ॥ బు
 చ్చికొనంగజూచెదను । భూమిననుంచగరాదువిఘ్నపా ॥ గీ ॥ వేగమునమూత్రమిఘ్నస్రవిం
 పబూనె । దానినరికట్టగూడదుపూనినిల్చి । హరునిపూజకనర్హుండనగుదుసీపు । నెకము
 సూర్యంబుజలకుంభమూనవలయు ॥ గీ ॥ ఈపినాకినిజలకుంభమేనుశాచ । విధినివర్తించివచ్చి
 నేపెంటంగు । ననినకుంభజువచనంబులాలకించి । పలికెగణపతివృదువచఃపటికుమెరయ ॥
 క ॥ త్వరగాస్వర్గంబునకే । నరుగవలెకాకార్యగౌరవార్థతనేని । పురుషునమీపనికననా ।
 దరణమునేయంగరాదుతాపపర్యా ॥ ఉ ॥ కాపుననీకరస్సుగుకాండఘటంబునునేవహించి
 చెడక । నీవటుకర్తదీరుపుకునింద్యచరిత్రకనూడుమార్లుసం । భావనజేసివిల్చెదనుబలికమండ
 లువందుకొమ్మనీ । వావిధిదప్పజేసినరయంబునభూస్థలిశెట్టియేగుడుక ॥ గీ ॥ నన్నవజ్ఞనిగామీ
 రలెన్నికోప । పడగవలదవరాధమేర్పడదునాకు । ననిననట్లనియొప్పెసంయమివరుండు । తజ్జల
 ఘటంబుగైకొనదలచెనతడు ॥ క ॥ తనగుట్టముడిగికరమున । వెనకయ్యఘటంబునూనెవేగం
 బునతా । జనిత్రాంతంబునన । య్యనఘుడుజలమున్నచోటికెగడివేళ ॥ క । బరువున
 కొండవలెకదన । కరమునకలశంబుమోవగాసిలిలంబో । దరుడల్పశంకమానము । బురికొ
 ల్చిపరాజ్ఞుభత్వముననుండుమనిక ॥ క ॥ సమయంబిదికాదనకను । క్రమమునముహూరు
 గానగస్త్యయగస్త్యా । యమియామగస్త్యయనివిం । భృకుహారణ్యమునవిల్చెదంతిముఖం
 డుక ॥ గీ ॥ ఈవిధంబునకపటోక్తి నేకదంతు । డమ్మనినిబిల్వమానవ్రతాత్ముడగుచు । మా
 టుమాటాడకనురాకమసలియున్న । నతనిపైసామజ్ఞాననుండ్రగ్రహించి ॥ చ ॥ కలశము
 మోవత్రాంతుడయికాననభూమిననమ్మసింద్రుడుక ॥ బలుకకయున్ననావలనబట్టదునేరముసా
 దరంబుగా । బిలిచిననైనరావయితివీరమబోయెడదేవభూమికం । చలుకమెయికధరన్నిలిపెనా
 ఘటమున్గణనాధుడంతటక ॥ క ॥ పటుతరమూషికహరిపై । నిటలాక్షుకుమారుడెక్కిని
 ర్జరగణరా । ట్టుటకోస్తుఖుడైతెరవ । క్కటికములోనూనకేకకల్పషబ్దిక ॥ గీ ॥ శౌ
 చకర్తదీర్చిసంయమిగణపతి । నెచటనుంచెనచటికేగుదెంచి । యతడుగానబడమియక్కలశం
 బిల । నుండువిధముగాంచియుల్కిపడుచు ॥ గీ ॥ చిత్తమునచింతతోకలశీభవుండు । పూర్ణక

లశంబుదాసుగొంపోవహస్త | మునసుదీసినగిరిపోలికనుదృఢంపు | ఘటమురాకున్నమదిలోనగ
 లకబూని || క || బాలుడులంబోదరుడి | లీలండానపహసింపలెక్కింపడోమ | న్నూలమెటుంగ
 డోవేచం | దాలంకైతవమొనర్పనన్నానన్నా || శా || కోపజ్వాలలుకన్నులకదోలుగగాగుం
 భోద్భవుండ్రహం | బాపాదించిమొగంబుగెంపుగొనగర్వాంధుండువిఘ్నేశ్వరుం | డీపట్ల
 న్ననుధిక్కిరించెనికనేనెట్లోర్తునంచుగ్రతక | శాపవిచ్చెనుగుడివ్రక్కలుగనిశ్శంకకగృహహీ
 నుడై || ఉ || శాపముమానిచేబడసిజంకకమూషికయానుడోచువి | ఘ్నూపహుడేగగాజరమా
 త్తణమందునవ్రక్కలైనసం | తాపముజెందగాబడియెదద్దయుత్రేపులుమాంసరక్తమల్ | జూ
 పలుహూన్పడన్తిగులన్రసుక్కుచుగొక్కునుడిగైనాతడుక || గీ || కడుపుబగిలినగజవక్త్రగించి
 మూని | శాంతిబాందెనుతత్కుంభజలముజాటి | పుణ్యనదిమట్టైబ్రహ్మర్షి పూజ్యుగుచు | భృ
 గుకులోద్భవవింధ్యాద్రిశృంగమునను || నీ || కలశజలపూర్ణఘటసముద్భవగానకలశజానామ
 విఖ్యాతిగాంచె | సోమదైవతయయ్యుజూపట్టుగావునసోమోద్భవాఖ్యుసోంపుమిగిలె | వింధ్య
 భూమిధరావిర్భూతయగుటచేనిర్వింధ్యనాగదానెగడుచుండె | తత్వాన్ధనర్కదతాపసుల్లనుగ్రుంక
 నర్కదాసంజ్ఞయన్వర్థమయ్యె | ననుచుజగములుబొగడగానదియుజరమ | వాహినియనంగబచ్చి
 మవార్థిజేరె | విమలజలపూరంగంభీరవృజినదూర | దేవతాస్తోమధామనదీలలామ || క || అం
 తటరిక్తకరంబుల | సాంతంబుననాగిలికుంభజన్తుడుకాంతా | రాంతరమార్గంబునహిమ | వం
 తంబునకరిగెనిజనివాసోన్ముఖుడై || క || అటవింధ్యవనంబునవి | స్ఫుటజరిరముబగిలికుందుశూర్ప
 శ్రవుముం | దటమింటనరుగుచునిశా | విటుడపహస్యంబుజేసెవేడుకమీఱక || చ || ఎవడప
 కారమార్యులకహేతువుగానానరించునేనిశా | త్రవృడసిమిత్రుడంచనకతప్సఘటించిశపించి
 వేగవై | భవముదొలంగజేతురుసఘాన్ధితొల్లిమదించిశాంభవీ | ధవునిదిరస్కరించిచెడుదత్తు
 డుసామ్యముగాజగంబులోక || క || గణపతివిధుడుహాసించుట | గనినేసంకటముజెందగామ
 దమునని | ట్లనదగునాయనిమనమున | ఘనరోషానలముమండగనలుచుననియెక || గీ || నిన్ను
 నెవ్వారుసూతురునేడుమొదలు | వారునిందలలోబడువారునిజమ | టంచుశశినిశపించివ్రణార్తి
 వలన | నరుగజాలకవిఘ్నేశుడచటనిలిచె || క || అంతటచారణులనవి | ఘ్నూంతకుపరిభవ
 ముదెలిసిహయనుచుశచీ | కాంతుడరుడెంచెనాత్మని | శాంతమువేడిచనిసామజానకుకడకుక ||
 ఉ || అమృతాత్మవింధ్యవిపినాంతరసీమనుశాపభిన్నతుం | దమృతప్రేవులున్వేడలితద్రవ్యబాధి
 తునుండగాంచిడెం | దమృతవిస్తయంబొదవదద్దయుభీతిదలిర్పగొంతదై | ర్యమృతనింప్రదూరడిల
 నాగణనాధునిజావియిట్లనుక || గీ || తండ్రిభయశోకములుమానిడైర్యమాను | మనుచుసూర

టబల్కిసురాధినాథు | డశ్వీనులవిల్వనంపితాహర్ష మొదవ | బలికెగరుణాస్వభావవాక్యటిమమె
 ఆయ || మ || హితుడా రాధ్యుడు సర్వకార్యములమాకీర్ణుండువిఘ్నాపహం | డతికోపం
 బువహించికుంభభువుడన్యాయంబునకాశాపమి | నితడుగ్రవణపీడనెందెనిపుడెల్లెమీరలాబా
 ధమా | నితగన్నూర్వపురీతినుండగమనఃప్రీతిస్వైసన్దేయుడి || క || అనవుడువారలుసంక్రం |
 దనునాజ్ఞ శిరముననూనితడయకవిఘ్నే | శునిభిన్నమైనజరరము | గనివగచిమనంబులోనగరు
 ణాన్వితులై || గీ || అతనిశీర్ణోదరగతత్వగగ్రములను | జక్కగాదీసిప్రేవుల్వసాపలములు | సర
 ములనుకుపీలోనెట్టినాగములను | గట్టిబిగియించిముందటికరణిజేసి || ఉ || వైద్యవతంసులశ్వ
 నులువారణవక్త్రవ్రణంబుబోవగా | వైద్యకమాచరించితగవజ్జినాతనినప్పగించిసం | పా
 ద్యయశుల్కనంగబిడపక్షసురనాథుడుసంతసించిని | ర్భేద్యమనోనురాగమధురీకృతవాక్కులతో
 డనిట్లను || ఉ || దేవగణేశసాఖ్యపడితేవ్రణపాథదొలంగిపోయెనే | నిపునమస్త్రలోకులక
 నింధ్యుడవాటభయంబుమానుమా | దేవభిషగ్వరుల్లగువిధిన్నినుచాగొనరింపనికదై | ర్యావహ
 మానసంబునవిహరము సేయుయధేచ్ఛగాభువి || వృ || ఇకనేనొక్కటివేడెదన్నినదగుకాపేరం
 బతానూరకుం | డకనీకెగ్గొనరింపజంధ్రుగననిందల్లాంతురంచాడగం | టకమాలోకులకెల్లజె
 ట్టుగనుదిట్టన్బాడిగాదయ్యతా | వకశాపంబుమరల్పుమత్త్రియుడుదేవానీవతంసంబగుకా || మ ||
 అనిపల్కన్వినివజ్జికిట్లనియెవిఘ్నారాతియస్తచ్చతు | ర్ధినిశకజంధ్రునిగాంచువారలకుబృద్ధింగ
 ల్లనిందాలిడ | క్కినఘస్రంబులజూడబొందబడదాన్లశంబుదధ్యంబటం | చనిజైవాత్మకుమాళిదా
 ల్చైమదిలోహర్షంబుదీపింపగక || క || ఈవిధమునవారిరువురి | భావంబులకలకమాన్విపరమప్రీ
 తికా | దేవేంద్రుడరిగెవిఘ్నపు | డావింధ్యమువిడచిచనియెనతివేగమునకా || గీ || అంతగణనా
 ధువ్రణమొకకొంతమాని | శేషమొకకొంతయుండబ్రసిద్ధుడైన | నారదుండొక్కనాడరుదేరజూ
 చి | తనదులంపటదెలుపనత్తపసేపలికా || ఉ || ఓవెనకయ్యయామ్యదిశనున్నదివైద్యపతీశవా
 సమా | క్రేవలలోగపాపహరకీర్తివహించువినాకినీమహా | వైచలనీలలామదగుదజ్జలమాడినద్రా
 వువారికికా | గేవలరుష్ణివారణమొగింజనుమచ్చటికిపువేడుకా || చ || అనవినివిఘ్నసంహరణు
 డానదిజేరగబోయిమాఘమం | దనువుగనర్యముండుమకరాశ్రితుడౌతటిరోగపాపసం | హనన
 పనాకినీజలములాడుచునన్వహమూర్ధ్వబాహుడై | దినకరువేడివైద్యపతిదేవసుమేశులగొల్చుసం
 జలకా || గీ || ఆపినాకినిదివృత్తిధాభిషిక్తు | శివునిగావించిసూర్యునర్చించిభక్తి | నిటులనిరువది
 నాల్గునాల్గీశుగొలిచి | శాపభవదుద్రవ్యకార్మినిబాపుకొనియె || మ || మునిశాపాఘముచాసివిఘ్న
 పతిసమ్మాదించితేజస్వియై | చశపుత్ర్యాంగిరోగిపాపహరనాసందేహమాశాంగి || క || గ్వనిరూ

డాత్తులజేయుమానవులకిస్తార్థంబులకొగూర్చునం | చనిగంధర్వుడుబెప్పెభార్గవునకత్వాశ్చర్య
ముకొండగక || ౧ || అనిసుహస్తండుమరలనిట్లనియెగూర్చి | నీపినాకినిమాహాత్మ్యమిష్టదంబు |
నద్భుతంబిందుగ్రుంకిననధికశుభము | గలుగుసందియమేలభార్గవకులిన || ౨ || అనిజైమినికౌనక
ముఖ | మునులకుమరలంగబలికెమోదంబునన | య్యనఘడునెప్పినగాధను | వినిభార్గవరాము
డంతవేడుకమీఱకొ || ౩ || మైత్రావరుణాదులకీ | జేత్రముపాస్యంబులొకకృతపాపలతా | దా
త్రముగావునశ్రేయః | పాత్రుడననిసంతసిం చెభక్తి వశమునకొ || ౪ || అంతటగంధర్వుండ | త్ర్యం
తముదంబావహిల్లనఘహరములుమా | రాంతకనివాసములుబలు | వింతలుగాజూపగాంచెనిస్తితు
డగుచుకొ || ౫ || పాశుపతాత్మనివేకుదికూటేశురవికోటిసంకాశురాఘవేశు | నిందుకళాధరు
స్కందలింగేశునిశృంగారభైరవలింగమూర్తి | నాగమాంతవిహరునాగనాధేశ్వరుపదహతకీనాశు
భాస్కరేశు | సామజాజనచేలుభీమేశ్వరస్వామినవలొకనముజేసియంతరాము | డిష్టమగురీతి
బూజించిహితముమీఱ | దగవినాకినిధనదాశదరినదేవ | పతిబ్రతిష్ఠించుజగదీశుభవవినాశు | నర్త

—*ఇంద్రనాథోపాఖ్యానము.*—

తత్వార్థవిదునింద్రనాథుగనియె || ౧ || కనిజామదగ్నిమోదం | బునబూజిలొనర్చెదుమ్మిపువ్వుల
భక్తిం | గొనిలక్షుచిల్వదశముల | ననయంబాసక్తిదేవతాదులుమెచ్చకొ || ౨ || సుజనులొననజపా
సూనంబులొకలక్షగరముపూజించెశంకరునిగూర్చి | ఖడ్గూరగోస్త్రనికదళికాఫలములుకర్పూరచం
దనఖండములును | గొనిహేమపాత్రలొగోఘృతంబునునించినంత్రాగ్నిగావించిహొనివరుడు |
ఘనశతరుద్రీయమునయధావిధిహోమమొనరించికాతుకంబుపుటిల్ల | భూసురసహస్రములకు
సంపూర్ణభక్త్య | శాకమృష్టాన్నములదృప్తిసలిపిరాము | డనుదినవీశ్వరునిజిత్తమందునిలిపి |
తపముగావించెనెనిలపత్రములుదినుచు || ౩ || షరీతిబూజనేసియ | పారతపోవృత్తినండుభార్గవ
మునికికొ | గూరిమిసహాయుడిట్లనె | గౌరీశ్వరుమహిమజెప్పుగాబూనివడికొ || ౪ || పరశుధరవి
నుముకాకో | దరపతికమలాసనులుయధావిధినీశం | కరుమహిమజెప్పుజాలరు | దరమగునేనా
కుదెల్పెదనుతగుశక్తికొ || ౫ || కమలభవుండుదొల్లితనకౌశలమొప్పగనొక్కకాంతవి | ద్రుమ
రుచిలోష్ఠినంచితవిభుప్రతిమానముఖిశృంగచెను | త్రమగుణమందుదానిసరితామరసాత్మలభూ
మిగాంచమి | న్రమణికహల్యనాగవిధినామమొసంగెగృపాంతరంగుడై || ౬ || వెన్నెలగేరుహ
సమరవిందరుచుల్లనుకన్నజాళువా | గిన్నెలమించుజన్మవజగిన్నిరుదారయవాకయిస్కపె | ద్విన్ని
యమేలనంటులనుతేకువసేయుదొడ్డల్లంపగా | గన్నెలలోనమేటియగుగన్నియనెన్నదరంబెయ్యె

రికి ॥ క ॥ జగదేకమోహినియన్ ॥ దగునాతలిరాకుబోజితారుణ్యుచి ॥ జగములనెన్నగ
 నెవ్వరి ॥ కగుబ్రహ్మకుశేషునకునుహరునకుదక్క ॥ క ॥ సకలసుపర్యవనోరం ॥ జకరూపవిలా
 ససుగుణజాలసహితక ॥ న్యకసేవనికిత్తుననిమది ॥ నకడుక్యోచింపుచుండెనబ్జజడంతక్ష ॥ చ ॥
 సలువనుజూడగానాకదిసంబున గౌతమమానిరాసథా ॥ స్థలమునచీతమందునిచిసత్తరణంబూ
 సరించియాత్మలో ॥ పలగులశీలగద్గణవిభాసురుడిమ్మనిసేనహల్యకు ॥ జెలుపునిజేయమేలను
 చుజేసెనునిశ్చయభావమాతడుక్ ॥ గీ ॥ అనుచుమదిసెంచిసంయమికనియెధాతయనఘయాశ్ర
 మముఖగృహస్థాశ్రమంబు ॥ సకలధర్మములూనగూర్చజాలుగాన ॥ నీవుపెండ్లాడియుండుటనీతి
 పథము ॥ క ॥ కావుననీకన్నెనునే ॥ గావించిమదీయపుత్రిగాజెనిచితిని ॥ సేవకుతగుగొనుమి
 చెప్పెద ॥ నావినిగౌతముడుబలికెనలినజుతోడక్ష ॥ క ॥ భవదనుమతముననేని ॥ కవలయదళ
 సేత్రముండుగొనియెదననితా ॥ భవుగూర్చితపముసేయంగవనమునకుసేగెభక్తికలితుండగుచుక్ ॥
 గీ ॥ చాననీరితిమునికినిశ్చయముజేసి ॥ తనతపఃకాలముననుచితామహుండు ॥ నాతలోదరిప
 శ్రూషలాచరింప ॥ సంతసిలుచుండజనుదెంచెశక్రదపుడు ॥ ఉ ॥ కాముకుడైయహల్యనడుగ
 నిన్నిసర్వమసూనురాగవి ॥ త్రామరసాసనుడెఱిగిదైవతనాథునిగాంచిగాతమ ॥ గ్రామణికిసా
 సంగితినిగావుననీడిడబ్రహ్మచారియై ॥ యామునివచ్చివల్లనిననావలజాతముపొమ్మటంచనక్ష ॥ చ ॥
 అటులనిరాకరింపబడియబ్జజుటిట్రానిమానసంబులం ॥ పటగొననవ్వహుటిసెడబాయనిప్రేమ
 ముమన్నధార్తిసం ॥ కటమువహించిదేవపతిగ్రాగిపదంపడిస్రక్తిదేవతా ॥ కటకముజేరెసోకు
 దువికారముజెందినవానికైవడిక్ష ॥ గీ ॥ కమలజన్మడుసత్యలోకముననుండి ॥ ఋషివరాగమనం
 బునకెదురుచూడ ॥ నతడుతపమాచరింపగానమరవత్స ॥ రములువేయయ్యెనట్టిపదముద
 లంచి ॥ క ॥ గౌతముడుగాలయాపన ॥ మీతెఱగునజేసెనింకనెద్దియపాయం ॥ చీతన్నినెవనికి
 చెప్పెద ॥ నోతెలియనటంచుమదినిసూహించివెనక్ష ॥ గీ ॥ గౌతమునకిదిముందువాద్దత్తయయ్యె ॥
 నతడునిస్పృహతోనుండునట్లుతోచె ॥ నన్యులకొసంగగాగూడదైనదీని ॥ భావమరయంగనా
 రులపైభ్రాంతిలేదు ॥ గీ ॥ కన్యకకుబెండ్లిసేయుటెగాదలంప ॥ శాస్త్రసమ్మతమదియునాస్వాంతమం
 దు ॥ దెలిసికాదెన్నజించితిదీనిగన్నె ॥ తనముజెడకుండనింకసాధ్వనఘువలదు ॥ క ॥ ఏనేనికి
 ముందొసగితి ॥ వానిందనభర్తగాగవాంచించుమదిక్ష ॥ మానవతిగానదీని ॥ స్నేనిచ్చెదమాని
 కనుచునిశ్చయమొందక్ష ॥ గీ ॥ తపముజూలించిమునిరాగధాతగాంచి ॥ శాస్త్రరీతిగనాసగదా
 సమ్మదమున ॥ సతడునుద్వాహమయ్యెనహల్యధర్మ ॥ చారిణిగనుంటునెడజాలసంతసించి ॥ చ ॥
 అతడుగృహస్థుడైప్రియసహల్యనుగూడెయఘోచితక్రియా ॥ రతులపతివ్రతామణియరంజిలిగర్భ

ముదాల్చెగౌతమం । డతిముదమందుచండశుభమైశముహూర్తముదప్పుకుండన । త్పుతుడుద
యించెప్రాజ్ఞులగుసూరిజనావళులుల్ల నిల్ల గాఁ ॥ ౧ ॥ అతడుధర్మ కేత్ర యధికతపశ్శాలి । సత్త
ముండుమానిసంతతులకు । గడుముదంబునేయుగానశతానందు । డ నెడనామమిడిరిహర్షమున
ను ॥ ౩ ॥ అతడువిదేహస్వయరాట్రతులకుమిత్రతనుసకలధర్మములబురో । హితుడైవర్తించెనుసం ।
తతమాత్మకుహత్వమవనినాధులుమెచ్చె ॥ అటస్వర్గపురంబుననిండ్రుండు ॥ చ ॥ నలువము
సీంద్రచంద్రునకునాతినొసంగుటెఱంగిచాలగొం । దలపడిమన్నధానలవిదగ్ధమనంబునసేమిసేతున ।
చ్చెలికనురూపుడౌవరునిబిత్తములోదలపోయడయ్యెతా । తలుముదిమింగలంగినెఱతప్పలుసేతు
రుగాదెమందత ॥ ౪ ॥ అనియుహించుదలంచుగాంతచెలువంబత్వంతమోహంబుతో । దన
లోనకగనుగొంటిలెమ్మనుచుగాంతకగొగిటబేర్చిము । ద్దొనరింపంజనిరిత్తయొనగనియొ
హొదైవమాయుస్సురం । చనిశయ్యాస్థలిబార్లులేచునటదేవాధీశుడున్నత్తుడై ॥ ౫ ॥ ఈకరణి
దలచిచిత్త । వ్యాకులతనుదేవపతిపవలుగడపగను । ప్లాకరదీధితిమానిది । వాకరుడపరాద్రిచేరువ
కుబోవుటయు ॥ ౧ ॥ అపితమందేహగళఖండనాగతాస్రు । గరుణితాంగంబుగడుగగానప
రవార్థి । జేరెననగ్రుంకెరవిత్తచ్చరీరకత్త । కాంతిబ్రాకినభంజెఱ్ఱగానుదోచె ॥ శా ॥ గౌరీనా
ధదినాంతస్యత్యమృదుపత్కంజాతవిదోతమం । జీరాహీంద్రపణాతానమణిరాజిత్రోద్భవానూ
నభా । వారంబభ్రముబ్రాకినట్లపరదిగ్భాగంపుగెంపంతఱెం । పారెకగోకవధూభయప్రభవ
భావంబైనభంబందునక ॥ ౬ ॥ చరమాద్రీదావవైశ్వానరధూమోత్కరముగప్పెనాధనతిమిరం । బు
రహింజంగంబునిండెను । బరమాష్టాదంబుజూరపటలితిమించె ॥ ౭ ॥ పరశివమస్తకమగునం । బర
మునసద్భక్తితోసుపర్వలుబూజిం । చురుచిరమల్లీసూనో । త్కరములనకగనపీధిదారకలరెక
॥ చ ॥ తమియనుకన్నెనాప్తినిసుధానిధిపెండిలియాడవచ్చెనం । చమరులుఢెట్టుపీరరుచి
రాసనమోయనబ్రాచియొప్పెనా । క్రమమగుదుర్పుగాంచుకుతుకంబువహించుజకోరికాద్విజ । ప్ర
మదలుసల్లులాజలనపైకెగసెన్నవచంద్రికాతతుల ॥ ౮ ॥ తూరుపనుగల్పతరువున । గోరినఘటకు
జ్జెననచుగొదగానివేల్పుల । నోరూరినిక్కికనగమ । లారియుబ్రభవింపెజగతికానందముగ ॥
౯ ॥ ఉత్రాన్వయాద్యుడీతని । మిత్రత్వముబాసగదనుచుమెలకువతోన । ఉత్రములడంగెనిదియే ।
చిత్రముకులలోపజనితచేట్టులుగావే ॥ ౧౦ ॥ ఖతలముబాకితేజలిగాఢతమోవ్రజజారచోరసం ।
గతులదొలంగనూకిశశికాంతశిలల్లఱుగంగసోకియం । చిత్రనితచంద్రికాతతులశేషజనంబులమన్న
ధార్మిమ । గ్గుతవహియింపజేసెనుజగంబులునిండిముదంబొసంగుచుక ॥ ౧౧ ॥ అట్టిచంద్రాతపం
బునకమరభర్త । మానిసతిమిదజిక్కినమానసమున । జింతతోనుండరవిభటుచేతనుండు । శు

భ్రృశంఖంబనాపేగుజుక్కుబాడిచె || గీ || తూరుపుపెలందిమారాండునీరుమోసి | ప్రసవమగు
 తటిగనితెఱవగిదిమూల | చెలులుగట్టిసకోణకాశేయమనగ | బాడుపుగుబ్బలిపైగెంపుబాడమెనం
 త || క || సరసిజలోచనవిధిశం | కరులుండమమేనులందుగాంచంగాముం | దరసుంచుముకు
 రమోయన | శరజప్రియుడలరెపూర్వశైలముపైనక || క || రాజనుడిదెవచ్చెడినని | తేజాదటి
 గివెల్లనగుచుదిరిగికునుచుదో | డేజనులులేకచనెబర | రాజులవనిగొనిననాదవగ్రమమిదియొకదా ||
 గీ || దేవనాయకుడిరీతిదివమురాత్రు | లనకవరహానలంబుదన్నలముకొనిన | సోలినందనసు
 రసరిత్కూలములను | గాముకుండయిప్రాద్దులుగడపుచుండ || చ || కొలకులగాలిరాకకుసు
 గోయిలకూకకుబర్హి కేకకుక | తలిరుకటారిథాకకుసుధానిధికాకకునోర్వలేమిగొం | దలపడిదే
 వతాప్రభుడుధర్మముదప్పిసతీలవాము | న్గలయగనిశ్చయించెరతికాములకేడనితీపద్ధతుల || ఉ ||
 ఆసురనాయకుండిటులనంగజకార్చకముక్తబాణసం | త్రాసమనోవికారమునదానోకయుక్తిదలం
 చితస్తహ్నా | ల్లాసవికస్వరాననవిలాసమరంజిలుచుండగాదియా | మాసమయోరుభీకరత
 మంబునజేరెముసీంద్రవాసముక || గీ || సాహసంబునకొడిగట్టిచపలబుద్ధి | వృజినమంచనిదల
 పకవృత్తవైరి | కుక్కుటాకారమునుదాల్చికుటజనీమ | కుక్కురోకోయటంచొకకూతవేసె ||
 అంత || క || పేకువజామనిపుణ్య | శ్లోకుడుగొతముడుగంగలోగ్రుంకజనక | శ్రీకరమైపెలసె
 డుము | న్యాయకారముదాల్చిజష్టుడన్యాయమునక || చ || కమలపితుండుదోచుటకుగాలముగా
 దిదియర్థరాత్రిసం | యమివరుడేగెంగకునిజాహ్నికముల్పలుపంగనొంటిపా | టమరెదదంగ
 గాసురతమందెదనంచుబలారితాపసా | శ్రమభవనంబులోపలికిజంకతాదనియొక దృఢాత్ము
 డై || క || తనపతిపర్యంకంబున | వనితపరుండుటనుజూచివాసపుడబలక | దనకాగిటజేర్చి
 ముదం | బుసరతికాశింపజిత్తమునవిన్నీతయై || చ || పలికెనహల్యయిపుననుభావజాకేళినిబా
 హుబంధనం | బుదగుజంబనంబులనుబొందినవాడవునిపుంగం లో | జలకములాడబోయిరభ
 సంబునవెంటనెరాకకేమివిం | తలొయనిసంశయింతునిరతక్రమకర్తములన్నిదప్పవో || ఉ || ఐ
 నమనోభిలాషమెటులట్టులగూడుమటంచుబల్కిచం | ద్రాననమన్తధాజిసుఖమందుననేకకళాచ
 మత్క్రియా | నూనవిలాసముల్లనివినోదములెన్నడునేర్చెజిత్రమి | మ్మానియటంచుదన్తుభిముమా
 నకతెల్లముగాగనుంగొనక || క || తరుణీమణిసురపతిగా | నెటిగివెఱంగింతలేకహితమానసతక | పరి
 రంభంచుంబనాదుల | సురతముగావించెసాహసులుతరుణులిలక || క || అంగీకరించుటకును |
 ప్పొంగిసురేంద్రుండుతడవుభోగింపుచుదృష్టింగనకచుంబనాభ్యామింగనమణితాదిమదనలీలోస్తు
 ఖుడై || ఉ || మెల్లనమాటలాడుచునుమెచ్చుచుగేలియొనర్చిచెక్కులక | గిల్లుచుతాముతామెపరికిం

పుచునంతసమాత్మలోనసం | ధిల్లగనేపనుల్లఱచినేర్పునశయ్యనువారలిద్దరుక | హల్లకబాణు
 కేలిగలయకడమమేనులెఱుంగరత్తఱిక || ౧ || అతివవిటుడిండుడజ్జేగాననుచుబొగడు | దస
 కుదొలిజన్మపుణ్యమిత్తఱిఘటించె | నీయహల్యసురతిగూడనెంతభాగ్యమనుచుమదిలోననుష్ఠాం
 గునమరవిభుడు || ౧ || ఈరితిబరస్పరమో | హరంభరసాభినోలలాడుచుమునియే | తేరంగలతఱి
 యనివ్వు | త్రారాతిమనంబులోభయంబుట్టిపడక || ౧ || తనువుగగుట్వొడువంగా | జనువేలుపుత్రనిజా
 చిసంయమిసతియా | తనిగొగిలింపిమెల్లన | ననెదొట్టుపడంగసాధ్యసాలాపములక || ౧ || ౧
 టుగవెనుత్రియన్నిలయహేతుమహనటంచండకోపిముం | దరనెటులొనానిన్నుననుదప్పుకరక్షణసే
 యుమన్ననా | సురపతిభీతిలనన్వలదుశోభనమాననిచెప్పిమానిమం | దిరమునతిక్రమించెభయనీరధిదా
 టునిభంబుదోపగాక || ౧ || జంకుచీరితితాపసాశ్రమమువిడచి | తనదువేసంబుతోజనుదైవనాధు |
 నరసియెవ్వడోవీడుపాపాత్ముడనుచు | గనులనిప్పులుగురియగాగౌతముండు || ౧ || తనవేసంబున
 భోగచిహ్నములనదన్దంబుదుగ్రీడించిన | చ్చినశక్తున్ననుగొన్నమాత్రమునిరాట్టింహుండుదత్త
 త్యమె | ల్లనువిజ్ఞానముచేతగాంచికుపితాలాపంబుదీపింపని | ట్లనితిట్టక సమకట్టెదుర్వ్యసనచ
 ర్యాదుంభుజింభాంతకక || ౧ || సుందరమూర్తులచ్చరలుసూక్ష్మవలగ్నపులూమజూడులిం | కెం
 దఱులేరునీకుత్వదభీష్టమువారలగూడదీఱదే | కొందలమందిమత్రియనుగూడితివందుభలంబుశీఘ్రమే
 కందువుగానిశాపమిడిగర్వమడంచెదదేవతాధమా || ౧ || అండములుదెగిపండత్వమందుమీపు |
 భగముజూచుటనీకెత్తఱ్ఱాంతిగాన | గాయమునవేయియోనులుగలుగుగాక | యనుచుశపియిం
 చిగృహమునకరగెమాని || ౧ || వదలినసేవిబంధమునవాడినకన్గపతోడజిక్కుగా | బెదఱినకొ
 ప్పుతోడనెఱిచెప్పటగ్రమ్మినమేనుతోడుతక || ౧ || బెదఱుచుభోగచిహ్నములబెంపగుసిగ్గునవెల్లనైన
 య | న్నుదిరవిలోచనస్సనినమాత్రనెమండుచుమానియిట్లనె || ౧ || బొననీవెంతసాహసీవైతి
 వకట | నిందలొడిగట్టతివిసతిసేవిడచి | దుష్టబుద్ధినిపల్లవుతోడగూడు | పాపమిప్పుడెబొందు
 దొర్భాగ్యురాల || ౧ || అనికోపాగ్నికణంబులుట్టిపడలోలాపిన్నిరీక్షించియి | వ్వసమందీపున
 దృశ్యభావమునగ్రావత్వంబువేజెందుమం | చనిశాపంబిడిరామచంద్రు డరింపఱుండుని
 న్నుకృపక || ౧ || గనిపాదాబ్జరజంబుజల్లిమరలంగాబేయగాంతాకృతిక || ౧ || అనిమునిసాధుడు
 వల్కుచు | దసయాశ్రమమపుడవిడచితపమొనరింపం | గనుహిమగిరికైచనెన | వ్వసజాతీయుగ్రా
 వమగుచువసుమతిబడియె || అంతనిండుండు || ౧ || ౧ ప్పుడుగౌతముండుశపియించెనాముష్కము
 లూడినేలన | ల్లప్పుడెవ్రాలెమేనవికృతాకృతిగాబహుయోనులయ్యెసిగ్గుప్పలిలంగవండపురుషో
 పముడైసురరాజునిన్నై | తప్పదుమానిశాపమనితద్దయజింతిలిమానసంబునక || ౧ || తలవాంచివై

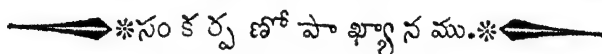
జతేజము | నొలగిననపకీర్తి కోడితోయజగర్భం | దిలకించితనదుదుష్కృత | ఫలమునివేదించెసిగ్గుప
డిభ్యగురామా || గీ || అతనిపలుకాలకించియిట్లనియెనలువ | వికృతరూపంబుగొంటివిజెంబవలదు |
హూనిశపియింపముక్కుముల్ల హినిగూలె | నంగమంతయుభగతతులావహిలై || క || దానభవ
ద్బలతేజో | హనియువాటిలైదేవతాధిపయింద్ర | స్థానమునకయోగ్యండవు | గానమదీయోక్తి
మినుముకొతుకమొసగుకొ || మ || ఇటనుండేగుమునీవుశ్రీగిరిపరేశేశాశనందుండుదు | ధృటపా
పంబులడంచువైద్యపతిభగ్గస్థానమాశంకరుకొ | నిటలాడున్యశిఖండహాళినిజగన్నిర్మాణకుకొగొ
ల్పిత | త్కటకంబందుదపంబుసేయుమికసద్భక్తి న్దరున్నాయకా || క || హరుడుబ్రహ్మండైసి | దు
రవస్థానివహములగుదొలగించునుస | త్వరమచనుమాకృపానిధి | నిరయంబులజెందనీడునిర్జరనా
థా || వ || అనియివ్విధంబునమహేంద్రనాడంబుజచియూరడించినలుమోములపేల్పుస్వరల్పాక
హితంబుదలంచివైద్యక్రేవులగునశ్వనులచిలుపించివారలిరువురకీల్లనియె || చ || ఇతడెవడంచనం
గవలదింద్రుడుముష్కములూడిపోయెశీ | ధ్రుతవృషణంబులన్దరలగల్గనజేయుడటన్నవారువి |
జ్ఞతనజాగంచిమొక్కిజతనంబుననాతనిమేషకోశసం | గతునిగజాగొనర్చిరనుకంపతపిర్యమువృ
ద్ధిబొందగాకొ || క || అటుమేషవృషణయుగసం | ఘటితునిగాజేయనతడగొతుకమునముం | దటి
రీతిగల్గినిర్జర | పటలంబుబొంగపీర్యపటుతరుడైనకొ || చ || కనుగొనితమ్మిచూలిశశికాంతునిమే
నభగంబులన్నిలో | చనములుజేయనామొదలుశక్రడుభూమిసహస్రలోచనుం | డనియునుమేష
ముష్కుడనియాఖ్యలుగల్గెననుజ్ఞజెందిపా | వనతరమైనవైద్యపతిహాసముబేరిమహానురాగతకొ ||
క || కనిశిబూజించిపినా | కినిలిలితోత్తరతటమునగేవలభక్తికొ | దనపేరిటలింగస్థా | పనజేసిత
పంబుసల్పెపాపములడపకొ || డ || సంతసమొప్పదేవపతిశాంకరభక్తిదృఢీకృతోల్లస | తాన్వం
తతదివ్యవత్సరశతంబుదపంబానరించెనంతమా | రాంతకుడాత్మమెచ్చివృషభాశ్వుడుశంభుడుదేవ
దేవుడ | త్యంతకృపాపిదోచెనుబలాంతకుముందటథార్గవోత్తమా || గీ || అటుబ్రహ్మతజెం
దిపురాంతకుండు | నగుచుదివిజేశ్వరునకుమన్నుబలికె | జాలుదపమింకమెచ్చితిశాంతిబొం
ది | యడుగుమిచ్చెదభవదీప్తితార్థములును || క || అనుశంకరదేవునిపద | వనజంబులకెరగిపలి
కెవాసపుడుభయం | బునుభక్తిరసముమిగులం | గనుగరములుమొడ్చి కొతుకంబిగురింపకొ ||
గీ || గౌతమాంగనతోగూడుగల్గషమున | నమరపదమునకేదారమైనవాడ | గానలొకత్రయ
ముబ్రోవగనుగృపాప్తి | నర్హునిగజేయుమొక్కెదనంచికేశ | క || ఊరితివేడుశక్రని | గౌరిశు
డుగారించికారుణ్యముచెం | పారగవృదువచనసుధా | ధారలొలుకుచుండబల్మెదత్సేహ
మునకొ || క || వినయతపోలింగస్థా | పనములుగావించినాకుభర్తృహవగుటకొ | గననన్యసికు

సరిపర ! వనితారతిదోషమిపుడెవదలెనువజ్రీ || క || మదనుగ్రహంబుజెందిన ! వదలనిపాపము
లులేవువాసవసుఖసం ! పదలనుభూపాతాళ ! త్రిదివంబులనేలుమనుచుదీపించివెన్గ || క ||
ఇటజన్మమునేయుముసం ! కటములునెడఁబాయునీకుగౌతుకముసీరుల్ ! ఘటియించుననుచుశీ
ఘ్రత ! నిటలాక్షుడదృశ్యుడైననిర్జరవరుడు || ఉ || అంతగుముద్వతీనదిసమాగతయైనపినాకిని
సరి ! త్రాంతమునకృష్ణహస్తతిముఖాభిలయాజ్ఞ కులొప్పయజ్ఞశా ! లాంతరహేమకుండము
నహవ్యమువ్రేల్చిమహేశ్వరాధ్వరం ! బంతయుదీర్చెజంభదనుజాంతకుడంతపవిత్రభావత || క ||
క || సురపూజ్యుడైనయీశం ! కరునిమహేంద్రుడుబ్రతిష్ఠగావించుటచే ! బరమమునిముఖ్యులి
చ్చటి ! హరుసంతతమింద్రనాథుడందురువేట్లు || వ || అటగౌతమాశ్రమంబున || క || పెనుకరు
వలిజడిసెగయిగ ! మనకనురేబవలుసంజలనియెటుగకయ ! మృనిసతియహల్యశిలయై ! కను
మటుగునబడియెఱెక్కుకాలంబునఘా || ఉ || ఆసమయంబునకృభులదశాననుభాటికినోర్వలేమి
సం ! త్రాసమునకృసురేంద్రముఖరత్రిదశుల్విధిగూడిసంతతో ! ల్లాసుహరిన్మజింపసకలంబుసురక్షి
తమంచునెంచియ ! య్యాసురభంజనున్గనసుధాభికినేగిరతిప్రయత్నత || క || వనరాశియోగని
ద్రును ! వనజాక్షుడుబవ్యశింపవారరసిమహా ! వినయంబలరగమొక్కుచు ! దనుజనిభాధలను
దెల్పదానిట్లనియె || క || వినలినాప్తకులంబున ! మానుషరూపమునబుట్టిమడియించెదన
ద్దానపుమీరుజనింపుడు ! వానరరూపములననుచువారలననిచె || వ || యిట్లుపరమదయాళుం
డగుకమలాక్షుననుమతంబుననమృతాంధసులునిజనివాసంబులకుజని || నీ || అజ్ఞాక్షునాజ్ఞచేవా
ధీశముఖులువానరులుగాబుట్టిరిధరణిలోన ! సంతటగరుణామయాత్మకుండాదినారాయణుండ
సురసంహారమునకు ! మార్తాండవంశసంభవపశ్చిరధునకుగోసలాత్మజయందుగొమరుడగుచు !
జనియించిశ్రీరామచంద్రనామముబూనిఘనుడువిశ్వామిత్రమునివరేణ్యు ! సవనసంరక్షణార్థమైచని
తెరువున ! గౌతమాశ్రమమునుగాంచికాశికేంద్ర ! వలసతద్వార్తయంతదాదెలిసిన ! భక్తరక్ష
కుడగురామపార్థివుండు || క || అనురక్తిచూడఘాళి || వనితతనువాసంగెళిలకువనజాక్షుడుచా
వనములజేయఁడెడగములు ! వినమేత్రుతులనిదియొక్కవింతయెతలప || క || మలినమగువనీడి
శిభికా ! కలబడివన్నియలుగాంచుకైవడిహరిప ! జ్వలజరజమంటితొలిని ! ర్తలభావముజెందె
మానిరమణీమణియు || ఉ || అంతటగౌతముండుదనయాశ్రమభూమికిజేరవచ్చిఘా ! కాం
తునిరామునింగనికాసముఖంబుననర్ఘ్యమిచ్చిచే ! తోంతరపిధివిష్ణువనిహర్షమునన్నుతిజేసిత
త్కృప || గాంతనుజేకొనె || సుఖులుగారెజనార్దనపాదసేవకుల్ || వ || అనియుట్లహల్యామ
హేంద్రశాపవిమోచనవృత్తాంతంబుదెలిపిమరియు || క || మనుజులకిష్టార్థప్రద ! మనసరావి

ఘోషుహరణమననచరితం । బునువినువారలకిలబర । వనితారలివోపతతులవశ్యమడగవే ॥ క ॥
 ఈయింతనాభలింగము । బాయకపూజింపుమండభక్తులరఖిల । క్రేయోవృద్ధులనిడునెడ । బా
 యకనేవింపుమీపుభార్గవమామా ॥ వ ॥ అనియిట్లు సురేంద్రాచార్యభావసంబునకత్యంతానందలలిత
 రోమాంచుండయ్యెనిమిదివారణ్యవాసులకుజైబునిమహర్షి బెప్పమఱియున్గట్లనియె ॥ ౪ ॥ రామండ
 టగంధర్వ । గ్రామణితోగూడిభక్తికలితుం । డగుచు ॥ గామరిపుముఖ్యవాస । స్తోమంబులుకే
 టువేఱజూడందొడగె ॥ సీ ॥ వేధోండజాతవిరోధాచరణవిషబాధాపహునినింద్రనాథశిష్యుని ।
 ప్రాధాన్యపేకికబోధాపవిత్రతసాధుప్రియునినాగనాథవిభుని । యోధప్రపథనాథయూధపూ
 జితకృపాపాహోధిప్రవిత్వనాథభర్గు । ఘోరాషివక్షివిస్ఫారస్ఫులింగసంహరితత్రిపురేశ్వరై
 వేతు । నచ్చటచ్చటగల్గుదివ్యంబులైన । శంకరాలయస్థితసర్వలింగ । ములనుబూజించిభా
 ర్గవకులుడుముందు । కుసుమగిరిగాంబగంధర్వకులునకనియె ॥ క ॥ ఈకుధరాగ్రస్థలినన । నే
 కశివానాయకాభిజేతాలయముల్ । వాకొనశక్యముగావవి । యేకరణిగాగ్నేబెప్పవేసుగుణా
 ధ్యా ॥ మ ॥ అనగంధర్వుడనెన్నహత్తవినుతైలాధీశుపూర్వస్థితి ॥ మనునిచ్చినమృతాశ
 యంబుగలచేమాఘండుసిరంబులా । డినదిష్టాంతజరాదినోపములఖండించుస్పృఖవ్రాతమి । చ్చు
 నటన్ననివిభాగ౯వుండుమదిలోజోద్యంబుచేసిట్లరు ॥ వ ॥ మహాత్మాయన్నగేంద్రమహిమంబు
 సుమాస్తుండు పరశురామునితో నమృతకాసారమాహాత్మ్యంబు చెప్పట
 సవిస్తరంబుగాబోధింపుమనరామనకుసుమాస్తుండిల్లినియె ॥ సీ ॥ తనరుచినాకింద్రైవరాడ్డిక్రట
 మునభర్త౯కంజాతముఖ్యమగుచు । సౌగంధికోత్పలసంజాతమకరందసాసంసక్తాభరితమగుచు ।
 కోయట్టికక్రాంచకుక్కుటబలపఱికలకలధాన్వప్రకాశమగుచు । వజ్రియమృతంపుకోలననావ
 న్నైకెక్కి । తనదుబలమానుజలజంతుమనుజతతుల । బరయునాకలిదప్రియుబారయకుండ । రు
 చిరముగబొల్చునమృతసరోవరంబు ॥ వ ॥ ఇట్టియక్కాసారప్రాంతంబునబ్రవహించుపినాకి
 నీపశ్చిమతీరంబున ॥ క ॥ ఇద్ధరనణిమాద్యష్టక । సిద్ధులకావాసమగుచుశివపూజాసం । పద్ధర్మ
 పరులుగల్గుట । సిద్ధపురంబునగనగరిజెన్నందునట ॥ సీ ॥ హర్ష్యాగ్రగారుత్తతాభఘాసం
 బనిమిత్రుగంధర్వంబుమెసగబోవ । చంద్రీకాంతోపలసాలముల్కశినంటిరసములుజలజలరాలు
 చుండ । వైమర్యవలభికావళిదీప్తిగనిపంజరస్థకుకంబులురంతులిడగ । మాణిక్యమయకుడ్యవం
 డలిదివమురాత్రియుదోపరాసికేతజరిల్ల । నారయీపురమనిసురలరయుచుండ । పట్టణంబుల
 నెల్ల సంపదలమించి । జనమనోహరసుకమారసతులుగలిగి । సీరులకాస్పదమైయెప్పసిద్ధపురము ॥
 చ ॥ తలపడితేదముల్లసువతప్పలుకొన్నిఘటించెయ్యుగ్రుడైతలబడగొట్టెశంకరుడుదాత్రవిధి

జేతాతయంచున | న్నలువహసించిప్రాజదువునర్జములన్నియెఱింగిసుస్వరం | బలవడపాతము
 ల్జదివియప్పరివిప్రలుమెచ్చరెవ్వరికా || చ || వెనుకనుకుందరన్ననుటజేలుపుమాకలఁజేడులక్ష్య
 మం | దనయముదప్పెభార్గవుడునస్త్రబలాఢ్యతమింఁజిప్పవం | చనుబరాభవబాదవెనయు
 గచాతురివారికబృదం | చనిసరనాధయోధవరులన్ములమెచ్చరుఁజ్ఞానంబునకా || చ || ధనపతినా
 బ్రసిద్ధుడయితానాకనెచ్చెలిచిచ్చుమెత్తగా | గనుగొనిమాన్వడయ్యెనిదిగౌరవమాతగుగృహ్యకేర్వ
 రుండరునభిధానమాతనికినాతనిశేవధులెంతమాత్రమం | చనిధననాధురైబుధజనార్తులఁజ్రోతురు
 వైశ్యులప్పరికా || చ || బలుడనగానదుర్గుడయిపట్టణమొక్కటిక్రిందుమీదుగా | గలకనుజేసెగా
 నికుతుకంబుదలంపడుజాంగలంబులకా | హలములదున్నిధాన్యములునార్జనజేసిపురంబులన్నిటికా |
 గలకలుచూన్చిఁజ్రోతురుసుఖంబుననప్పరికాద్రసంతతుల || మ || కటభాగంబులదానధారలుఱు
 లుగావృష్టియానట్టుది | క్కటముల్వక్కులుసేయునైబపటుఘోకారంబులుకాగర్జిత | స్ఫుట
 నాదంబులుగాగవార్షికఘనంబులొల్పియుఁజ్యన్తగా | తక్కుటకాండంబులువిధులంబనునసంఖ్యా
 కంబుగానప్పరికా || చ || దినకరువాయువంబధికతీవ్రమటంచననేలకుటచే | తనుబడినప్రినా
 గనభిధానముగైకొనియెండవాకిత | ల్లనగొనిదశీణోత్తరములన్గిదిప్పగిసిచ్చెమానమం | బ
 ననగుతాటటంచుబురినశ్వములొప్పెడుబంచధారలకా || క || కాంచనమణిసముదంచిత | పు
 చాశ్వపతాకలమరిబంధురఘంటా | సంచయఘటణనినదా | భ్యంబితిరధఁజ్ఞులొప్పన
 ప్పరిలోనకా || క || వీరాట్టహాసములువి | స్ఫారఘటాస్ఫాలనములుసలుపుచునిజగం | భీర
 పరాక్రమములను | బురారాతినిభటులుమెచ్చరప్పరిలోనకా || శా || మల్లీచంపకమాఘ్యమా
 లతిలతామాకందవాసంతికా | వల్లీవేల్లితవంజుక్రముకదేవప్రప్రమఖ్యాగసం | పల్లాలిత్యవి
 కస్వరాంబుజులసత్పద్మాకరోత్పిర్ణని | తోల్లొసోపవనంబులప్పరినిభ్యక్తిన్విడంచెడికా ||
 క || ఆపుటభేదనవరమవ | సిపాలఁగిరీరత్నసిరాజనధా | వ్యాపితసాదుడుధర్మ | వ్యాపా
 రుడుఁబుండరికుడునుపుడేలుకా || సీ || శారవంబుడగిఁజొక్కులుదెగిముక్కతాకులజైలములతోడ
 గూడరోసి | కులహితకగరంబులుమెచ్చిదెసలంటుచూతంగములతోడిమమతవిడచి | గాఢ
 నిద్రాఘ్నూర్తిగదలనేరనిమదిచిలువలఁజేతోఁబలిమిమాని | గోపురంబులుపొట్టకూటికైద్రవి
 పంకంబునబడుకొమ్ముకానిపదలి | యవనియీధాత్రినాధునందచలవృత్తి | దక్షిణభుజాగ్రము
 ననిల్చితనరెననుచు | సాటివారలుబల్కరంజనతగాంచె | బుండరికసమాహ్వనభూవరుండ ||
 క || ఆరాజశారవంబున | రారాజేప్రొవగాభరాసలిలోప | ద్దారాజేశలనుతా | రారాజే
 నిరులరాజరాజేతలపకా || కి || ధర్మజ్ఞతప్రజలకాదన | కూర్మితనూభవులమాట్కిగొనకొని

బ్రోవ । న్నర్తిలిగనుగొనియితడును । ధర్మావాసంబుసేయతగుననిబుధుత్ ॥ ౧ ॥ తమకులా
చారపద్ధతుల పుకుండ । వర్ణములునాల్గుసంతోషవార్ధిదేల । పుండరికసమాఖ్యాన భూతతేకు । డ

—*సంకర్పణోపాఖ్యానము.*—

వనిబాలిపుచుండతదవసరమున ॥ ఉ ॥ అనఘానీధపురంబునందొకజఘన్యప్రోద్భవుండర్చిర ।
క్షణకల్పాగమకీతవత్సరజరాకాంతాంగుడైగీములుక । ధనధాన్యంబులుపుత్రపౌత్రహితభృత్య
శ్రేణులుంగల్గిక । ర్షణమున్నానకతానెచేయవెలనెకొసంకర్షణాభిఖ్యుడై ॥ క ॥ ఘనతృష్ణగృహి
కిబోవగ । జనకుంగనిపుత్రులతనిసడిగనిహాస్యం । బాసరింపగుపితృదైతన । మనమునయోచించి
మిగులమాత్సర్యమునక ॥ ౧ ॥ కనులబెదరించికొడుకులగాపుతేడు । మదిమిగానకహార్ష్యం
బుమదినిగదుర । పొడుగుకొమ్మలతలద్రాళ్లుబూన్చిమసలి । యెద్దులనురెంటిగైకొనిహితముమీ
ఱ ॥ ౧ ॥ చండ్రనాగలితగుకాడిసంఘటించి । పగమమరించినోటేటుబన్నిమోతు । వాణ్ణెన
ఱపీటదానిపైవైచిమెడల । పట్టెడలుగట్టెనెద్దులబట్టితెచ్చి ॥ ఉ ॥ తానెలగోలగంబళముదండ
ముగైకొనిప్రాతచెప్పలు । ల్లాసముమీఱగాగొనిచలంబుననెద్దులచోచొయంచుతే । రాసను
కాడిదీనికొనియాతడునేగెపినాకిసింద్రది ; గ్భాసురతీరభూస్థలినకర్ష మొనర్చగోరిభార్గ
వా ॥ ౧ ॥ అచటనాగలిబున్నకయతడునున్నె । రెండొజాములుమీఱగగండుమిగిలి । యెంత
హర్ష్యమొతెగబడెనీపిధమున । నీలమదిమిమించముత్రైఱంగులగుగాదె ॥ క ॥ మదుసలియెద్దు
లునాకట । చదికిలబడిదప్పిగొన్నసడిగనిత్రాళ్లక । వదలినరోజుచునెండనుబదములుదడబడ
గగొలనుపజ్జకుజనియెక ॥ క ॥ అటహ్రాదమునీరములుసం । కటములుబోద్రావిక్రంకికడుపా
రంద । త్రటమనపచ్చికపట్టా । కటమెసగుచుగోడెలైనగనిశూద్రుండొక ॥ ౧ ॥ పలువరుస
లేనిముసలివిపడుచులగుచు । గసపుమెసగుచునున్నవెక్కారణంబా । కొందలంబాకొకలయొ
యికొలనుగుణమొ । యనుచతండజులాశయమందుగ్రుంకె ॥ క ॥ జలమాడిలేచిమదనుని ।
వలెశూద్రుడుదనరితైశవంబునతటభూ । స్థలినొక్కచెట్టునీడను । ములుగట్టియబట్టిమోదము
నగూర్చుండె ॥ ఉ ॥ అచ్చటశూద్రుభార్యహృదయంబునగుండుచుబుత్రపౌత్రుల । న్నచ్చరమం
దిదూలుచుబ్రమాదమువచ్చెజరాభరంబుతో । నెచ్చటికెగెనోయతడపీనబలాధ్యులుమీరలుండ
గా । ముచ్చటలాయెనారబరముకదలపోయరటంచునారయై ॥ ౧ ॥ వంటకముగూరలునుబిండి
వంటలాది । యగుబుదార్థముబుట్టకేనలవరించి । శిరమునందిడిసోలుచుచెన్నుమీఱ । దరలెనా
భామవృద్ధకాంతాలలావు ॥ నీ ॥ తుంబీశలాటువిలంబాయమానకుచంబులుబైటలోచె౦కళింప ।
నిసుకదిబ్బులబిగువెకసక్తెములనాడుకరణినితంబముల్లదలుచుండ । పొడుగులావైమించిపొల్ప

రునాసంబునుండిఘర్కణంబులుఱిలిజాఱ | దెల్లగావంకరదిరుగుకేశంబులుగండస్థంబులగంతులి
డగ | బోరపైససూలపూసలదండల | ల్లాడరొప్పుబుట్టియలసితనమ | ముదిమివలససిగ్గుమో
ముతోనక్కంత | జనియెమగడుబోవుజాడనరయ || ఉ || పట్టెడువక్కలాకులడపంబునజే
రిచిమొద్దుచీరమే | ల్కట్టునబట్టిమట్టియలుఘల్లనిమ్రోయగనాపెకానలో | నట్టిటుజూచుబుక్కిటి
పొగాకువిడెంబుమియుకొబధశ్రమక | గట్టిగరోజునాత్తపతిగానకచింతిలునెమ్మనంబునక || ఇ
టుచనిచనియాసరోవరతీరంబుజేరి||ఉ|| అచ్చటబెట్టుచెంగటనహస్కరుపోలికదేజరిల్లుచుక | బ
చ్చనిదిల్లుబూనుదొరపాటిమనోహరరూపవిభ్రమం | బెచ్చకిశోరసంజ్ఞతనకేర్పడగాననులేతయె
ద్దలక | బచ్చికమేవుచునైలగుభర్తగనుంగొనిచేరెచెంగటక || గ || చేరియొకకణ్ణిడనివానిజేయియని
యె | నోరిబాలకవినుమిటనుర్విదున్ను | నామగనిముదివానిగనంగలేదె | యెచటికేగనాచెప్పుమీపె
రిగితేని || క || అనిపలుకువృద్ధభామిని | కనియెనతడుసకుమగడననియెలుగవకో | మనముపరాకాచూ
చెద | వనగావిభ్రాంతిదోపనవనతముఖియై || గీ || పిన్నవాడన్నమాటలప్రియములగుట | బరుసము
నబల్కెనాపెయోపాపిపరిహ | సింపదలవంపులయ్యెఱిగింతునిన్ను | నిలుమనుచుభోజ్యవస్తువుల్నే
లడించె || వ || అంతనతండుదరహాసితవదనుండగుచుదిగ్గనడగ్గరి || గీ || దానికేల్కట్టిబలిమిమైతత్స
రంబు | జలములనుముంచముదిమివదిలియుకొమరు | పాయమునలేచెనక్కంతపంచబాఱ | సాన
దీరినవాడిశస్త్రమువోలి || క || ఆదంపతులురత్నిస్తర | ప్రాదుర్భవరూపులగుచుబలువేడుకలక |
వాదములుమానియన్యో | న్యాదరణక్రీడజేసిరాప్రాంతములక || ఉ || క్రొన్ననవంటిబోదుతన
కోమలితోజనుదెంచునట్టులా | పిన్నతనంపుదంపతులపేతజరోక్షయంగంబుబూన్పుకా | డిన్నయ
మొప్పుదోలుకవడిందమయింటికినేగిసౌఖ్యసం | పన్నులబుత్రులకెలివవవారునువచ్చినిరాదరంబు
నక || క || మీరెవరుమమ్మకుమతగు | మారులనందగునెత్తుకమాతెల్పుడనక | జేరభిలిచిత
నయులకుక | వారనిరసుధాయమానవచనస్ఫురణక || క || మనచేనిచేరువనుగల | దనఘసరోవ
రమొకండనవరతమునుగ్రం | కినముదిమిమాన్విబాలుర | గనుసేయగమిగుళక్తిగలదద్దానక ||
ఉ || కాపునదానిలోమునిగికంటిమిమేముకిశోరభావకుం | దీవిధినిశ్చయంబునుచునేర్పడబ
ల్కినవారువిస్తయం | బావహిలంగగొంతదడవాత్మనుజూచినిజంబుజేసియ | ప్పావనఘాసరో
వరముపజ్జకుజేరిరిసంభ్రమంబునక || క || తమ్ములుహంసలుగల్గెన | రమ్మనజలకంబుటాడిరతివర

—*పుండరీక మహాజన్మత కాసారంబు జూడబోవుట.*—

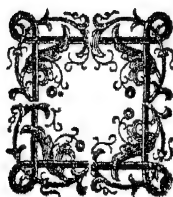
సౌంద | ర్యమ్ములుగైకొనియతివిన | యమ్మననతిజేసివారలరిగినపిదవక || సీ || ఆవార్తవిను
మాత్రనప్పట్టణంబేలుపుండరీకసమాఖ్యభూవరుండు | సచివమిత్రకుమారనతులువిప్రులుభటవి

హ్వంసునుతనపీటగల్లు । సర్వజనములుసమకట్టిరాగసరోవరంబువేగిరుక్తుకంజ । కలితస
రస్సునుగాంచినంతసమందిదేశకాలంబులతెరవులరసి । దానిదివ్యజలంబులస్నానమాడి । సా
కుమార్యవిలాసనిరాకృతాబ్జ । బాణులగుచుననంతప్రభావితతుల । సురలబోలినటుల్నేయజో
చ్చిరసభు ॥ చ ॥ అనయముదేవసేవ్యవయిహంసలగుంపులతోజెలంగికాం । చనసరసీజవీచికల
సారోదజ్జకర్ముషనక్రయత్తవై । కనకవికారవైకతవికాసితవైవిలసిల్లునిమ్మజీ । వనవగుగంగ
యోజననివైభవదాయనిమన్ముత్రోవవే ॥ చ ॥ హరుతలనుండిడిగ్గియమృతాంకురభనుబిందు
చన్సరో । వరముననిండినిక్కిమచన్నగకూటముమీదబాటియి । ధ్వజితలంబుముంచినతతంబు
బువిత్రతనిండునిల్పునీ । చరణములాశ్రయించెదమునయ్యనమాకిడుపూరుషార్థముల్ ॥ చ ॥ ఎ
వదుభవజ్జలంబులయధేచ్చునబల్కములాడువాడయీ । యవనినవాజిమేధ్యధికుడౌనుసురాపసు
వర్ణచోరవి । ప్రపథపరాత్మతై ననుత్వర్తస్మినుగ్రంకినమాత్రలోబున । ర్భవములుబాతులేదురిత
బాధయుగల్గదునిన్నుడానిక ॥ చ ॥ నలగొ యెవ్వడేనితలవాంఛనిమోయనినిన్నుడెద్దగా ।
దలచినమత్తపాపుడగుతద్విధిపిన్నమానసంబులో । నలగొనియాడెనేనినిరపాయపవిత్రతశం
భురూపమో । ఒలరుహలోచనాకృత్యయొసంతయముదకకాంచుగద్ధరక ॥ క ॥ కరుణాకారిణి
రామో । దరపాదసరోజబనితత్రైలోక్యభుభ । స్మరజాహ్నిప్రోవుమునీ । చరణంబులకే
నుమ్రొక్కినల్పదవినుతుల్ ॥ క ॥ ఈశిధమునగంగామతి । గావింపుచురాజప్రగణములలో
రా । జీవాత్ములుపురుషులుత । జ్ఞీరములగ్రం. వారుజితకల్పములై ॥ గీ ॥ మరణజరలనుదాసి
యకురసమాను । తై నవారలజూచినరాధినాథు । డాశ్చలోసంతసించిమహాసురక్తి । శిష్టులా
శీర్వదింపగాఁబెన్నమిగిలి ॥ చ ॥ బలువిడిసిత్యకృత్యములుబాధిపుడచ్చటదీర్చియుండగా । గలి
గెవసంతకాలముసుఖప్రదమైభువిసంతసెల్లెను । జ్వలచగుపుణ్యభుక్రమునసర్వముసిండులజూచి
కూర్చితో । బలికెన్నపోత్తముండుదనభావమువారఁబునిభార్గవా ॥ గీ ॥ ఇచటగ్రహకాండు
సేయనాఁజ్వుకుయ్యె । ననుదవారలూడంబడిరాహ్నికములు । గలిపెయుపవాసమొనరించినయ
మిప్ర । వరులనామంత్రణముచేసినరవరుండు ॥ గీ ॥ వారియనుమతిగొనిభక్తివశతఘామి । వరు
డుసంకల్పమొనరించిత్తైవమున । క్రతుపునేయంగసమకట్టెవ్రతముబూని । యాసరోవరప
చ్చిమాశాంతరమున ॥ నీ ॥ ఆయన్జ్ఞమునభృగురాధ్యక్షుడైమించెమితండ్రిజపదన్నహోతయయ్యె ।
బ్రహ్మనాగవశిష్టపరమ్మవిలసిల్లె. నయదే ద్దాతజైమినిగడంగె । ఘనప్రధిప్రస్తోతకశ్యపుండ
య్యుండెనన్యమనీ ద్రులదందనిలచి । యాజకోత్తమసంజ్ఞలందివసించికార్యతంత్రజ్ఞులౌదా
ర్యపరులు । దీక్షసేకొనిభక్తిసందీప్తుడైన । పుండరీకాఖ్యురాఁగ్నిపుంగవునకు । సప్రతంతువుగా

వింపసంతసమున | పరిభవిల్లిరియుపివరుల్పరతురాడు || ౧ || శాస్త్రమెలుగనికించిద్ జ్ఞానమువయం
 బు | లేమవి పులలోపలతెక్కసేయ | బహువిదులుపేదపేదాంగపారగులును | శిష్టులత్యంశను
 వ్రతనీధులనకు || ౧ || అంతదీక్షలుగైకొనియాజకేంద్రు | లభ్యులంబునకంతరా | యంబుదొ
 లుగ | ప్రాయశీయంబునడువేరబరగుహూను | విధినివర్తింబిరష్టుడుపేట్కమీతి || ౨ || అం
 తసువర్ణమయేష్టికాసహస్రంబునయథావిధివిరచిం పబడినగరుడాకృతివేదికయందునకలహూ
 మద్రవ్యంబులచేపీటహూత్రునిసంతుష్టుంగావించి | సోమపానంబునదృష్టతై ఋత్విజులుసాయం
 ప్రాతర్గ్నికార్యంబులుదీర్చుచున్నసమయంబున || ౩ || అప్రదుగభలోనికింద్రాదుతైనదిగధి |
 పతులువిష్ణేశవీరేశభైరవులును | షష్టాక్షస్వామితోగూడినత్వరముగ | నరుగుదెంచిరిసంతో
 పమావహిల్ల || ౪ || పంచభూతంబులనిలగప్రకమముతువు | లాటువస్యప్రకంబుమారాండరుద్రు |
 లరయపదిచెండుబదనాకండమరయక్ష | గుహ్యకులుకిన్నరులుగూడికుతుకమునను || ౫ || చార
 ణవిద్యాధరస్థి | ధ్యోరగముఖసర్వదేవయోనులుప్రాగ్భవం | శోయస్థలపీఠంబుల | నీరంద్రసమా
 హములుగనిచిరివేడ్క || ౬ || ఆదటఋత్విగగ్రణులహస్కరైజులుశాస్త్రీరీతిభృ | గ్వ
 దులువారియాజ్ఞగొనియజ్ఞపతున్విశేసించితద్వపక | మోదమునక గ్రహించిభుతమువదగగూరిచి
 కుంత్రపూతమా || వేదినిసామగానములప్రేల్చిరిదేవలలుల్లిస్థిగ || ౭ || క || అమహదగ్నిసముద్భ
 వ | ధూమామ్రాణంబుజేసితొలుతనుఋత్వి | గ్రామణులుమరందరము | ఖ్యామరులానందమొం
 దిరభ్యురశాల || ౮ || ఆనియతయాగసభగల | మానవులభురహితుతైరిమంత్రోజ్వలవై | శ్వా
 నరవేదికలోగౌ | రీనాధుండెదుటదోచెన్యపవర్యనకు || ౯ || సీ || శతకోటికుప్రాంతుసంకాశు
 డమితతేజచ్చటాగోచరస్వప్రకాశ | డార్ప్రసన్నపంచాశ్వుడువశహస్తకలితకాకోదరకంక
 ణుండు | భణిరత్నకుండలభాసురహారండుమణికమండులువక్షమాలయభయ | వరదముద్రలుశూ
 లవరశక్తిపాశగదాశుగధనుపులుహస్తములను | దాల్చినలగళములైమదన్తుక్షముల | మూడు
 మూడేసికన్నులుముదముమీర | నఖిలలోకాభినంద్యుడొనమ్మపేశు | డభ్యులంబునబుండరీకా
 ధిపతికి | శారివిఘ్నలనుగూడిసాక్షాత్కరించె || ౧౦ || హరుబరమాచ్ఛతురవిసహస్రవి
 భామయనష్టమూర్తిశం | కరునవనాంగణంబునసుఖస్థితినుండుత్రిలోకవాసులౌ | సురవరము
 ఖ్యులెల్లగనినువ్రతులైమతియించిరాగమాం | తరసికసూక్తులౌహృదయతామరసంబులుబల్లవిం
 చగ || ౧౧ || దివ్యమంగళవిగ్రహుదేవదేవు | గాంచిముదమందిపుండరీకప్రభుండు | మదిని
 షణ్ణితసైకత్వటిమాత్రముండి | శివునిసద్భక్తితోనుతీయగదొడగె || ౧౨ || సర్గమొనర్చభాతవ
 యుసమ్మతిబ్రోవగనచ్యుతుండవై | దుర్గమరౌద్రమూనితడిద్రుంపగవీపుహరుండవౌదువో | భ

ర్షగుణత్రయాత్మకకృపారసమైక్యేడుచూడ్కులకజతు | ర్వగ్ములిచ్చిప్రోవగనవార్యనమ
స్మృతులేనార్యైద౯ || చ || హరివిభివంద్యనిస్సరలకైసదరంబెనుతంపవిద్యకీ | శ్వరుడవువిశ్వ
సృష్టివిసత్వమువిశ్వవిభుండవన్యులే | వ్యరునినుగానజాలరుకివాప్రియత్ర్యక్షవికారశూన్యశం
కరసనుబ్రోవవేవిగతకల్మషుజేసేకృపామయాత్మత౯ || గీ || సృష్టియాదియవిలయంబుచివర
గాగ | పెలయుగాలముననుబలువిధములగుచు | జరుగుజగములునియందుసరగనిలిపి | యొక్క
డవెనీవుపెలుగుచునుండువభవా|| వ || దేవానీవుసర్వజగత్స్వరూపుండవుపరాత్పరుండవునిక్కంబు
జనియించినట్టియుజనియించుబోవునట్టి యవిశ్వంబనువ్యాజంబునవలసగునటుప్రసేధిగాదె
దానికివీజంబవీవయస్యంబులేదుసమగ్రవిద్యయువిస్తీర్ణబుద్ధియు నిశ్చేయసహేతువగువిజ్ఞానంబును
త్వదధికతచిత్తంబునుమనుజులకునదయంజేసినీద్ధించునెవడనీ కృపాపాత్రుండతండుమనుష్యుల
లోవరిష్ఠుండునుబ్రహ్మవిచారియునగుమహాత్మామికటాక్షవీక్షణాద్యతుండగునరుండఖిలలోకముల
యందజ్ఞానమూఢచేతస్సులనుబవిత్రులజేయసమర్థుండుపరమేశాయీస్థావరజంగమాత్మకప్రపం
చంబునీవలసబుట్టుటయుమనుటయుగాంచుచుస్వప్రకాశతనీవాక్కరుండవయ్యుండువెవనియంత
రాత్మయందనూనతనీపెఱుంగంబడియుండుభన్యుండతనికు గ్రతపంబున్ననిలేదునిండుమనంబున
నెల్లప్రాద్దెవనిచేతనీవుధ్యానింపబడుదుఠతండుశూలిత్రిలోచననామంబులుగైకొనిపూర్వార్థితా
నేకసుకృతంబులనాప్సనతండనీవగుటసందియంబులేదుభవదమగ్రహప్రాప్తికెవండర్శుండతండు
సజీవండ్లైమమృతుండగుటచిత్రంబుగాదుమహాదేవానీకంఠెనధికుండుత్రిలోకంబులలేడుబ్రహ్మదుల
కునెఱుంగరానినీమహిమనీట్టిదయనితెలియుటకెవడుసమర్థుండుత్రిజగత్పాలకరజితాచలనివాస
సర్వభూతాంతర్గతవిశ్వేశ్వరసద్యోజాతాఘోరతత్పరషేశానవామదేవస్వరూపానీకుపదివేలు
నమస్కారంబులాచరింపెదనని || క || ఈవిధమునసరపతికా | రీవిభుగైలాసపతినదిందముశివురాజీ
వాకుగసంహరుదన | భావంబునవినతుడగుచుబ్రార్థించుటయు || గీ || సుప్రన్నమనస్కుడైశాలియం
తనిఖిలవరములుదయచేసినృపవరునకు | సుగుణిదీర్ఘాయువునునగుసుతునాసంగి | నతడుసంతోష
మునబల్మైనభవునకును || క || మిరచ్యుతవిధిముఖిసర | వారములనుగూడియచటవాసముసేయం
గారక్తిగలదుమాకన | గారుణ్యముతోడనృపునిగనిశూలిదయ || క || ఈలితజలాశయవర
కూలంబునదేవతలనుకూడుకభవది | హైలంబనహృదయుడనై | కాలాంతరమందునుండగల
మనియంత || క || త్రియనహరివిధిసంక్రం | దనముఖదేవతలువేడ్కదమగృహములకు ||
జనినిరసపాలచంద్రుడు | మనమలరగనేగనైజమందిరమునకు || చ || ఆనుచుసుహృ
డాడినమహాహ్రదపుణ్యచరిత్రరాముడిం | పునవినితత్ఫలంబుననుబూతుడనైతినటుంచునెంచిపుష్ప

సగసమాఖ్యయెట్లాదవెవాపికయెట్టులదృశ్యయయ్యెనా । మనమొగిసంతసింపననుమానముబాయ
వచింపుడాయనెకొ॥వ॥ అనియిట్లుజెబునిమహర్షి సత్తముండుజెప్పిననినైమిశారః శ్రీవాసులటమీ
దివ్యత్రాంతంబడుగుటయు ॥ శా ॥ అర్థానర్థచారమాధమృదయాహంకారసంపాదితా స్త
ర్థానర్థశభార్తరాష్ట్రచయసంహరైకదీక్షారమా । వర్ధిభూతమసానుకూలకదనావష్టంభభా
రోల్లస । తృప్తత్రాణధురీణగారుడపతత్కృఖాణనారాయణా ॥ మాలినీ ॥ శకటదసజభం
గాశాంతచిత్తానుషంగా । ప్రకటితపదగంగాప్రాగ్వచోంతఃప్రసంగాస్వకరభృతరథాంగాబ
ర్హిబర్హోత్తమాంగా । నికటవిబుధసంగానీరదాభోపమాంగా ॥ గద్య ॥ ఇదిశ్రీమస్తేధాదక్షి
ణామూర్తివరప్రసాదలబ్ధకవితానైపధ్యవేమనారాధ్యమగ్ధసంగేశ్వరపుత్రకాంఠిన్యసగోత్రపతి
త్రశినానుగ్రహనుపంగశ్రీకాళహస్తీలింగవిరచితంబగుపుష్పచలఖండంబనుమహాపురాణంబునం
దునగస్త్యచరిత్రంబునునింద్రనాథోపాఖ్యానంబునమృతకాసారప్రశంసనంబునుపుండరీకుండమ
రాక్షియజ్ఞంబుసేయుటయునతనికీవుండు బ్రహ్మవిష్ణ్వాదులతోసాక్షాత్కరించివరంబులిచ్చుట
యుననుకథలుంగలతృతీయాశ్వాసముసంపూర్ణము. * * * * *

శ్రీ రస్తు.

పుష్పాచలఖండము.

చతుర్థాశ్వాసము.

శ్రీరామాహృదయేశ్వర | నారదపరవ్రతసనకసనందనమునిరా | డ్వారాత్మకనకపంజర |
కీరాపుష్పగ్రచెన్నకేశవధీరా || వ || దేవామదీయోక్తివిసగటాక్షింపుమట్లడిగిననైమిశార
ణ్యవాసులకుజైమిమహామునీంద్రుండిట్లనియె || క || మనులారవినుడుభార్గవు | గనిపల్కెను
హస్తనామగంధర్వుడుభ | ర్గునిసిడుకొనిమనమునబు | ప్పనగచరిత్రంబుదేటపడగాగూర్చి ||
గీ || పుండరీకనృపాలునిపూతుజేసి | హరుడుకైలాసమునకేగనంతగొంత | సమయముజనంగ

— నారదుడు దీర్ఘయాత్రకై భూలోకంబునకు వచ్చుట. —

నారదసంయమింద్రుడు నికేతెంచెనఖిలశ్రీధాభిరతిని || ఉ || ధారుణిగల్గిదీర్ఘములదప్పకగ్రుంకిపి
నానీసరి | శ్రీరమునకాసుధాశయనిధింగనియండమునిగితత్కథక | సూరిజనావళుత్ మధు
రసూక్తులతోవినుపింపుచుండగా | నారదుడాలకంపుచుమనంబునెస్సయమందియత్తటిక || గీ ||
బేరవిసత్రమయ్యెగాసారమహిమ | సలిలములనాడముదిమియుజాపులేక | మనుజులందఱు
దేవసమానులగుదు | రనుచువిధిలోకమునకేగెనమరమాని || క || చనితండ్రిపదములకువం |
దసమిడితత్వార్థములనుతన్నుతినేయం | గనుబూనెభక్తిరసమాన | మనమానందాంబుపూరమ
గ్నముగాగక || మ || సదసద్వస్తువిలాసరూపపృథుతజన్వీప్రజానాధనీ | పదపద్మంబులకేను
మొక్కెదనునాపల్కాలకింపంగదే | విదళత్కల్మషమద్భుతంబొకటియర్వింగంటినాబ్రహ్మత |
ద్వందనంబీక్షణజేసీయేమనితద్వాస్తవ్యముకలెల్పగక || క || నారదుడారంభించెను | ధారు
ణిశ్రీగిరికినిండుదక్షిణమునజె | న్నారున్నవదళయోజన | దూరంబుననరుగుచుండత్రోవనున
చటక || గీ || శేషగిరికుబేరాశీనీరులమించి | సప్తయోజనదూరస్థులమునందు | దగుచినా
కినితూరుపుదరినమృత | వామియొక్కటివెలయుననార్యమహిమ || శా || దానంజల్కములాడు
మానవులమర్త్యత్వంబుజేకొంచున | త్యానందంబుననెవ్వరుంజనరుయామ్యాధీనులైదాననీ |
వానాడిచ్చువరంబుదప్పెననియతగ్రిన్వెస్వకదవీణా | శానాధుండుశిరంబువంచెజగదీశాతా
నిరున్వీగియై || క || అనునారదమునివచనము | మనమునసజుడొకముహూర్తమాత్రముదల
పో | నినలినలోచనునగరికి | జనియెన్నేడుకదలిర్పసరగునరామా || క || అనారాయణుపద
ముల | కానతుడైబ్రహ్మమిగులహగ్గముతోడక | ధ్యానమొనర్చెనుహరిని | త్యానందబ్రహ్మ

మీకుడనితనలోనన్ || సీ || దేవాదిదేవసాత్వికరూపపరమాత్మహౌరణ్యమూర్తి సహస్రనయన | బ్రహ్మ
మయుండపు బ్రహ్మపు దాతపు ప్రత్యగాత్మపు నీపు పరమపురుష | సాంఖ్యగమ్యుండపు సదనద్విలాసి
విమూర్తి త్రయుండవై మొనసీతీపు | యోగీశ్వరుడవు శిష్యాగమాత్మపు పరమాణువవీవపురాపు
రుష | నీకుపదిపేలనతులిపేసీరజాక్ష | యనుచునుతిజేసినారదుడాడినట్టి | చరితమంతయువి
నజెప్పిచనుపుమీర | జలజగర్భుండుశౌరికిజాగి మ్రొక్కె || అంత || క || వనజభవాలపసమువి
ని | వనజాత్ముడుమానముద్రవాగుగదలపో | సినలినగర్భాన్నితుడై | చనియెన్ గైలాసగిరికి
శంకరుజూడన్ || గీ || భర్తచేలుడుశివుగాంచిపాదములను | వ్రాలితరభావతారయోవైరి
హస్త | యోమహాదేవపరమాత్మవ్యోమకేశ | నతులొనర్చెదనైకొనునాగధూష || గీ || ఈశ
నిన్నెన్నగాభువి నెవరివశము | మాద్యకులమెల్లభవదీయమానసాద్ధి | బుద్ధుదులముభవచ్ఛక్తి
పొడవుగాన | బరులకగునననాకనగువాటుగాదె || గీ || నీసమానంబుడైవంబునీపెకాక | య
న్యైతవ్వరుకలరుమహానుభావ | జగముపుట్టింపబోషింపసమయజూడ | గర్తవనియెంచెదముని
న్ను గాలకంఠ || క || సర్వముయున్నదధీనము | శర్వాభవదాత్రయులముజగములుమేమున్ | సర్వే
శ్వరమముగనుగొను | మర్వీకృతగోపనీమహామహిమమున్ || అని || శా || ఈరీతిన్నుతిజేసిభక్తిమే
యిలత్తీకుండువాణీకుడిం | పారందెప్పినసూక్తులన్ బలికిసాంబాభూమిబీయాష కా | సారం
విష్టఫలంబులిచ్చుననగంజాతాత్ముమన్నించయో | నారాయెక్కయుపాయమేనరసీమిధ్యంజేతు
గాసారమున్ || అనియానతిచ్చి || చ || అనిలునివిల్చియిట్లనియెనాదరతన్ సరలోకమందు
బా | వనకుమృతాశయంబనగవాపికయున్నదిదానగల్గుజే | వనములగ్రంకులాడినసుబానము
జేసినదేవతుల్యుతై | మనుజులువృద్ధభావమునుమారకమున్ననరయ్యభూస్థలిన్ || గీ || కానగైలా
సపాదమొక్కటికరమున | బట్టికొనిపోయికోలనుపైతెట్టవలయు | ననినముదమందివాయువిట్ల
నియెబ్రహ్మ | విష్ణుశంకరులనుగూర్చినివతుడగుచు || క || నరలోకంబుననమృతపు | సరనెట్టు
లగలిగెదానిజన్మకుహేతూ | త్కరమేమిదెల్పనర్దులు | గరుశింపుడటన్నవారుగరువలితోడన్ ||
గీ || అనిలవినవయ్యపూర్వకధాలపసము | మాయనుగ్రహమునుగాంచిమహితుడైన | వైనతే
యాహ్వయశకుంతవరుడువినత | యనెడుతనతల్లిశాపమోచనమునేయ || క || తలచిసు
భదేరగణపతి | గొలచిభగాధీశ్వరుండుగొబ్బునసురరా | జ్జీలియముననమృతరక్షక | కుల
ముగలనబారదోలిక్రూరత్వమున్ || గీ || సౌధకలశమందిజచనుపెళలోపల | నట్టివార్తచారు
లనగదెలసి | శంబుమానివజ్రచతురంగములుగొల్వ | గదలెహస్తీనెక్కికదనమునకు || క || త
నతోడబృహస్పతిరా | గనుజనివినతాతనూజగనివిధాయో | ధనములాసరించిప్రొక్కుని | ఘ

నుడని వజ్రంబునుస్తకముపైచైవన్ ॥ క ॥ ఆవజ్రప్రహరాస్యం క్లాపితతనుగరుడకుస్తపరికం
 పమునన్ ॥ దేవాశనంబునింపువు ॥ తైశేగంబాజరాశయంబునబడియెన్ ॥ క ॥ అదిమొద
 లుసుధాశయమని ॥ హ్రదమునకున్నేరుగల్గెనదివరమునిం ॥ పుదనరగొనిచనివా ॥ హ్రదము
 నుగప్పుంగనలయనశిశీఘ్రమునన్ ॥ క ॥ కరువలివిధిశేకవశం ॥ కరకృతకుగునాజ్ఞవడనీకడుబ
 లియుండై ॥ కరముప్రదక్షిణములుమా ॥ డిరువుగఘటియించియగ్గిరిద్రమపొంతన్ ॥ గీ ॥
 గలుగుపాదమొకటిగైకొనియాకొలం ॥ కెచటగలదాయచటనేర్పరించి ॥ వైవదేతెనుమము
 కైవడినయ్యదిదానిజూచిగాలితడవువగచి ॥ క ॥ బలియుండుపవనుడాక్రూదః జలమున లఘు
 రీతిదేలుకైలముగనివిహ్వలుడైగిరిజానాయకునిలయంబునకేసితాద్రినేత్రునిగనియెన్ ॥ క ॥ పా
 వకలోచనుపదరా ॥ జవంబులకెరగిలేచినిగ్గున నుండన్ ॥ గావాయుదేవుడగునం ॥ భావనలన్
 దృష్టిగాగబల్కినపిదపన్ ॥ గీ ॥ గంధపహుడుకుస్తకమువాంచియంజలి ॥ పుటమునిటలమం
 దుబానిచ్చుకై ॥ విశ్వనాథశంభవిప్రాణనాయక ॥ త్ర్యక్షశూలిప్రభురహరగిరిశా ॥ క ॥
 అనివినుతిజేసెనిలువన్ ॥ గనికరువలికనియెహరుడుగడుచోద్యంబ ॥ యెగుసేపుమరలివచ్చు
 ట ॥ యనఘాతెలియంగజెప్పుమననతడనియెన్ ॥ క ॥ మీయాజ్ఞశిరముసందిడి ॥ యీయం
 ద్రీంద్రంబుపొంతనేనుకగింగొం ॥ పోయిసుధావాపిననిడ ॥ కాయజసంహారపువ్వుగాదేలెవ
 డిన్ ॥ నీ ॥ అనినవాయువులల్కులాలించియేమందఱమువత్తుమనిచెప్పిప్రమధపతియు ॥ నాతతనిజ
 రజోద్భూతజగన్నేతస్వాంతతాతాగమవ్రాతథాత ॥ విశ్వపోషణకారిమితౌఘసంహారిగారణా
 కారవిహారిశారి ॥ రాద్రాట్టపోసనిదితదక్షాధ్వరాధ్వర్యవీరభద్రాధిపుండు ॥ సంతరాయాప
 హుండుగజాననుండు ॥ శూరముఖదైత్యహరుడుకుమారశూరు ॥ డుమరమావాణులోషధీశోష్ణ
 కిరణు ॥ లమరసంఘముమేనకాద్యపురసలు ॥ శా ॥ లీలన్సాధ్యులుయక్షకిన్నరపతుల్విద్యా
 భరాదిత్యుది ॥ కృలుల్కాన్వర్యములెక్కిరాగగణదుర్గాయక్తుడైమానిరా ॥ డ్దాలంబులదనుగొ
 ల్యమారుతునిపజ్జన్వచ్చెవేగంబునన్ ॥ బ్రాలేయాచలకన్యకాపతిసుధాపద్మాకరంబారయన్ ॥ ఉ ॥
 వచ్చిజలాశయంబుననువాయువువైచినకైలమందఱున్ ॥ రిచ్చపడంగుండనుమరితిగదేలుటజూ
 చియొగిరిన్ ॥ సచ్చరితుండుక్రాంత్యనురసాతలమంటగదక్షిణాంఘ్రిచే ॥ బెచ్చెణనాత్మపారు
 షమశేఖసురల్లుదమంపచూడగన్ ॥ గీ ॥ అంతగిరిదేలియాడకయడగియిన్న ॥ దానిపైనిల్వహ
 రుడెదవలచుచున్న ॥ మిశసంతోషమన్నులైయమరవరులు ॥ నుతులుజేసిరినిగమపథతులనత
 ని ॥ గీ ॥ మదనహరకాలకంతరంహత్రినేత్ర ॥ శివపినాకిమహాదేవసంధుతూణ ॥ దిక్పటమహే
 శహరకపర్దీప్రశాంత ॥ వజ్రకరదండిసేతుచువందనములు ॥ గీ ॥ ధైరవేశనిపంగివాతారియ

జ్ఞా | సూత్రగిరిశబ్దహద్భానుశక్లభీమ | హరిముక్తాట్టహాసస్వాహాస్వరూప | కాళహరదం
ప్రీతికొనునమస్కారతతులు || గీ || ధైరవాకారకాలరూపప్రకాశ | త్వర్పటాయుచికాసత్థిభవప
పతి | వ్యోమరూపకవ్యోమేశయోగమూర్తిస్త్రీపురుషగాత్రయజనుతుజ్జేతుషభవా || గీ || దే
వచిహ్నుంబదైవేశదేవదేవ | శరవణోద్భవజనకయోగవననాథ | బ్రహ్మచారిమృగవ్యాధబ్రహ్మ
భర్త | విశ్వమోహనభవయోగిమనఃగోసము || గీ || యోగయోగీశ్వరేశ్వరయోగగమ్య
మంత్రభర్తకపాలిహంసస్వరూప | ప్రాణీపాలనజ్యోతిమాంపతిగిరిశ | మాటిమాటికిజేతుముకోటిన
తులు || ఆని || ౧ || ఈకరణేత్రతత్తుతులు | గైకొనిసప్తక్తినుతులుగావించిరిసుగ్లోకునిశంకరదేవుది |
వౌకసులూనందరసమహూన్నతులగుచున్ || క || పరమాత్మభక్తవత్సలగరకంతామీకుసేవగావిం
పగనీ | గిరినుందుముమీరంగీ | కరణమునేయంగవలయుకారుణ్యనిధి || చ || అనవినిశంభుడిట్లునుమ
హాత్మకులారమదాజ్ఞబూనిమీ | రసయముస్వస్థులైదననియంశమునిచ్చుటల్లిభక్తితో | ననుదిన
మాశ్రయించిమునర్చనజేసిమదంతికస్థలం | బుననివసంపుడన్నమదిజాంగియొడంబడిరందటత్ర
టిన్ || మ || గదగేలంధరియించిపార్వమునదార్శ్యస్వామిపై నెక్కిముత్ | ప్రమదైన్లినకేశపున్
నికృపాపాధోధిగారిశుడిం | పుడలిర్పండగుమన్ననల్లలిపిసంపూర్ణానురాగంబుతో | మదికాజ్ఞ
దముసేయగాబలికెవాక్తాధుర్యచాతుర్యతన్ || క || వెలుగొక్కటియేయొజగ | ములుస్పష్టియొ
నర్చుద్రుంచుబ్రోచుతదీయం | బులగుత్రిగుణంబులముకద | జలభవుండేనునీపుసారసయనా ||
క || త్రిగుణములొక్కటియగుదుము | తగువెళలకెఱువేఱదనరుదుముగదా | భగవంతులమ
గుమనలో | నగునేభేదంబుబుద్ధినాలొచింపన్ || నీ || ఇయ్యవెవేదంబులేపునదధర్మసోమకు
ద్రుంచిపితామహునకు | నిల్పవేమూపుననీరధిద్రుంగుమందరగిరిదేవతాతతులుమెచ్చ | నెత్తవేమవి
మనోన్తత్తుమీరణ్యాత్ములీలహరించిలొల్లింటివగిది | మనుపవేప్రహ్లాదకనకకళిపుజీరిస్తంభసంభవ
నృకేశరితనొంది | బలినిద్రొక్కవెరాజులబలములడప | వేదశాసనుద్రుంపవేవెడగుంకంసు | జంపవే
పురసతులమోహింపజేయ | వేకలిక్రూరులనుగూల్చవేమహాత్మ || క || ఒకదేవరూపములమని | ప్ర
కటించెవేత్రతులువాటిపద్ధతులనెఱుం | గకమూఢులుమనందరి | కొకభేదముగలదటంచునూ
హింతురిలన్ || శా || వైకల్యాత్మకులౌటగాకమనకువాప్రవ్వభేదంబెలో | కైకత్రాతలమై
ననన్నునినునేయేరితిభావింపనం | దేకారుణ్యముగల్గిబ్రాచెదముసందేహంబులేదింకని | దీ
కుద్రుంబుననుండునానికటమందిందీవరశ్యామలా || అనిమరియు || క || ఇదిమొదలుకొనిపినాతి
ని | నదిలోపలజలకమాడిననునినుజనములే | మదినిల్పివ్రాజజేసిన | సదమలసాయుజ్యపద
విసమకూరునిలన్ || క || మనమునజపతపములగుం | దనుపనియేమిటికిభక్తిదప్పకమనలన్ |

గొనియాడునరునకబ్బదె । ఘనమగుబ్రహ్మకృపదవికంజదళాక్షయే ॥ మ ॥ కలికాలంబుననీమ
 హత్వమిలనిక్కుండెక్కుడైచెల్లని । నెలవందుండుగదాధరాఖ్యతనుసందేశంబుగైకొమ్ముమం ।
 దలభుత్వంబగుచెన్నకేశవసమాఖ్యానంబుచేదివ్యూహా । జలుగైకొందువుమాకుసమృతముకంజా
 తాక్షనారాయణా ॥ గీ ॥ ఆస్తదీయాంప్రియిచ్చోటనలరెదీని । దక్షిణంబునయుష్మత్ప్రదంబు
 నిల్చి । యఖిలలోకములకుమదంబావహిల్ల । లక్ష్మీతోగూడియుండువిలాసమొప్ప ॥ గీ ॥ అని
 ననాడబడెనామాటకమృతుండు । గౌరవంబొప్పవిష్ణుశంకరులుగలసి । సకలజగములకిష్టార్థ
 చయమొసంగి । రసఘటివకేశవులకుభేదాప్తిగలదె ॥ ఉ ॥ అంతటవిష్ణువున్ననసిజారియునర్చిలి
 భక్తకోటిక । త్యంతకుభంబులిచ్చుచుదయాపరులైముదమందిరప్రమా । రాంతకుడబ్బయోని
 గనిహర్ష మతోడహిరణ్యగర్భనా । చెంతనునిల్చిసౌఖ్యములజెందుమఖండమహత్వమొప్పగన్ ॥
 మ ॥ అనివిఘ్నేశునివీరభద్రునిగుమారాహ్వనునందీకుసూ । ర్యునిజండికశుచినప్తమాతృగణై
 లోద్భూతలకబిల్చిమీ । రసయంబందలుతారభూధరమనందాసక్తితోనుండున । ట్లనుమోదం
 బుననిగిరింద్రమననిత్యంబుండుడివేడుకన్ ॥ క ॥ అనిభైరవులిచిమృదూ । క్రినననెసేలైల
 ముననిధివ్రజమనుని । ల్పినవాడనష్టదిక్కుల । కనుమలుగకయండునడుమకావలిగ్గాన్ ॥
 క ॥ ఆనవనిధిరక్షకుడవు । గానీవుండుటయమేలుకాదనవలదేమానవుడునిధులుగలవని । తా
 నెఱిగినబలిమిగొనుటతభ్యముసుమ్మి ॥ క ॥ పలువరుసయూడిననుక్క । శ్రులురాలినసొమ్ముబ్రతుకుసో
 యగములనా । సలుమానరవియునిలవని । తెలియరుమాధాత్మజనులుధీరచిచారా ॥ క ॥ గ
 శగతజీవుండైనను । నెలకొనువిత్తాశవదలనేరడుప్రాణం । బులువిడజాలనివైనం । దొలగించు
 భనాశదొలగక్షోయండనఘా । గీ ॥ కలిమిజగతికిమూలమక్మలిమిగలుగు । వానిసుమతిగజేరిజీ
 వనముజేతు । రథహీనులుశ్రోత్రియలైనసర్వ । పండితులుస్వాపతేయాశపరులుగారె ॥
 చ ॥ కపటదుమాత్రసేస్పృహనుగాంచెదరీధనమొక్కడైననా । ల్లననితొలంగిపోడుకడులంపటు
 డొనటతబ్బడైననె । వృనికధనంబుగల్గుభువివాడుపవిత్రుడుబాంధవాప్తన । ద్విగయదుపూరు
 షోత్తమడుపెత్తమహత్తుడతండెభైరవా ॥ క ॥ ధనమేజ్ఞానినిదిద్వాం । సునిబ్రహ్మచారిలై
 నసోకుడువలెవం । చనసేయుగానసేమఱి । కనుసవిందుండికావగాదగుదృఢతన్ ॥ గీ ॥ అని
 సశివునాజ్ఞానస్తకమందునూని । భైరవుడుచెప్పినట్టుతప్పకవసించె । జాగరూకతకాశికాస్థాన
 మందు । ప్రబలికాపున్నచాట్టునబరకురామ ॥ గీ ॥ అమృతపుగొలంకులోననీయద్రిపుష్ప । రీ
 తిదేవినకతనసేపుద్విలోన । పుష్పగిరినాగనాఖ్యబంపునువహించి । యఖిలదేవనివాసమైయల
 రునిపుడు ॥ క ॥ అమృతమనునామమాత్రం । బమరినతక్రమనదేలునటవెన్నయెచి । త్రమె

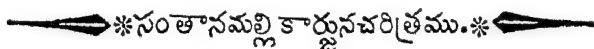
యొకగిరితేలుటది । వ్యవహారమృతసరసినడుమనజ్జములీల ॥ క ॥ ఈపుష్పగిరిసదాశివు ।
డాపదలనుబాపుగాననర్చించుదయో । దీపితుడగుములదోలు ॥ జేపట్టునున్నురక్తిచేకీడు
మున ॥ వ ॥ అనియానతిచ్చెననిజైమినినైమిశారణ్యవాసులకుమతీయునిట్లనియె ॥ క ॥ పూ
ర్వోక్తరీతినాగం । ధర్మండాతనికిదెల్పుదహ్మమీభృ । త్వర్వకవాలయములగల । శర్వులకెత్తే
అనడుగనమకట్టియనె ॥ గీ ॥ ఓమహాత్మసుహస్తయమామహేశు । మహామవినగోరెదనుజె
ప్పమాయటన్న । వినినెనరుమీఅనాతడిట్లనియెనంధ । కాసురవిరాముచరితమాద్యంతముగను॥

❖ ఉమామహేశ్వరచరిత్రము. ❖

మ ॥ ఖలుడైయంధకనామకాసురుడహంకారంబుదీపింపలూ । కులలోకంబులదేవతామనులపై
గ్రోధించిహింసించినా । పాలిందిన్పరిమార్చిక్రమ్మటిలసత్పుష్పాద్రిహర్తాంతర । స్థలికేతెంచిభ
వానికానబడమిజాలన్నదికగుంచుచు ॥ గీ ॥ అద్రిసతచెలులైనజయయునువిజయ । యసె
డువారునులేకున్నసభపుడాత్మ । జితజేయుచునుండియేకాంతమందు । తరుణిపైమోహమున
నుగాతరతలెంది ॥ క ॥ తడవాయెనరిగిరాడని । సుడిబడివిరహరిగుందిసోత్పాదమున ॥ బడ
తుకడాగినదనుచు ॥ గడుమదినిశ్చయముజేసిగరగళుడంత ॥ వ ॥ అగ్రతనయుండగుగ
ణపతినిరావించియిట్లనియె । గీ ॥ తండ్రితావకజనయిత్రదాగనోపు । నచ్చటచ్చటసీలోకమం
తవెదకి । పేగముగదోడితెమ్మనవిఘ్ననాథు । డాత్మవాహముపైస్థియరిగెగార్చి ॥ ఉ ॥
అంతటనంతటస్వేమకనద్రితనూభవగాననయ్యెవి । ఘ్నంతకుడంతసంతసీలియంబకుమ్రెక్కి
ననాత్మజుగృహ । స్వాంతతనాదరించివినయంబుననట్లనునచ్చగించుబో । భ్రాంతినదండ్ర
పంపగనుపజ్జకువచ్చితివేమిపుత్రకా ॥ ఉ ॥ ఐననునేభవజ్జనకునంతికఘామికినీవుబిల్వగా । రాను
మదాజ్ఞనీవరుగురాజకిరీటునిజేరనన్నద । తున్నుడుదల్లినిన్నిచటద్రోచివగజనజాలగాననే ।
నీనికటంబునన్నిలచినేర్చునసేవలొనర్తుకాంకరీ ॥ గీ ॥ ననునిచటనుండనియమింపుమనినగారి ।
యొప్పిసామజముఖుడనయొద్దనునిచె । సంతపుష్పాద్రిపైనబురాంతకుండు । దడపుజేసెనురా
డేకదంతుడకటా ॥ మ ॥ అనిచింతించిగజాననుండచటనంబాజ్ఞన్నదికబూనిచెం । తనుసేవ
ల్పటియింపుచుంటతనయాత్మగాంచిపాయగజా । లనిమోహంబునవీరభద్రుగనియల్లంబా
ర్తిబీడింపని । ట్లనియెనాదృవభాషణంబులనునెయ్యంబాత్మనుపొంగగ ॥ గీ ॥ తండ్రిమితల్లి
కైలాసధరణిధరము । చెంతదపమొనరింపగానంతరాయ । పతినిదోడుకరమ్మనిపంపినాడ । సత
దురాడయ్యెనతిజాడసరసీమఱు ॥ క ॥ కాపునజననికదోట్కూరి । రావతెననిసుతునిబంపరా
జితగిరికి । స్వేదేగబోయినగనీ । మావనమునదపముసేయుమాతనుగనియె ॥ క ॥ అం

చాసన్నిధికుశ్రా । పంబల్లుజుజేసిభక్తి సరణినిలుచుచే । రంబునిగిరిజనుగనిమో । దంబునవీరే
 శుడనియెడండంచెచుక ॥ ౧ ॥ తల్లికుశలంబెమాతండ్రిదయదలిర్ప । మిమ్మునోట్కొనిరమ్మనె
 నమ్మయనగ । నతనిపల్కాలకించిరోపాత్తయగుచు । నూరకుండినవీరేశుడుత్సకమున ॥ ౨ ॥
 జననిసహింపనికోపము । గనియిచ్చటనుండనన్నగరుణింపుడనం । గనువల్లేయనుశాంభవి ।
 పనుపునసంతసిలిసిరభద్రుడునిలచె ॥ అటమహానటుండు ॥ చ ॥ ఘనుడగువీరభద్రుడుటకా
 లవిడంబముజేసెనింకనే । మనకుభవకానెనేనజనిహర్షముదోపగగాఁతనిష్ఠులొ । ట్కొనియిట
 వచ్చువాడననిగోపతివాహనమెక్కిశీఘ్రత ॥ జనియెచినాకపాణినిజాన్దివ్రతపంబానరించుచో
 టికి ॥ ౩ ॥ వీరేశుడుగణనాథుం । డారనిశిత్రాపజేయనత్యంతతప । శ్చారిణిగోపాన్విత
 యగు । నొరినిగనిడాయనరిగరగభుడనియె ॥ ౪ ॥ ఏలనిరస్తభూపవయియివ్వనమందుదపం
 బునేయనో । బాలశిరీషసూనమృదుభాసురదేహమువృష్టికామరు । త్రీలిమహోష్ణతండములతీవ్ర
 తకెట్టులనోచ్చెనేచలం । బాలలితాంగిమమ్మనెడబాసవసంగతంబదేమొకో ॥ ౫ ॥ ఓమ్మగ
 చంచలేక్షణమహోన్నతకోపతలోచనాప్తము । తేమముదప్పివృత్తయతనేత్రమలారుణవృ
 త్తివాతెఱ ॥ శ్యామలశక్లకాంతులనిజంబుగడందెజలింపకీతపం । జేమిటికాచరించెదవా
 శేతువుదెల్పగరాదెమానిసి ॥ ౬ ॥ లలితేందివరశయ్యా । ధలమునహరిసిలబద్ధసాధాంతర
 మం । దలరుంబోనిరొనాతో । గలయవెనెవానిదాభుకాలములంబు ॥ ౭ ॥ మానకనుపద్మ
 రాగా । స్థానశిరోగృహములంబుజతగుడితెమి ॥ సూనాస్త్రికేళిలోపల । వానలతతిన
 న్నుగలయవావనజాతీ ॥ ౮ ॥ ఓరమణిరాజభర్తవి । కారోష్ణలశశకరోకుకంబశశయ్యా ।
 గారంబులబలిలోనను । గూరిమితోగొగలించుగుణమెందరిగె ॥ ౯ ॥ ఈతీతినుండియొంటిగ ।
 జేరియడవినడుమనిట్లునేకప్తపడె ॥ గారణమదేమినాయెడ । నేరముగల్గినశమింపనేరవెతన్నీ ॥
 చ ॥ ననువిడనాడియున్మిదగునావినునాయెడదప్పలున్నసి । మనముననెయ్యిమూనుమభిమా
 నచుగల్గెమెందునాపయి । నినుకవహింపనేలననికేలుదెమల్చుచుగొగలించెన । మనసిజపై
 రిభార్యనుగమంతగాథతరానురాగత ॥ ౧౦ ॥ రమణికపోలయంగంబున । గ్రమమునమకరికలు
 వ్రాచుగలకరముననే । రృపవరచిబుకంబుబుడుకుచు । రమణినిబతిమాతెమిగులరక్తికనగుచు ॥
 ౧౧ ॥ ఆనతితనభర్తనుబ్రయి । భాసురయెకాగలించెభావములొదా । నీడచిదేవమందుభి । మ్రో
 నెకాదివిసురలుపుష్పములుగురిసిరిగి ॥ ౧౨ ॥ అలరులవానదుండుభిమహాద్వసులొప్పునుమామహేశు
 ల । స్వలిగొనిమొక్కుచుకసురలవార్యనుకుట్టగజేసిదేవదే । వలలితమూర్తిశంకరశివావృద్ధయే
 శక్యపామయాకుతూ । హలమునమిమ్మమేమొకటియాచనదేతుమటంచువేడుక ॥ ౧౩ ॥ ఈవిధి

మీరలిద్దఱిలనేకతభక్తజనాశితెట్లుదృగ్భాషితులైతిరోయటులకన్నులపండువుగాగభక్తిమత్సే
వకమామకాదులకుజిత్రమరంజిలజేసియుండిమీ | నేవలొనర్చువారలకనేవ. సుఖంబులొసంగగా
వలెన్ || క || నిరులఖిలభోగములుకుభ | కరులగుపుత్రులనొసంగగావలెననశం | కరుడట్లఁజేసని
సుర | వరులకభయమొసగెబూర్ణవాత్సల్యమునన్ || క || సదయుడుభక్తోక్తులుతన | మదికాష్టాదం
బుసేయమహిమనతండి | సదనముననిలిచెశంభుం | డదిమొదలునుమామహేశ్వరాఖ్యులకె
సెన్ || గీ || సాద్విసంతోషపడితనసఖులవిజయ | జయలరావించియొప్పువైలకటక | మం
దునిద్దఱనాకరూపమైవెలుంగ | దుర్గయనుపేరనిలిపెనిరర్గళముగ || శా || ఆదిగ్రంథమహను
భావవిబుధసాన్వితస్థకాత్యాయనీ | స్రాదుర్భావయుగానలోకములుసంభావింపనైశ్వర్యపు |
త్రాదుల్భక్తులకిచ్చినిత్యమునుబుష్పాద్రింద్రవాసంబున | న్నోదంబాపుగజేసెనేవకులకంపుల్లిఱగా
భార్గవా || గీ || ఇద్విధంబునగావించిహితముమీఱ | దమరువుమ. భాధిరూఢులైతనరిపుష్ప |
తైలముననిటనిల్చిరిసంతసమున | బరమకారుణ్యధాములైపరమశురామ || క || చదివెడువారి
కిపనియెడు | సదమలజనములకుమిగులసౌఖ్యముముత్సం | పదిలిడజాలెడుసత్కథ | యిది
యనిగంధర్వుడనియెహితముదలిర్పన్ || అనిమఱియు || డ || జైమినిబత్సెగౌరవతత్సానకముఖ్యులకిట్లు
లాసుహృద్గ్రామణిసూక్తులన్ బ్రయముగాంచినిరంతరసౌఖ్యమియన్ | నోకుచరిత్రజాలపెవివిధ
డనైతినటంచునాత్మలో | రాముడుమామహేశ్వరుబరాత్పరుసన్నతిజేసెరక్తితోన్ || క || ఆ
రాత్రిగడపివేగిన | నారామడుభక్తిబ్రాతరాన్నికవిధులన్ | దీరిచియాగంధర్వుకు | మారు
సుహస్తాఖ్యుగాంచిమఱియిట్లనియెన్ || గీ || ఆనఘయిచ్చటిదేవుమాహాత్మ్యమీపు | జెప్పనర్హు
డవనభృగుశేఖరునకు | నాసుహస్తుండుబత్సెమహానుభావ | తెల్పెదనువినుశంకరదేవుమహి

మ || క || సంతానమల్లికార్జున | కంతుహరుండిన్తుకాత్మకథముండుగనీ | సాన్వితమరంజిలజె
ప్పెద | సంతానద్రుమమపుత్రసముదయములకున్ || సీ || పూర్వకాలంబునబుండరీకాత్మనిబొ
క్కిలితమైనబాడమెనలువ | యాచతురాననుండఖిలసృష్ట్యర్థమైమనమునసృజయించెదనయవరు
ల | నలుపురసనకాదినామకులనువారునిస్సహభావతనెగడితత్వ | నిష్కలగుటగాంచినిరజాస
నుడంతబుత్రులదొమ్మండ్రబుట్టజేసె | వారుతనకుసమానులవార్యతేజ | లసములుమరీచిభృగువం
గిరసుడుమరియు | ఘనపులస్త్యుండుపులహండుక్రతువుదత్తు | డత్రియువశిష్ఠుడననొప్పుహర్షమతు
లు || క || వారలలోనద్వితీయకు | మారుడుభృగువతులతత్వమతితాపససం | చారియుసౌభాగ్య
యసరుం | డారయరెండవగిరిశుడనజనుభువిలోన్ || చ || అతడుకుమారుగోరిపినయంబునక్రీగి

రికేగిపార్వతీ ! పతియగుమల్లికార్జునుడపరిప్రియగూర్చితపంబునుగ్రతన్ । శతదశదివ్యవర్షము
లుసల్పగశూలిప్రసన్నుడయ్యెడ । త్రుతరీపుగాంచిమొక్కితుతుకంబునసన్నుతిజేయనూల్క
నన్ ॥ క ॥ పలుకనునిర్దేశింపగ । నలవడనక్షరతచిన్నయాకృతివిమహా । త్రుతితుడవుజ్ఞానసా
ధ్యుడవలరెదువిజ్ఞానగమ్యమగురూపమునన్ ॥ గీ ॥ నీవెవెలిగెడవంతటనిర్గుణతనిరంజనావ్యక్త
మహిమావిరాజివగుచు । ననఘకులనామములులేకనలరెదిట్టి । నిన్నుశరణంబువేడెదనిటలనయన॥
గీ ॥ ఎద్దిసర్వసాక్షియెద్దిచైతన్యంబు । ముఖ్యమైశ్వరంబుమునిజనముల । కందజితసేయనల
విగానిదియెద్ది । దానిసేభజింతుమానసమన ॥ గీ ॥ ఎద్దినిష్కళంకమెద్దినిర్లేపంబు । సంతదా
ననిండియాత్మదృష్టి । గాంచనెల్లచోట్లగన్నట్టునద్దివ్య । కాంభవంబుమదినిసన్నుతించు ॥ క ॥
వ్యక్తావ్యక్తగుణాత్మక । శక్తిప్రియమిశ్వరూపశరవ్యయనంతా । ముక్తిదనతిగానిసన్న । వ్య
క్తునిరక్షింపుమల్లికార్జునలింగా ॥ చ ॥ అనినుతిసేయునాభ్యగునకాపరమాత్మసదాశివుండుపా
వనుడుద్రిలోచనుండగుశివాపతిశంకరుడవ్యయాత్ముడి । ట్లనియెగృహసమేతదరహాసముఖాబ్జసు
నంతవైభవం । బునజిగురింపరక్త్యమృతపూర్ణసుఖాపణమాదరంబునన్ ॥ నీ ॥ విభక్తినియం
దుదృఢవృత్తినిల్పిసన్నుతినన్నుజేతువోవ్రతమబూని । యదిసీకునిష్టార్థమగునట్టుజేయునుగండి
యపడనేలసంయమిండ్ర । నవరత్నమయపుష్పనగమనకేగియచ్చటనుమన్నామకసంజ్ఞలింగ ।
సంస్థాపనముజేసీసరగవిగాకిసిన్నానంబుముమ్మాటుసలిపివ్రతిడి । సంబుసరీతినొకవత్సరంబుజరు
పు । మఖిలసద్గుణనిధియగునాత్మజండు । గల్గుననుపల్కుక్రిమల్లికార్జునునకు । ననియెభ్యగువు
కుతూహలాయత్తుడగుచు ॥ గీ ॥ భక్తవత్సలజగదీశపరమపురుష । దేవశంకరహరమహాదేవమీ
ర । లచటికరుడెంచుడఖిలలోకాభిహితము । టన్ననటుజేతుననెమల్లికార్జునుండు ॥ చ ॥ అస
భ్యగువీవెసాక్షివిగణాధిపసీకునమస్కరింతుపా । వనమునులారఘాధరనివాసితదేవతలారమీర
లీ । మనసిజవైరియాజ్ఞయిడుమాటలకండలుసాక్షులౌదురం । చనిమినుత్పల్లిటించుకుసుమా
ద్రికినేగెదృఢానురాగతన్ ॥ క ॥ చనిభ్యగువచ్చటనుసినా । కినిజలములనాడిపుష్పగిరిపై
లింగం । బునుమల్లికార్జునాఖ్యత । ఘనుడుబ్రతిష్ఠించెభక్తిరతితుండగుచున్ ॥ డ ॥ చాలగ
హెున్నుతమ్ములనుచంపకజాతులతుంగబిల్వప । త్రాకులమమ్మిపుత్పలదిలాక్షతలన్ సనుకూర్చిపా
ర్వతీ । లోలునిబూజినేనెదనలోనుతియింపుచురుద్రసూక్తులన్ । వ్యాశరలాపధారికనయంబు
ప్రియంబగునట్టుభార్గవా ॥ క ॥ దధిమిత్రాన్నముకాంచన । పృథుపాత్రికనుంచిశృంగిజేరద్రా
క్షా । గ్రంధితంబుగననుదినమున్ । మధురాహారంబుశివసమర్పణదేయున్ ॥ క ॥ యశితచ
తుష్టమృగ । చారంబుసాంబమూర్తిసంతోషింపన్ ॥ ధీతతనొకవర్షంబును । ధారుణిధరశృం

గమందుతపమైనరించెన్ || క || సుతిసేయుటకారభిం | చితపసివేదాంతసూక్తిచేసిట్లనియెన్ |
 సుతుగోరిమానసంబున | జతగూర్చడెనాదుకోర్కిశంకరుడనుచున్ || క || దేవవిశ్వేశశాం
 భవ | పావనవిశ్వప్రకాశభారావహాని | స్వేదించెదనుద్రినేత్రా | నావందనమిదిగొగొనుమునందితు
 రంగా || క || ఫాలాక్షశక్రముఖసుర | జాలమునీపాదసేవగల్గుచుజగము | ల్పాలింపగోరబ
 రమద | యాలంబనమానియివ్వవాయాకోర్కెల్ || ౪ || ఓసాంబతావకియో | పాపకులనుబ్రక్క
 తిగుణవిపర్యాసములన్ | గాసిలకుండగబ్రోతువు | నీసరిదైవములులేరునీలగ్రీవా || క || తావక
 మహిమావృత్తం | బేవందిభమనిమనమున నెఱుగు నెభసిలో | నేవిద్వాంసుండైనను | నీవైబో
 ధింపకున్ననీలగ్రీవా || చ || వనజవిలోచనాదులకుపర్ణ నేయగరానియట్టిని | న్ననయముగొల్పు
 మానినిచయ్యాగ్రణీయైనమృకండనందనుం | గనికరమొప్పుమృత్యుభయఖండనజేసిదురాగ్రహం
 శుమ | త్తనయునిదన్నిప్రోవవెముదంబునబుంగవరాజవాహనా || క || బుడతనెలదారిసేసి |
 వడయుడదోసములగుండువాడనిడుమలన్ | బడకుండగావులమొక్కెడ | నడుగులకుమరునిగె
 ల్చియలరెడుప్రోడా || చ || గరగళశత్రురానణునిగావవెపేతియొసంగిదైత్యరా | ట్టురము
 లగూల్పవేకలుషపుార్థుగజాసురుదేవదుర్జయం | దురమునగూల్చితత్తనుపుతూర్ణతవచ్చుమ
 హోగ్రచర్మమం | బరమగగప్పవేవిబుధపాలనశూలిపినాకకార్ముకా || క || నెనరగుచూపు
 ననశునీ | వనయమరతీంపుమెప్పుడాయాసముజెం | దనిపదమిడుసేవింపం | గనుబానిస
 వాడనిత్యకల్యాణనిధి || క || నీగరినైసేసామతనగ్గించెదమిరలేదయాశీలురునా | పగ్గొన
 సాగజేయుడు | డగ్గరికృపదక్షయజ్ఞదంభవినాశా || చ || శిరమునలేతరేనెలుగుచెన్నగునె
 న్నుదుటజిదగ్నికం | ధరమునశేషహరముసదాహృదయంబునభక్తరక్షణ | త్వరయుసగంబు
 మేననిజదారయుజెంపువహింపనిల్చిని | పరమమనోనురాగమునపాలనజేతువుగాజగంబులోన్ ||
 క || గిరితయనాధమహేశ్వర | హరదూరీకృతమహాఘోషుద్రినుతాధి | శ్వరశివశిష్యసుముం |
 దరకేశానిన్నుగొల్తుదర్పకవైరీ || చ || అనయమనంతునిన్నుగపిశాకృతిజూటుశివామసౌహరున్ |
 ఘనుశివాధామవర్ణగుతుకంబునబూజలాసర్చిలోకమం | దునరవితానముఖ్యగతితోనటియిం
 చెదవామదేవనా | మనవిమనంబునందిడిసమానులలోనగృతార్థజేయవే || క || సృజనాద్యమి
 త్రపావక | రజనీపతినేత్రభక్తరాణ్మత్కారీ | వృజినమడపులమొక్కెడని | రజభవనుతన
 న్నుప్రోవరాకృతతోడన్ || ఉ || ఈవిధివిశ్వకారణసహేశ్వరభూషుద్రినేత్రశంభునా | నా
 విధసూక్తులన్ బొగడినందితురంగునిసార్వభౌముభ | క్రావిలచిత్తుడైభృగువహర్నిశమున్ ఫల
 పుష్పజాతులన్ | వావిరిబూజసేయుచున్మృవంబుగనాట్యముసల్పుచుండగాన్ || ౪ || అంతలు

విశ్వేంద్రుడుబు | రాంతకుడాభక్తిగీతికార్పాదులకు | సంతోషస్వాతుండై | చెంతను
బాడబూపిమానిశేఖరునకనె || క || ధాతృసుతసేనుదృష్టుడ | నైతినిసేమనముచెలియనాయె
నువిబుధ | వ్రాతహితభవదశ్శీప్తం | జేతెరిగోకోరుసంశయింపకుమిడద || చ || అనవి

మిషా-లికొడుకమ్మహానీయునకిట్లుబల్కెనొ | మనసిజవైరిసేనాకకుమారునిగోరెదబుత్తులే
మినే | పనియుగొంతపుణ్యగతిబాష్పడదట్టులవంశపా | వసుదయసేయువేడెదదివాకరకోటి
పభాసముజ్వలా || క || ఏనందునకుడపము | బూనినినిగుంటికిప్రముననుగృతార్థం | గా
నూహింపుమనకశేపు | డౌననిమితింగమానికనియెగృహతో || క || పేరునమానసవాచా |
చారకులంబులనుసేకుసరివచ్చునటం | చారసేసురలెన్నదగుగు | మారుండుదయించువినుముమా
నివరేణ్య || గీ || తడవులేదుసుగుణితనయుడబ్బునటంచు | వరమొసంగిమానివరునివిడచి | లిం
గమంశువుడులీనతగాంచెద | స్తహిమమెన్నదరమెతజ్జలకును || గీ || అంతగొంతకాలమరిగిన
పిదపత | తృతికుచిస్త్రీతాఖ్యసరిసిజాషి | భర్తదానుగూడివర్తిలుచుండగా | నెలదొలంగెతప
సీనెలతకపుడు || నీ || పుండరీకాప్రతబాసగెగన్లవనుకుప్రాంశుచందముదోచెనాననమున |
భౌమవాసనజిహ్వపైస్థమలదెంచెసామ్యతపల్కులజతవహించె | గురువృత్తిమించెనుగుచ
ములుభృగువయ్యెగొనుకుందతనడకలనుబెందె | గడుతమోగతిచూచుకములనువ్యాపించెగేతు
భావచునారుగీలుకొనియె | భావితావకపుత్రసంభవముతఱిన | గ్రహములన్నియుపరమోచ్చగ
తుగుందు | మనుచభయమివ్వజనుదెంచెనగనిలిచె | జూలుచిన్నెలమిమమనసుదతిమేన ||
క || ఈరితినుండుతనసతి | నారసీభృగుమానిమిగులహర్షించెనుగౌ | రీరమణుజంద్రశేఖరు |
కారుణ్యంబుననుబ్రాహ్మకాముడననుచు || క || ఆరమణిగర్భవతికుభ | కారణభలగర్భభర్త
కడలికవోతె | దారాజిలెసరిసతుల | గారాబమభృగుపుసేయగాగడువేడ్క || గీ || అటు
లనీరుమోసియక్కాంతపండ్రెండు | నెలలునిండబుత్తునిగనెగశ్య | పసతివామనాఖ్యుపట్టినిగ
న్నట్లు | భృగుపుసంతసంపవీసరుహాషి || చ || సురలుబ్రహ్మసానుల్యరియబోడుగజల్లనిగాలిపి
చెన | చ్చరగమలాడెగారుడులుసంస్తవనంబులుసేయహవ్యభు | గ్వరుడుబ్రదక్షిణార్చులప్రకాశ
ముతోవెలుగొంచెనమ్మసి | శ్వరసుతజన్మవేళగ్రహవారము | తినెలుంగనెటికి || ౪ || పుట్టిన
బాలునిగనివిధి | పృథ్వీపచిస్త్రీతనమాఖ్యభావయుమోదం | బుట్టిపడమేనుమఱిచి | పట్టికిసరిపో
లునట్టిభాగ్యముకలదే || క || భృగువుకుమారునకునునిం | పుగవిధివజ్జాతకర్తమునుదీర్చికుభం |
బగుపుణ్యాహముసలిపెను | నిగమోక్తాచారమంత్రనివహముతోడ || చ || మొదవులులక్ష
సంఖ్యలునమూల్యమమల్ధనరాసులుకసతా | భువదయమహాప్రమోదమునభూసురరాజిగొ

సంగిదివ్యసం । పదలిగురింపగాచ్యవనపావనసామమొసంగియంతస । మృదముననోలలాడిరిస
మానులలోపలనవ్వధూవరుల్ ॥ గీ ॥ బ్రాహ్మ్యసంస్కారమొందియబ్బలకుండు । సానదీరిన
మణిరీతిచారురుచుల । నఖిలజనులకుసంతోషమావహిల్ల । భాసురుండయ్యెక్రమముగాభాను
పగిది ॥ చ ॥ అనుచునుహస్తనామకసహాయుడుభార్గవరాముజూచియి । ట్లనుభృగుమౌనినా
యకునకాత్మజునిచ్చిసుమాదివాసుడై । తనయదమల్లికార్జునవిధాయకనామముబూనినిల్చెనా ।
మనసిజవైరిలోకములమందసుఖంబులజెందగోరుచున్ ॥ గీ ॥ భృగుమహామునితపమాచరించుపే
ళ । శ్రీగిరిస్థితదివ్యులయోగివరుల । సాక్షిపెట్టినకతమునశర్వమూర్తి । సాక్షిమల్లేశుడనగనిచ్చ
టునునిలచె ॥ శా ॥ సంతానాహ్వయమల్లికార్జునుడనన్ సాక్ష్యాఖ్యమల్లేశనా । మాంతర్యంబున
సన్నతుండగుచునిత్యంబిచ్చటన్ నిల్చెనా । కంతుధ్వంసీయురెండుమూర్తులగులింగబుల్లదానా
క్కడై ॥ సంతోషంబానగూర్చులోకములకున్ సంతానమిచ్చున్ దయన్ ॥ గీ ॥ ఇట్లుగంధర్వుడన
వినిహితముమీఱ । బరభరాముడునన్నదభరితుడగుచు । శ్రీగిరిస్థామిపదములజేచ్చెశిరము । విను
డుమునులారయనినజైవినినిజూచి ॥ వ ॥ నైమిశారణ్యవాసులబమీదివృత్తాంతంబడుగుటయు ॥
శా ॥ ప్రాగ్ధర్మైతనైజపుణ్యవిభవప్రామర్శ్యవాత్తీయస । న్నుద్ధాలాపవిసోదలాలనముఖామో
దానుగాలోకన । స్త్రీద్ధాభీరతుమారికాకుచతటశ్రీలోలహస్తాంబుజా । దుష్టాభ్యైరగరాట్క
యాననిధనద్దోషాచరామోధనా ॥ క ॥ రంధ్రాంతరోద్ధమురశీ । మంద్రధ్వనిమాత్రగోపమా
నవతీనీ । రంధ్రవ్యామోహకరపు । రంధ్రీద్రుపదాత్మజాంబరప్రదళారి ॥ మాలినీ ॥ కనకమ
యదుకూలాకర్తృబాధావిఫాలా । మునిచయపరిపాలాముక్తివల్లాలవాలా । వినమదమరజా
లావిశ్వనిర్మాణమాలా । ఘనముకురకపోలాకంధికన్యానుకూలా ॥ గద్య ॥ ఇదిశ్రీమేధాదక్షి
ణామూర్తివరప్రసాదలబ్ధకవితానైపత్యపేమ నారాధ్యముగ్ధసంగేశ్వరపుత్రకౌండిన్యసగోత్రపవి
త్రశివానుగ్రహంబుగంగశ్రీకాళహస్తీలింగవిరచితంబగు పుష్పచలఖండంబునుమహాపురాణంబునం
దునారదుతీర్థయాత్రయనతండవృత్తాశయాలోకనంబుసేసి తన్నహిమకచ్చెరువందిబ్రహ్మతోవి
న్నవించుటయునద్దేవుండువిష్ణుసహితుండైకైలాంబునకరిగిశివునకువిజ్ఞాపనంబుసేయుటయుశివుం
డునమృతవాపినంతర్నితంబుగావించుటయును మామాహేశ్వరోపాఖ్యానంబునుసంతానమల్లికా
ర్జునచరిత్రయననుకథలుంగలచతుర్థాశ్వాసముసంపూర్ణము. * * *

శ్రీ రస్తు.

పుష్పాచలఖండము.

పంచమాశ్వాసము.

శ్రీరమణకర్తృబంధవి | దారణయథాగ్రతఃప్రతాడితవిలస | ధారాశోపనివ. ద్వా | శ్శ్రీ
రీపుష్పాద్రిచెన్నకేశవశారీ || వ || దేవానినానందింపువట్లుశానకాదిమాహామునులకుజైమినిము
సింద్రుడిట్లనియె || గీ || అటుసుహస్తుండుబోధించినట్టిపలుకు | లాలకించిభృగూద్వహుడనియె
మఱలమనసువిశ్వేశ్వరస్వామిమహిమవినగ | నాసజెందెడిజెప్పమహానుభావ || చ || అనినసు
హస్తుడిట్లనియెనాభృగురామనకాదియందుకా | శినిగలవిశ్వనాథశశిఖరువాయుసుతుండు
దెచ్చినేర్పుననుప్రతిష్ఠజేసెదగబుప్పగిరీశ్వరుయామ్యభాగమం | మననఱకొసుదూరమునదోష
హరంబదిచూడుభార్గవా || గీ || అనినగంధర్వపల్కులనాలకించి | భార్గవుండతికాతుకభరితుడ
గుచు | నిచటలింగములగలమహిమముకరుణ|ననఘపేక్షేఱజెప్పమటన్నతడు || క || వినవ
య్యభృగుకులోద్భవ | పినాకిసీతటముసండుపితృపతిదెగని | పుననివైలింగపంచక | మనఘు
డగస్తుండుతనమహామహిమమునకా | క || అవిపంచభూతలింగము | అవనికాసెన్నొందెమును
హిమాంకుడుశశికాం | తవిభాస్వల్లింగమునిడె | భవహరసోమేశ్వరాఖ్యభవృడితడనఘా ||
చ || కనుమిదిరోగసంహరముకశ్యపముఖ్యముసీంద్రులెప్పడ | ర్చనలొనరింతురెల్లనపచారముల
న్నుతిజేతురీశివుకా | మునునియుతిప్రభూత్తమడుముఖ్యతబాజిలానర్చితాసుఖం | చెనఘహరే

—*పాపవినాశేశ్వరచరిత్రము.*—

శుభత్కథనుజెప్పెదనూకొనుమింకభార్గవా || క || మునుజెప్పినదిధృతరతి | బునగాపురముండు
నొక్కఘాసురవర్చుం | డనఘుడుధర్మాత్ముడుశి | పృథివీహామనకెపుడుజెప్పనాగమవితతుల్
|| ఉ || ఆతడహర్నిశంబునిగమాధ్యయనంబుపదేశమిచ్చివి | భ్యాతిగశిష్యుకోట్లనుగవర్ధులజేయు
చునగ్నికార్యసం | జాతవిధుల్లుటంపగికుశిమిధల్లొనిలేరసాంద్రని | ద్వాతమహావనంబునకు
వారినిబంపగనేగరయ్యెడకా || చ || సమిధలుదర్శలారసవిశారదులాభరణీసురార్చకుల్ | క్రమమున
వాటినేర్పఱచికట్టలుమాపునజేర్చిరాగద | త్సముదయమందుముఖ్యుడగుతథ్ధునిశిష్యునిబట్టిమింగి
యే | పునజనెవ్యాక్రమమొండవటభోరుసతోడిజనంబులార్పగకా || క || అవిధమారనినసహం |
లేవాసులుగురునిరడకతిత్వరజనియ | ప్పాచనసకెఱుగటనిన | నాదిప్రండార్తుడగుచునడ

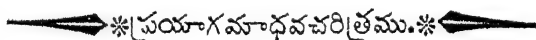
అమహాత్మా || మ || శివశర్వావనిదేవతాతిలకమిస్సీదైవమాయంతదు ! ర్భవముఁజేసితి నారహ
 లకునిశాస్త్రప్రాధునేబొమ్మటం । చవివేకంబునహత్యపాలయితి నాహనిష్కృతిఁదెల్పువా । రె
 వరోకాననటంచుజిత్తమునసూహించెకవిలాపించుచుక || గీ || తానుదలపోసిచ్చిన్పుదిదరికిజే
 రి । యటసి నాకినిలోగుంకియగముపొంత । గుహనువారుణమంత్రనివహములొప్ప । లింగము
 నునిత్యేభూసురపుంగవుండు || క || అచ్చటబదిరండేడులు । నిచ్చలుదపియించునతనియమ
 మునకుదా । మెచ్చిపొడచూపశంకరు । నిచ్చన్నుతిజేసెభక్తియిచ్చడిగాగక || సీ || దేవాది
 దేవయిదేవందనముభూతనాధనీకెప్పట్లనతియొనర్తు । రవిచంద్రబద్ధి నేత్రానందివాహనప్రాంజ
 లిజేతుగుద్రాత్తజార్ధ । గాత్రప్రణవరూపకనకభూధరచాపనిఖిలలోకవ్యాపినిర్మలాత్మ । కా
 త్యాయసీమనకంజాతరోలంబహరపరమేశదయావలంబ । నన్నరక్షింపుమయ్యయాపన్నవరద ।
 వినుతిగావితుననిమదిపేట్కమీఱు । నుగ్రుమోలనుగదలకనూరకున్న । నతనిగనుగొనివత్కె
 స్తరాంతకుండు || క || భయమేలతపమునకునే । ప్రియమందితినీపితమవరింపుములోక । త్రయ
 ముననేయదివేడిన । దయనిచ్చెదనన్నబలికెధరణీసురుడుక || గీ || సాంబనిర్దేతుకబ్రహ్మహ
 త్యగలిగె । దానిహరియించిబ్రాహ్మమందంబుతోడ । ననిననట్లగునుచుబురాంతకుండు । లీను
 డయ్యెబ్రతిష్ఠితలింగమండు || క || ఆంసునపాపవిగాళను । డండురుమునివర్మలిచటహరమూ
 ర్తినిద । త్వందర్శనమునదుర్లను । లంబుపాపములబాతురనఘచరిత్రా || క || ఇదిసుబ్రహ్మ
 ణ్యుండిం । పాదపక్షాపింఛెనీమహాన్నతలింగా । స్పదసుబ్రహ్మజ్యేశా । భిధుగొలుపుము
 భక్తిరక్తిభృగుకులతిలకా || క || సాతాశమల్లికార్జును । డాతడుగశ్యపుడునిత్యైయభిలైశ్వ
 ర్యో । పేతులజేయునుభక్తుల । ఖ్యాతిగభృగురామపూజగావింపుమొగిక || గీ || నలువతోల్లి
 పుష్పనాధునికనతిదూ । రముననిలిపెనితడుగమలసంభ । వేళ్వరాఖ్యగొల్పుమిష్టకామ్యార్థసం ।

❖ భాస్కరేశ్వరోపాఖ్యానము. ❖

పదలుగల్గినకుపరశురామ || చ || రవిమణిలింగమిచ్చటగంబునరక్తనిభాస్కరుండుమా । భవ
 పదభక్తికిలతయధావిధినిత్యేనుభాస్కరేశ్వరా । భవుడితనిస్థజంపనిరుపద్రవతైరుజలకాణా
 లంగమా । నపులుసమస్తసౌఖ్యముగనుగలవారలుభార్గవోత్తమా || మ || వినుమోభార్గవరా
 మపూర్వకధనుర్వీదేవముఖ్యుండుధ । ర్మనిరూఢాత్మదొకండుసిద్ధపురిలోరంజిల్లునాతండు ।
 ద్రవ్యకాసార్తినిగుందిమాన్యుటకునెవ్వారింగనకలెవం । తనుజెందంగనెకవృద్ధాతలముగా
 నన్నారదుండేగుచుక || గీ || దైవయోగంబుననుగాంచెధర్మనిరతు । విపులరోగార్తిబాధితు
 నిప్రకులజు । నతడుసారదుబాజించియాత్మదశను । విన్నవించిననాచించివిధినుతుండు || క ||

పరిహారముచేలుచుటకే । దురితంబోదానివిధముదొలుతదెలిసిమేర । వెరవరయుటయుక్తంబని ।
 పరగ్గయోచించియనియెబ్రాహ్మణుతోడక ॥ ౧ ॥ విప్రవర్యసిపువనుముపినాకినీ । తఱినితూర్పు
 దెసనుదనరుపుష్ప । పర్యతమునగలడుభాస్కరేశ్వరశివుం । డతనిగొల్వబోవుమఘహరంబు ॥
 ౬ ॥ కానపినాకిన్పునిగికిమ్మనియె జ్ఞునిపేయిపూవులక । భానునిద్వాదశాఖ్యలకుభంబుగనిర్వ
 దినాల్లనాల్లద । తూనశరారిభక్తిమెయిజోప్పడనర్చనజేయరు కతు । ల్లానుపుచంద్రజూటు
 డనుమానముమానుమువిప్రపుంగవా । చ ॥ అనవినినారదోక్తినిసమాదికినేగినదిన్పునింగియీ ।
 శునరుణదీపితాంశుమృదుశోణసుమంబులబూజజేసెనా । యనినిజభక్తితోడసమయత్రయమందున
 ఘామిదేవుడా । దినకరుదివ్యనామములతిప్రమదంబుననుచ్చరించుచుక ॥ ౧ ॥ భానుఖగసూర్యర
 విమిత్రభాస్కరార్క । రంజితాదిత్యపూషహిరణ్యగర్భ । సవితలకునుమరీచికంజలియటంచు ।
 ద్వాదశాఖ్యలమిహిరుసంస్తవమునేయు ॥ ౧ ॥ ద్వాదశనామకుండ్రంబులుజదువుచునభిషేక
 మొనరించుహల్లకముల । శోణగంధాక్షతాద్యానేకవస్తువులర్పించితగపాయనాన్నవార । ణభ
 లంబులుసమర్పణముజేసితాబ్రదక్షిణసమస్కారాదికృత్యములను । గావించిపేదాంతకలితసూ
 క్తులనుసంస్తవనమాసక్తిమైనలిపియిరువ । దియునానుగుదినములతిప్రియమున । మూడుకాలం
 బులనుగొల్చిమునులుమెచ్చ । భాస్కరేశ్వరునేవించుబ్రాహ్మణుండు ॥ ౨ ॥ ఆవిప్రనకసుమోదంబా
 వహిలభాస్కరేశ్వరాహ్వనశివుం । డావిర్భవించికరుణా । శేవధియైయమృతరసముజిల్లుచుబలి
 కె ॥ ౩ ॥ ధరణీసురభవదిష్టం । బరసివరంబడుగుకాలయాపనమేలా । త్వరలోమొసంగగృహతో ।
 నరుదెంచితినిన్నుమెచ్చిహర్షముమీక ॥ ౪ ॥ హరుడిటులానతిచ్చినధరామరుడిట్లనుగామమో
 హసం । కరుడనుమున్నునేనుపరకాంతలగూడిమనంబులోనద । త్స్మరణమొకప్పుడేమరకజా
 ల్లుడనైమితిలేనికల్పహా । త్స్మరములరోగినైతిననుగావుమపాథలడంచితకంకరా ॥ ౫ ॥ అని
 నైజోక్తిబురకృతంబుచెలువకద్ర్యక్షుండుదెల్పెన్దనం । బునరక్తేదగవిష్ణుశర్మనకునాహ్లా
 దంబుగానిర్భయం । బునవర్తిల్లుముఖేతియేటికిరుజల్పొవున్వహఘంబుజే । సిననీతాపచర్యలంత
 యునుగిడించుకదామత్స్యపక ॥ ౬ ॥ అనిభగవంతుడుశంభుడు । తనహస్తస్పర్శమతని
 తనువుననేయం । గనునూతనమదనాకృతి । గనియెఁభరణీసురుండుగతకల్పమడై ॥ ౭ ॥
 సంకటములదగివిప్రుడు । శంకరుమినుతించిచనియెసదనంబునకుక ॥ ౮ ॥ శంకబడనేలశంభుడు ।
 పంకంబడపండెవపటలికినైనక ॥ ౯ ॥ ఇదిభాస్కరేశమహిమం । బడలించునుగిల్చిషములన
 నిగంధర్వుం । డుదయానిభిభృగురాముని । మదికాహ్లాదంబుగల్గమఱియిట్లనియెక ॥ ౧౦ ॥ ధ
 రదుర్జనంబుపరసం । దరులగవయసఘముదొలగుత్వరనియ్యదియె । వ్యరువినినననిఘహస్తం ।

డే || పరమాస్తతభార్గవపునకుబల్కినవిధముక || వ || జైమినిశానకాదిమహర్షులకుజెప్పిమఱి
యునిట్లనియె || మ || స్థిరలోనెవ్వడుభాస్కురేశ్వరమహాక్షేత్రాపగాస్మాతుడై | శరణాదే
వసదాశివాయనుచునిచ్చక్షశంభుబూజించిను | స్థిరతత్వాపసవృత్తిసన్నిపరశ్రీసంగదోమాప
హం | బరయక్షగోరినకోర్కెలకబడసికై వాగారమొందుకమదిక || గీ || వానివంశమువృద్ధియై
వసుధలోన | ద్రుహిణకల్పాంతపర్యంతధ్రువయశమున | నిలుచుసౌభాగ్యసంతానములజెలంగి |
శాంభవానుగ్రహమునకుసాటిగలదె || క || ఊరితిబల్కిజైమిని | కారుణ్యతమునులకనియెగం
భర్వుండా | ధీరునకుదెల్పుగాధను | మీరలకెఱుగింతుసంయమిప్రభులారా || క || అంతట
సుహస్తకధితం | బంతయుమినిరాముడాత్మనచ్చెరుపడుముక | వింతలుమఱియుండెల్పజి | రం
తనసఖుబాచిమిగులవ్రాచ్చించుచనెక || గీ || ఆఘహరమహానురాగప్రయాగమాధవప్రభుమహత్వ
మునుచివదాంభగలిగె | దానిమహిమంబుదెల్పుగంధర్వనాగ | నతడుబల్కెనురామునకతిము

◆ప్రయాగమాధవచరిత్రము◆

దమున || చ || అరయబ్రయాగమాధవమహత్వమభీష్టములిచ్చుగాశికా | పురవరవిశ్వనాయ
కుడుపుష్పగిరింద్రముజేరినప్పుడా | హరిశనుదెంచిస్వాంశముననచ్చటతోడనెల్పెవేల్కునీ |
సరిదుడగాశనాథులపిచారముదెల్పనశక్యమేరికే || గీ || భవ్యపుష్పేశ్వరాస్థానపశ్చిమమున |
నీపినాకినితీరంబునిందిరేకు | డధిపసింఛుటనిదియెప్రయాగసమము | గాననీక్షేత్రమపవర్గకా
రణంబు || గీ || అవనియోజనసాహస్రమందునుండు | నరులపాపములడచుపినాకినియన |
స్నానపానములొనరించుజనులసప్త | తరములుతరింపకునైపాతకములడగి || గీ || ఎవడుప్రా
ణానిలంబులనిచటవిడుచు | నాతడపవర్గమునకేగుననీతపక్ష | మునచతుర్దశిపదిలోనమునిగితర్ప |
ణాదులొనరించుజనుడుకృతార్థుడగును || క || మునుడండధరుండిచ్చట | మునిగిగదాసర్వపా
పములపానెనునీ | మనమునసందేహింపకు | మనఘాయాక్షేత్రమేప్రయాగమునుమ్మి || క ||
దీనికేకించముతూరుపు | గానుండునురుద్రపాదకంజాతముత | త్థానమగయనాబరగుక |
మానులకావాసమదిగనక్షభృగురామా || గీ || అటపినాకిలోగ్రుంకిహరునిదేవ | నాథుబరమే
తురుద్రుచినాకపాణి | నభవుగాంచినబ్రహ్మహత్యాదికలుష | సంహరంబగుజనులకుతాణములొన ||
క || మనుసమయమధ్యమునశివ | యనురెండక్షరములెవ్వడనువాడేము | క్షినికరముననిడుకొ
నునన | ననయముదలపోయవారికదియదృష్టమే || గీ || నగుచుపరిహసించితగబలాత్కార
తా | జ్ఞానములయదృచ్ఛకారణమున | శివయటంచుబల్కుజెట్టకైననుముక్తి | పథముదొరుకుని
జముపరశరామా || క || శివయనురెండక్షరముల | భవనామముపుణ్యదంబుభవ్యశికారం | బవి

యించుకలువములనీ! భువినివకారంబుమోక్షమునొసంగుదుదిక్ || ౧ీ || ధరణిసేవ్యరుశివయనిత
లచిప్రాణ! ములనువిడతురువారలుకలుపుతైన! నభుములదొలంగియవద్యమందెదరన | ననభుశ్రీ
కంతుమాహాత్మ్యమరయవశమే || ౧ీ || భవ్యహరిపాదమునరుద్రపాదముందు | పిండనిర్వాపణ
ముతనపితృలదలచి! శాస్త్రగతిజేయుభూసురసత్తముండు | సప్తకులజలపుణ్యసంప్రాప్తికనుపు ||
క || మనుజుండెవడైనచినా | కినితీరమునందుడిందగిల్పింపరుడై | ననుశంకరసేవకులకా |
భునుడైయపవర్గమొందగలడుమహాత్మా || ౧ీ || ఈపినాకినిజలములందెవనిశల్యవితతులెప్పుడుజే
రునోవిమలుడగుచు! నట్టిమానవుడప్పుడెహరనివాస! మధులేనెలదాలుపైయమరురామ || క || ఇ

❖ పినాకినీమాహాత్మ్యము. ❖

చ్చటిపినాకినీగుణ! ముచ్చపడకబోధజేతునాలింపుముసం | పచ్చయమగుర్చుజనముల | స
చ్చరితులజేయనిదియెచాలుమహాత్మా || ఆదియెట్లంటేని || ౧ీ || గంగాసరస్వతీకాళిందులైకమత్స్య
ప్రభావంబుననవనిలోన | లోకకాతమతమలోగొనివృషభాఖ్యనగమునబుట్టిపినాకినియన | హ
రదృశ్యమానపథానుగయైమించిపాపపుంజంబులుబ్రహ్మహత్య | లదలించునిలపుణ్యవసులతీర్థంబు
లనాడినవారలకంగకుద్ధి | గలుగునిలియెయిదిజగంబులనుమూటి | లోబ్రసిద్ధివహించెపే
ల్పులునులింప | నభిలహత్యాపహాసమాఖ్యానయగుచు | ధర్మగుణసాంద్రభార్గవతాపసేంద్ర ||
౧ీ || రామయీక్షేత్రముందుతీర్థత్రయంబు | గలపినాకినిముఖ్యమైకలువవితతు | లడచుమువ్వా
కలందొందనగుధులముల | క్రమతనిడజాలుకాలభేదములవలన || క || ఏనరుడుమాఘమాస |
స్నానంబాసరించునిందుసరగనతనికే | తానువియద్గంగపగిది | నీసేర్పునుపుణ్యవితతిసెల్లను
భములకా || ౧ీ || ఎవడువైశాఖమునగ్రంతునిందువాని | కిచటనిష్ఠార్థములగూర్చహేతువైన |
యమునయగునిదియామాసమందుసకల | కర్తబద్ధులరక్షింపగలదునిజము || క || ఏవారుకార్తి
కికమున! ప్రావీణ్యముతోమునుగసరస్వతియైతా | క్రీవెలయజేయువారికి | గావుననవ్వేళనిష్ఠకా
మ్యప్రదయా || ౧ీ || ఎన్నసేమాసమునసరితైద్దిముఖ్య | మద్దియామాసమందుసనాచున
న్ని | నదులమహిమవహించిసంపదలొసంగు | నన్నిమాసంబులనుముఖ్యమగుచుభువి || చ ||
కనుగొనసెల్లమాసములగణ్యతగాంచుత్రివేణులందులో | ననుసరగంగతానటపినాకినియిన్నది
మూడువేళలకా | భునులొకవత్సరంబుజలకంబులనాడినదేవతాత్వముకా | గనియెదరన్ననచ్చె
రువెకామ్యదపుష్పగిరీకుసత్కృపకా || ౧ీ || ఎట్టిసంప్రాప్తకల్పమలేనియిందు | గ్రంకిననభుం
బుబాతురుశంకవలదు | కామితార్థములొసగూర్చికడనుమోక్ష | పదముజేర్చుపినాకినీభవ్యత
జిని || క || సురపతిపవనీవృత్రా | సురుజంపినబ్రహ్మహత్యసోకినతావ | త్వరమిందుగ్రంక

పాపము । పరిహారంబయ్యెగాదెవకుపతికరుణా ॥ ౪ ॥ అనుగంధర్వునివచనము । వినిరా
ముండిచటగల్గివిధిపములొత్తి । ర్థనిచయములెఱుగుపేడుక । ననఘాయకనన్నిదెలుపనర్దుడ
వనినక ॥ ౪ ॥ వినురామమహాప్రాజ్ఞుడ । వనినీకెఱిగింతుపాపహరతీర్థంబుల్ । గనుపట్టునిచ
టమోదం । బునగ్రుంకుమువాటికుహిమములుదెలిసితగక ॥ ౫ ॥ మునుదూర్వాసమునీంద్రుడి
చ్చటతపంబుకొనల్పిసాక్షిభ్యప్రసీ । ధీనితీర్థంబుజనింపజేసితటపృథ్వికలింగసంస్థాపనం । బా
నరింపంగనుతత్తపఃఫలతథన్యండయ్యెత్త త్రర్థమి । వనయంబాడినకల్పపాపహమురామాభార్గ
వాగ్రేసరా ॥ ౬ ॥ నిటలాక్షశివ్యమినుమి । చ్చటతీర్థములన్నిగలపుశవదమములుసం । ఘటి
యింపజాలునవిద । ర్హటపాపములవహరించుగనుగొనుమాత్రక ॥ ౭ ॥ అవియెయ్యవియం
తేనిస్వర్గదానాభిధంబునువహింపి తీర్థంబునుయమ తీర్థంబునుసోమతీర్థంబునివిత్రికాలన్నానయో
గ్యంబులిదిహరిముందుతనచక్రంబునగల్పించటంజేసి చక్రతీర్థంబునంబరగుబలిమధనకాలంబున
వామనపదసముద్భూతంబుగాననిదివిశ్వరూపతీర్థంబయ్యెనిది శ్రేష్ఠంబగుకాలతీర్థంబిదియాకా
శతీర్థంబుమహాతీర్థంబిదివార్షికంబుస్వర్గీనంబు గౌరీతీర్థంబుప్రాజాపత్యాఖ్యంబుభృగుతీర్థంబుధ
ర్మతీర్థంబుసూర్యతీర్థంబుచంద్రతీర్థంబు నారాయణతీర్థంబువాయుతీర్థంబుజ్ఞానతీర్థంబుగుహ్యకతి
ర్థంబువారాహతీర్థంబుబ్రహ్మతీర్థంబు రుద్రతీర్థంబు విష్ణుతీర్థంబుకాశ్యపతీర్థంబుమానూమ తీర్థంబు
నాగస్త్యుర్రోణతీర్థంబులనఘంబులుకు మారవిఘ్నేశపాంచలింగికేంద్రభైరవతీర్థంబులిపాపవి
మోచనంబుసేయంగలపులెక్కకుమిక్కుటంబులైచెప్పనశక్యంబులగుతీర్థంబులనేకంబులుగలవని
గంధర్వుండు ॥ ౮ ॥ కనపదికోటులుపదివేలైనరెడుతీర్థములుగలనీతథ్యంబుపినా । కినిలోననితైన
నిబుధజనములుసెప్పుదురురామసద్గణధామా ॥ ౯ ॥ వాయువనియెనువినుమీద్రవంతిలోన । గూడు
కొనుతీర్థములునాల్గుకోట్లటంచు । స్వర్గభూవ్యంతరీక్షససకలతీర్థ । గణములిందుండజాహ్నువి
గలయుకతన ॥ ౧౦ ॥ కావుననియ్యదిసరగక । సేవకులకభీష్టుడుటసీర్థక్షేత్రం । బైవెలసెద

—*పుష్పగిరివరప్రభావము.*—

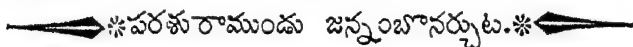
రాధలినిది । సేవింపుముదలపునిధిజెందునునీకుక ॥ ౧ ॥ లక్షణవలింగసంఘం । బీక్షితధరమం
దుసంయమీంద్రసుపర్వా । ధృత్యులుసంస్థాపించిరి । దక్షత్యంబుశిశియిల్లదమయంశములక ॥
౨ ॥ గిరిసర్వదేవతాకము । సరులందఱునిచటశివులునానాజంతూ । త్కరగుల్మభూజలతికలు
పరమేశ్వరమూర్తులయ్యభార్గవరామా ॥ ౩ ॥ దీనిబ్రహ్మణమెవ్వరు । మానకసేయదురొవా
రిమన్నించుసం । తానంబభీష్టఫలముల । నీసేరదెపుష్పగిరియహీనగుణాధ్యా ॥ ౪ ॥ ఇందు
కితిహాసమొకటివి । నందగుబ్రాహ్మణుడొకడునందనులకుగా । నిందుధరుగూర్చితపమిం । పొం

దగ్గోకర్ణమునమహోగ్రతజేసెన్ || క || పదిరెండేండ్లుగొనిన్చుట | సడయుడుహారుడగు
దెంచిసంయమివరసె | మదిగలదియడుగుమేని | చెప్పదపమికబాలుజాగుసేయకుమనిన్ ||
క || తనయుగుణవంతుగులవ | ర్థనునిన్నునివిప్రుడడుగదర్శకహరుడి | ట్లనుక్రీగిరివండధరా |
శబుబువ్వాచలముగలదుజనుమందులకున్ || చ || ధరణిసురేంద్రవేల్పులకుతావలమగ్గిరిసర్వభో
భనో | త్కరమగుదానియందుకుతుకంబునశుద్ధతరుద్రసూక్తమున్ | సరగపంచభక్తికొన
సాగగనగ్గిరిచుట్టిరమ్మస | త్వరతసుతుండుగల్లునుధ్రువంబనిశంభుడవృత్తదేవసెన్ || క || హరు
నానతివినివిప్రుం | డరుదెంచిలతాంతగిరికినారీతిసెనెం | కరసూక్తముపతియింపుచు | ధరము
నకునుచుట్టుదిరిగితనయునివడసెన్ || క || ఏకోరికెతోనెవ్వా | రీకుధరముచుట్టిచనుదురిష్టార్థం
బుల్ | సేకూరువారికిటసట | నాకులతదొలంగిసుఖములందుదురనఘా || క || కానభవదాఖ్య
నిచ్చట | స్థాణునినిల్చుకొనితపముసల్పుచుగిరిసే | ప్రాణులుకనబడిననుదు | గ్లానాధాకృతు
లుగాగగణుతింపుమొగిన్ || చ || అనుచునుమాస్త్రుడాడినభృగన్వయసంభవుడంతసంతసం |
బునవినిభక్తిమీఱగనుబుష్పగిరిశునిబూజజేసెతా | ననయమునాల్గునిర్వదియహంబులుబిల్వలిలాక్ష |
తంబులన్ || వినుతసుగంధకంజకరవీరకహటకసూనపచ్చులన్ || గీ || అటులవేడిక్రళివస
మాహ్వయములనుచు | దండమర్పించిత్రసాదంబుగాంచి | తనదుపేరిటతీర్థకల్పనమొనర్చి |
తీరమందునలిగప్రతిష్ఠజేసె || గీ || భువిసంఖ్యార్కనిజకాంతిపూర్ణలోకు | నిర్గుణునిరంజను
నిభర్తసీలకంతు | శూలినినుతించిభర్తప్రసూనశతస | హస్రములబూజజేసెభృగన్వయమందు || వ ||

—*పరశురాముండు పరమమునుల సందర్శించుట.*—

అన్నిమినికానకాదులకుబోధించిమఱియునిట్లనియె || డి || అంతటజామదగ్నృదుసుహస్రునిగూ
డిపినాకిసీసరి | త్రాంతముజేరికాంచెనుతపంబానరింపుచొకశ్లోకశ్లధి | మంతులుబుల్కరిం
చకనమకిపరమేశ్వరసాంబయంచున | త్యంతహితోక్తులుపృథిగభగ్యయనంబానరించుమాను
లన్ || నీ || కొందఱుజటిలులైకూర్చుండువారునుమానద్విష్వాసోపవాసకులును | పత్రతో
యాశనపరులుకొందఱుతలక్రిందుగాప్రేలాడుకొందఱంబు | వులనుండిసూర్యరోచులులలాట
బంటదృష్టినిల్పినమునిదేశికులును | వహ్నిపంచకమగ్నహాసులైకొందఱుమహానయలగువారిమ
హితభక్తి | మీఱరాముడుగల్గొనిమృదపదముల | మనోగోత్రములనుజెప్పిసంపదములు | జేసి
యిట్లనుమీరలునిద్ధులధిక | హితమసౌఖ్యేష్టదులుసంయమింబ్రులార || క || నిరతాభగ్యయనరతు
లుబ్ర | స్తూరహస్యవియలుగానమాపిన్నపమా | దరణముతోడనిశ్చల | కరుణామతినినుడి
హనిగణించులారా || గీ || సూత్యలనదోసమంటినసేనాదు | వితమడంపనాక్రంతముబూని |

యేగుదెంచి నాడనిచ్చటికెఱుగుడి | తత్ఫలదులుమీరుతజ్ఞులార || క || మునిభార్గవజమదగ్నిః |
తనయుడరాముడనువాడతావకకరుణా | వనమునకుపాత్రుడనున | న్ననయమరక్షణముజేయ
నర్హులుమీరల్ || క || మిముదీనదయాపరులక | నమవృత్తిప్రియులవినుతినల్పేదతప్పల్ | తు
మియించిననుభయాతురు | శ్రమలడచిపవిత్రునిగబ్రసాదంపుడొగిక || గీ || అభయదానంబు
నకుసమయంబుగాన | నన్నుజేపట్టిమున్నేనొనర్చినట్టి | హత్యలనుమాన్పగామీరలాత్మనెంచి |
యనఘుగావింపరయ్యపుణ్యత్తులార || చ || అనిపలుకకభృగూద్వహుగృతాఘునిగామది
లోనెఱింగియ | మృనులుదయాపరుల్పరమపుణ్యులురామునిజూచికూర్చితో | ననిగొణాధ్య
మామకహితాలపనంబులుసావధానతక | వినుమికమమ్మనీవడుగునిష్క్రమిదెల్పేదమాదరంబు
నక || గీ || నీమనోభీష్మమీదేరునివ్రతంబు | సముచితంబుగనేమందఱమునహాయ | పరులమ
గుదుముమామకభాషణంబు | మోఘమిద్ధరపుణ్యతమండవగుము || క || పుష్పేశ్వరప్రసాద
ము | నిష్పాపులజేయజాలునీదగుహత్యా | దుష్పథమనెంతటిపని | నిష్ప్రత్యూహములుగావె
సికోర్కులిలక || క || వ్రతమాచరించిపిన్నట | వితతాధ్వరశీలులైనవిప్రోత్తమసం | తతులకు
యధానుకూలము | సతతముదానములాసంగుశాంతాత్మడవై || క || స్నానమనోనిగ్రహములు
దానప్రోతార్చనలునుతపమనవిశ్వా | సానూనవ్రతభక్తివి | ధానంబులసీకుపాపతత్పరయు
జుమీ || గీ || విధియుతంబుగమంత్రాగ్నివ్రేల్చుమీపు | కార్యసంసీద్ధిహరుకృపగల్గుననిన | నా
త్వహర్షించిపులకితాత్మాంగుడగుచు | బరశరాముండుబుధులకుబ్రణతుడయ్యె || ఇట్లుప్రణతుం

డై || గీ || అటులగావించుమునులారయనుచుదాను | కొంతజింతించినిశ్చితస్వాంతుడగుచు |
పరశరాముడుగంభీరభాషణముల | పలికెనుసుహస్తగంధర్వపతినిజూచి, || చ || అరయపినా
కినీతలుమనందొనరింపుముపర్ణశాలచ | త్వరముగదీర్చుశాలలయధావిధికల్పితవేదికామనో |
హరతరస్ప్రకట్యములద్వారగవాత్మమహానసాధికా | వరణములకజెలంగమునివారిజబోచనలుం
డునట్లుగక || గీ || అనినముదమందిగంధర్వుడమ్మహాత్ము | నాజ్ఞగైకొనివిధిరితిననుపమాన |
పర్ణశాలానివేళమేర్పఱచినర్వ | కార్యములనాయితముజేయకలితభక్తి || గీ || అందుమానీం
ద్రసాధీయనహస్రములను | నిలిపిభాగ్వరాముడునిఖిలతాప | సాజ్ఞతలనూనుకొనితనహస్త
మందు | పరుసముండటంగల్పించెబహుధనంబు || క || పరిచారకులగుచునువ | చ్చిరిగంధర్వు
లునుహస్తచేజేరితులై | సురపతిపురినుండిమహా | త్రురముగసంఘంబులగుచుతాపసులారా ||
గీ || ఇటులనర్వంబుసమకూర్చిభృగువరుండు | స్నానమొనరించిహోమంబునలిపితపము | వె

లయ నెనుబదియెనుబది పేలనాల | బ్రాహ్మణోత్తములకునిచ్చెరాముడెలమి || క || కనకాభర
 ణాంకుకములు | ధనధాన్యములఖిలరత్న తతులాదిగన | మృనులకుదానములిచ్చుచు | ననుదినమును
 శక్తికొలదినన్నంబొసగున్ || గీ || భక్ష్యభోజ్యాజ్యలత్న ప్రిభరతురాము | డెవ్వ డెవ్వరికెద్దియ
 భీష్టమట్లు | దధిరసాయనసూపముల్గనొసంగి | దానుజలపర్ణ వాయుపుల్లగగ్రహించు || క ||
 మునిరమణీపచితములగు | ఘనతరమృష్టాన్నములసుఖప్రదముగన | స్తునులను నైష్ఠికులనుత | ద్వ
 నితలదనియంగి జేసెవ్రతహితమతియై || గీ || విప్రభిక్షుకమునిజనవిత్తులకును | దినముపండ్రెం
 డుపేలకతిప్రయత్న | ముననుభోజనములిడుచుననయమిట్లు | ప్రాతరాక్షి కచూదిగాభాగ
 వుండు || క || నారదుడుబెప్పరీతిని | ధారుణిదివిజలకునిత్యదానంబులుపే | సారకనొసంగి
 ముదమున | నారాముడుదీక్షనుండెయమివరులారా || గీ || ముందుపుష్పేశ్వరునకునుమ్రొక్కి
 విదప | నతులుగావించిక్రీవైద్యనాథభైర | పులకుబూజలొనర్చిభక్తిలతబెలుగ | నంతపుష్ప
 శ్వరాలయమందుజేరి || గీ || మదినిశతవారములురుద్రమంత్రసూక్తి | జపముగావించినదినిమ
 జ్జనమొనర్చి | శివునిపూజించినైష్ఠికత్రేఘ్నలైన | మునులతోగూడసంకల్పములనొనర్చి || క ||
 ఘృతపాయసేర్ధమలముని | తతులగ్నినపేల్వనందుతాపేల్పుమహా | ద్రవ్విగోపులదక్షిణలా |
 ధ్యోతమానులకిచ్చునన్వహముసద్భక్తి || ఉ || రేలజలంబులోపలనుగ్రీవముబంటిమునింగితాను
 వః | కాలముమట్టుకున్గరళకంఠబరాత్పరునాత్మపేయంచం | చాలనుతించుభాగ్గవృడధర్వణ
 మంత్రములుచ్చరించుచున్ || కాలపగణ్యమైయిటుచనన్దది నెంచుదినంబొకండుగన్ || క || ఈ
 రీతితపశ్చత్యను | దారుడుభాగ్గవదుసల్పిధన్యుండగుచున్ || బౌరాణపుణ్యకథలను | ధీరమునీ
 శ్వరులుజెప్పదెలియుచునుండెన్ || క || వివిధపురాణార్థములన్ | శ్రవణంబొనరించుదీర్ఘ
 మయంబాభా | గ్గవునకుమహూర్తమయ్యెను | సువితతమైకార్యసిద్ధిజొప్పడెనంతన్ || గీ ||
 పిరభద్రగజాననభైరవులును | ముపురుమునిపేషములుదాల్చిముందునిలచి | తతనిమైకూర్చి
 తోడన
 హాయమాని | తొక్కవైదికవిధులపాలనముజేయ || గీ || వ్రతముదృఢచిత్తమునసల్పునతనికర్థి
 పంచభూతంబులేతెంచిబహువిధముల | నెచ్చులెచ్చటగలపనులేర్పరించి | తగుసహాయంబుజే
 సెనుతపముమీఱ || చ || కెలకులమానిమండలికిగేలుమొగిడ్చిపినాకిననదీ | జలములమూడుమాట్లుత
 గజల్కములాడుచుభక్తిమీఱగా | నలరులబిల్వప్రమలనాహరునిత్యముబూజజేయుచున్ | సల
 శితగీతవాద్యములుసల్పుచుశంకరుమ్రాలపేడుకన్ || క || ఈతెలుగునభక్తిమొయిన్ | శీరాం
 చరీటుగాల్చిచెలువొప్పమహా | పాతకములడచిసఖితో | జ్యోతికరగమునులుమెచ్చిచూపు
 తుచువునన్ || క || ధారుణిగ్రీరియామ్య | ద్వారంబనుజ్యోతిసగరమండలిపురసం | హరుని

జ్యోతిశ్వరశివు | నారాధన జేసిరాముడనుమోదమునకా || సీ || కటిబద్ధపటుమదోత్కటకృత్తిప
టుసిద్ధపటునిటలాలాక్షునికటకమరసిర క్తితోడుతన త్తిరాలకేత్వరుడత్త సద్ధినిబూజసేసిసోమ
శిలమహాసంధాననిలయుసోమేశ్వరునర్చించివిల్వపుష్పమలిచ్చు| హటకగర్భముఖామరసన్నుతుకో
టితిర్థేశ్వరుగొలిచిభక్తిభునపినాకినిజలములగడిగితనుపు| తాపసవిహారయోగ్యమైతనరుమత్స్య
పర్వతముగాంచిముదమందిభార్గవుండు || క || మునినిలయకుధరముపినా | కినితీరంచిచట శూలి
కేకాబ్రయమగునం | చనిసంగమలింగస్థా | పనమునుగావించిముందుభద్రమునజనుచుకా || సీ ||
శ్రీకాళహస్తీపురీశర్వుశేషాద్రిపతివేంకటేశ్వరుబరముగంచియేకామ్రనామమహేశ్వరుకరిగిరివ
రదరాజాహ్వయవనజనేత్రు | మాయారుణాచలమధురాచిదంబుశ్రీరంగచియ్యాళినేత్యనంత | శ
యనగోకర్ణాదిశాంభవవైష్ణవస్థలదేవతలగాంచికలితపక్షి | బూజలొనరించినిత్యసంపూర్ణమై
త్రి | నలరుసాహాయ్యుడగుసుహస్తాఖ్యుగూడి | మగుడిజమదగ్నిపుణ్యాశ్రమంబుజేరి | జనకు
నకుమ్రొక్కెభృగువంశసంభవుండు || క || వచ్చినసుతుగనిజనకుం | డెచ్చుపెరిమెగొగిలించి
వృజినంబడగకా | మెచ్చితిజరజేభుడవై | సచ్చారిత్రమునదపముసల్పుమువత్సా || చ || అన
చినిజామదగ్నిముదమందిమహేంద్రనగేంద్రమందుత | జ్జనకునిపంపునకాదపముసల్పుమునుండిసు
ఖించెనాత్మలో | వనజదళాక్షుడివ్యపదవారిజముల్ నెలకొల్పిరక్తిస | జ్జనములుమెచ్చగావిపుల
సాధుగుణంబుపటిష్ఠమైతగకా || డ || మానవులెవ్వరేనిబహుమానముతోడుతనీసుమాచలా |
ఖ్యానమువిన్నవ్రాసినదదర్శముజెప్పినభౌగభాగ్యసం | తానములబ్బునంచుగడునర్మిదెత్తునుజై
మిసింద్రుడా | మానులకవిష్కంబమృతమార్గమటంచుదలంచివేడుకా || చ || నరులకునిట్టికా
వ్యమిడున్యాయముగాదనినామసంబులో | నరసిభవత్పదాబ్జములకర్పణజేసితిమీరుసత్కృతా
నరులకునిండునందఖిలనంద్యసుఖంబులొసంగిప్రోవవే | హరిపరమాత్మమాధవసుమాచలసస్థిత
చెన్నకేశవా || సగర్భకందగీతచంపకమాల || హరిపరమేశ్వరాశుభవహస్తరణక్రియసూరి
పూజ్యశం | కరభినుతారమారమణ్ణికాంచనచేలవరాహమూర్తిసా | దరదరికేశవాఖరగదాధ
రదుర్దదకంసనాశత | త్వరహృదయాశమామహితపాండునరేంద్రకుమారపోషణా || గర్భిత
కందము || పరమేశ్వరాశుభవహా | స్తరణక్రియసూరిపూజ్యశంకరవినుతా | దరికేశవాఖర
గదా | ధరదుర్దదకంసనాశతత్వరహృదయా || గర్భితగీతము || శుభవహస్తరణక్రియసూరిపూ
జ్య | రమణకాలచనచేలవరాహమూర్తి | ఖరగదాధరదుర్దదకంసనాశ | మహితపాండున
రేంద్రకుమారపోష || పుష్పమాలికాబంధము || చ || శ్రీతహితచేతనాదరిధిరితిస్థస్థిరచైరపారగా
భృతశతకాతరాపవిపవిత్రవిశేషయశోయశ్రియతి | వ్రతితనీసిధాపరమరమ్యరహుగృహద్రోహ

రీహరిం | ద్రతసుతతాతనుస్వనఘనస్వనయాకృశవంశకేశవా || మంగళమహాశ్రీవృత్తము ||
 సూనశరకోటిశతసుందరసితాభావినసూననిభతోచనమదోద్య | ద్దూనవవితానతృణదావశిఖి
 భర్త పరిధానధృతిమందరగిరింద్రా | వీనజనపాలనవిధిప్రముఖపూజితసుధ్నిచయశోభనవహా
 స | న్దైనిజనమానసనమస్కృతపదాంబుజరమాసహితమంగళమహాశ్రీ || ఇదిశ్రీమేధామూర్తి
 వరప్రసాదలబ్ధకవితానైషధ్యవేమనారాధ్యముగ్ధసంకేశ్వరపుత్రకౌండిన్యసగోత్రపవిత్రశివానుగ్ర
 హానుమంగళశ్రీకాళహస్తీలింగవిరచితంబగుపుష్పాచలఖండంబునందు సుహస్తుండుబరళరామునకు
 బుష్పాచలక్షేత్రంబునంగలశివలింగంబులమహిమవేత్సేఱువివరించుటయు శివశర్తచరిత్రంబునుభా
 స్కరేశ్వరమాహాత్మ్యంబులనుప్రయాగమాధవచరిత్రంబునుపినాకినీతీర్థమాహాత్మ్యంబునుపుష్పగిరి
 వరప్రభావంబునుభార్గవరాముండుపరమునులసందర్శించితదాజ్ఞనుపినాకినీతీర్థంబునయజ్ఞంబునే
 సిపాపవిముక్తుండగుటయుననుకథలుంగలపంచమాశ్వాసముసంపూర్ణము. * *

పుష్పాచలఖండము.

సంపూర్ణము.

